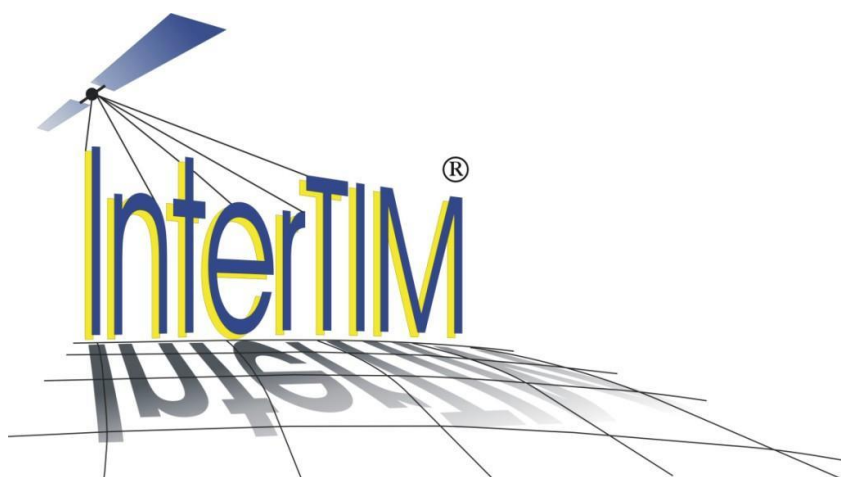

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**SPORZĄDZONA NA POTRZEBY
PLANU OGÓLNEGO GMINY CIECHANÓW**

2024/2026

ul. Noniewicza 85B/IV, 16-400 Suwałki, tel. (+48) 603312222,

Opracowanie wykonane przez zespół w składzie:

Główny projektant: dr inż. Ludmiła Pietrzak

mgr inż. Olga Chmielewska

mgr Dominik Derda

mgr inż. Justyna Dębowska

mgr inż. arch. Paweł Fiann

mgr inż. Elżbieta Hawrus

mgr inż. Tadeusz Kościuk

mgr inż. Bartosz Patkowski

Justyna Perkowska

mgr inż. Joanna Pietrzak

Spis treści:

1. Wprowadzenie.....	6
1.1 Cel i zakres opracowania.....	6
1.2 Informacja o zawartości i głównych celach planu ogólnego gminy Ciechanów	8
1.3 Powiązanie opracowania z innymi dokumentami.....	8
1.4 Metoda opracowania.....	9
1.5 Podstawa prawna opracowania.....	10
1.6 Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	11
1.7 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu projektu na środowisko.....	12
1.8 Streszczenie w języku niespecjalistycznym	12
2. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	14
2.1 Istniejący stan środowiska.....	14
2.1.1 Położenie obszaru.....	14
2.1.2 Rzeźba terenu i warunki geologiczne.....	16
2.1.3 Gleby.....	17
2.1.4 Użytkowanie gruntów	20
2.1.5 Wody powierzchniowe	23
2.1.6 Wody podziemne.....	25
2.1.7 Klimat.....	29
2.1.8 Fauna i flora.....	30
2.1.9 Lasy.....	32
2.1.10 Złoża kopalin	34
2.2 Ochrona środowiska.....	37
2.3 Audyt krajobrazowy.....	41
2.4 Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	47
2.5 Ochrona dziedzictwa kulturowego.....	47
3. Stan środowiska przyrodniczego na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	52
3.1 Zanieczyszczenie powietrza.....	52

3.2	Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych	56
3.3	Zagrożenie powodzią, wały przeciwpowodziowe w tym pasy 50 m od stopy wału oraz grunty zmeliorowane.....	57
3.4	Gospodarka odpadami.....	60
3.5	Gospodarka komunalna oraz infrastruktura techniczna	63
3.5.1	Sieć kanalizacyjna	63
3.5.2	System zaopatrzenia w wodę	66
3.5.3	Strefy ochronne ujęć wody	68
3.5.4	Sieć gazowa.....	70
3.5.5	Oczyszczalnia ścieków	71
3.5.6	Sieć elektroenergetyczna i telekomunikacyjna	71
3.6	Zagrożenie erozją	74
3.7	Hałas	75
3.8	Promieniowanie elektromagnetyczne	76
3.9	Zagrożenie poważną awarią.....	76
3.10	Transport drogowy i kolejowy.....	76
3.11	Tereny zamknięte i ich strefy ochronne	78
3.12	Obszary ograniczonego użytkowania.....	78
3.13	Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji	78
3.14	Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji	79
3.15	Obszary ciche w aglomeracji i poza nią	79
3.16	Obszary pasa nadbrzeżnego, w tym w szczególności pasa technicznego	79
3.17	Podsumowanie	80
4.	Charakterystyka ustaleń projektu planu	80
4.1	Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami.....	83
5.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	88
6.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu.	91
6.1	Uwzględnienie założeń ochrony środowiska w planie ogólnym gminy	98
7.	Przewidywane znaczące oddziaływania ustaleń planu na środowisko przyrodnicze	99
7.1	Oddziaływanie na klimat.....	99

7.2	Oddziaływanie na powietrze	99
7.3	Oddziaływanie na jednolite części wód podziemnych i powierzchniowych	100
7.4	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną i krajobraz, rzeźbę terenu i świat roślin i zwierząt.....	101
7.5	Oddziaływanie na walory przyrodnicze	102
7.6	Oddziaływanie na gospodarkę odpadową.....	103
7.7	Oddziaływanie na zasoby naturalne	103
7.8	Oddziaływanie na klimat akustyczny	103
7.9	Oddziaływanie na tereny bezpośrednio sąsiadujące z obszarem objętym planem ogólnym.....	104
7.10	Oddziaływanie na zdrowie ludzi	104
7.11	Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne	104
7.12	Ocena przewidywanego oddziaływania	105
8.	Wpływ przewidzianych oddziaływań na Obszar Chronionego Krajobrazu	108
9.	Wpływ przewidzianych oddziaływań na obszar Natura 2000	108
10.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.....	109
11.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie	110
12.	Spis rycin:.....	111
13.	Spis tabel:.....	112
14.	Załączniki:.....	113

1. Wprowadzenie

1.1 Cel i zakres opracowania

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń planu ogólnego gminy Ciechanów.

Celem prognozy jest identyfikacja i ocena potencjalnych skutków w środowisku, jakie mogą mieć miejsce w przypadku realizacji ustaleń projektu planu, a także propozycja takich rozwiązań, które zminimalizują ewentualne negatywne skutki.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z art. 51:

1) zawiera:

- *informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,*
- *informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,*
- *propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,*
- *informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,*
- *streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,*
- *oświadczenie autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy;*

2) określa, analizuje i ocenia:

- *istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,*
- *stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,*
- *istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,*
- *cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu,*

oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

- *przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;*

3) przedstawia:

- *rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,*
- *biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.*

Powyższy zakres prognozy został uzgodniony z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Warszawie pismem znak WOŚ-III.411.258.2024.ET.2 z dnia 18.10.2024 r. oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Ciechanowie pismem znak ZNS.7040.2.11.2024 z dnia 29.07.2024 r.

1.2 Informacja o zawartości i głównych celach planu ogólnego gminy Ciechanów

Zawartość planu ogólnego określa art. 13a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r., poz. 538 t.j.) oraz Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. Nr 2023, poz. 2758). Zgodnie z zapisami wyżej wymienionej ustawy plan ogólny jest aktem prawa miejscowego, który sporządza się w celu ustalenia ogólnego przeznaczenia terenów oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy.

Teren przedmiotowego projektu planu poddanej strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko dotyczy obszaru objętego uchwałą Nr LXVI/382/24 Rady Gminy Ciechanów z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Ciechanów.

Objęcie planem obszaru, którego dotyczy niniejsza prognoza oraz jego realizacja ma na celu zapewnienie zrównoważonego rozwoju gminy i harmonijnego zagospodarowania jej przestrzeni oraz zadbanie o ład przestrzenny. Realizuje to poprzez określenie: polityki przestrzennej gminy, celów i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, ustaleń dotyczących funkcji terenów dopuszczalnych do wyznaczenia w dokumentach niższego szczebla, czyli gdzie znajdują się tereny mieszkaniowe, rolne, przemysłowe i inne, ramowego ustalenia dotyczącego kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących ochrony i kształtowania środowiska naturalnego, krajobrazu i dziedzictwa kulturowego.

1.3 Powiązanie opracowania z innymi dokumentami

W toku prac nad stworzeniem projektu planu ogólnego korzystano z następujących opracowań:

W zakresie uwarunkowań i kierunków na poziomie lokalnym:

- Opracowania ekofizjograficzne dla terenu gminy,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ciechanów, Ciechanów 2019,
- Strategia rozwoju gminy Ciechanów do roku 2030, Ciechanów 2022,

- Raport o stanie gminy Ciechanów,
- Program ochrony środowiska dla Gminy Ciechanów na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025,
- Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Ciechanów,

W zakresie uwarunkowań i kierunków rozwoju na poziomie ponadlokalnym:

- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego, Warszawa 2018,
- Plan rozwoju lokalnego powiatu ciechanowskiego,
- Strategia Rozwoju Ponadlokalnego MOF Ciechanowa (projekt),
- Program ochrony środowiska dla Powiatu Ciechanowskiego do roku 2030,
- Regionalny program operacyjny województwa mazowieckiego na lata 2021-2027,
- Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+,
- Plan gospodarki odpadami województwa mazowieckiego na lata 2016-2022 wraz ze zmianą w 2022 r. oraz projektem do 2030 r.,
- Informacja Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na terenie powiatu ciechanowskiego,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z dnia 22 grudnia 2000 r.) tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej,
- Pakiet klimatyczno-energetyczny (przyjęty przez Komisję Europejską w grudniu 2008 r.),
- Program ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej.

1.4 Metoda opracowania

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych dotyczących charakterystyki istniejącego stanu zasobów środowiska ze szczególnym uwzględnieniem obszarów prawnie chronionych.

Ocenę oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska: krajobraz, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, wody, gospodarkę odpadową z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między tymi elementami oparto na dostępnych danych państwowego monitoringu środowiska.

Na podstawie wizji terenowej przeanalizowano potencjalne zagrożenia i uciążliwości, jakie mogą wystąpić na omawianym obszarze.

Zamierzeniem niniejszego opracowania była ocena oddziaływania na środowisko nowych inwestycji mogących powstać zgodnie z przeznaczeniami zawartymi w sporządzanym planie, a w przypadku niekorzystnych zmian propozycja zminimalizowania uciążliwego wpływu na środowisko.

1.5 Podstawa prawna opracowania.

Na potrzeby opracowania prognozy korzystano z następujących przepisów prawnych:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1688 ze zm.);
- Ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r., poz. 538 t.j.);
- Ustawa z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r., poz. 647 ze zm.);
- Ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r., poz. 13);
- Ustawa z 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 82);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r., poz. 960 ze zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2026 r., poz. 69);
- Ustawa z dnia 20 lutego 2015 o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2026 r., poz. 68 ze zm.);

- Uchwała Nr LXVI/382/24 Rady Gminy Ciechanów z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Ciechanów.

1.6 Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym organ sporządzający plan ogólny (wójt gminy) zobowiązany jest przynajmniej raz w czasie kadencji Rady Gminy przeprowadzić analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, w tym skutki realizacji postanowień zawartych w projektowanym dokumencie.

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu planu ogólnego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

- 1) oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu:
 - a) w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych - obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach określonych w wydanej decyzji,
 - b) w odniesieniu do pozostałych terenów może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej powołane do badania stanu środowiska,
 - c) w przypadku skarg mieszkańców na uciążliwości prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony plan, analizę realizacji planu i badanie skażenia środowiska powinien przeprowadzić odpowiedni organ administracji samorządowej;
- 2) przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska oraz ład przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków - powinny być przeprowadzane okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji planu ogólnego wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej.

Zaproponowane w projekcie planu ogólnego rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenu, sposobu jego zagospodarowania, warunków dla projektowanej zabudowy, gwarantują prawidłowe funkcjonowanie omawianego obszaru.

Metoda analizy realizacji projektowanego dokumentu (projektu planu ogólnego) polega na ocenie potencjalnego oddziaływania oraz skuteczności przewidywanych w ustaleniach projektu planu działań zapobiegających, ograniczających, kompensujących negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze i zdrowie ludzi.

1.7 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu projektu na środowisko

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym stanowi art. 51 ust. 2, pkt 1d) ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Gmina, jak i przedmiotowy obszar planu, nie znajdują się przy granicy z innym krajem – oddziaływania transgranicznego nie określa się. W związku z tym, na etapie niniejszej prognozy nie wskazuje się na możliwość negatywnego, również lokalnego, transgranicznego oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń planu ogólnego, przy zachowaniu zgodności z zapisami planu oraz przepisami prawa.

1.8 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego gminy Ciechanów, sporządzonego w związku z Uchwałą nr LXVI/382/24 Rady Gminy Ciechanów z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Ciechanów.

Podstawą prawną na podstawie, której została sporządzona prognoza jest Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza dotyczy obszaru gminy Ciechanów o powierzchni ok. 143,23 km². Głównym jej celem jest określenie wpływu ustaleń planu na środowisko oraz propozycja rozwiązań, które wyeliminują lub ograniczą niekorzystne zmiany w środowisku. Należy wziąć pod uwagę, iż wymienione w planie funkcje odpowiadają

uwarunkowaniom występującym na przedmiotowym obszarze. Zastosowanie się do zapisów ustaleń planu przy projektowaniu inwestycji, a następnie przy jej realizacji przyczyni się do zminimalizowania negatywnego oddziaływania na środowisko na obszarze objętym planem, jak również na terenach sąsiednich.

W granicach planu znajdują się formy ochrony przyrody, a są nimi:

- Nadwkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Krośnicko-Kosmowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Pomniki przyrody,
- Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Nie występują tu obszary węzłowe w postaci korytarzy ekologicznych – najbliższy znajduje się poza zachodnią granicą gminy.

W związku z tym przeanalizowano wszystkie nakazy i zakazy wynikające z przedmiotowych form chronionych mogące wpływać na analizowany obszar. Na fragmentach planu, które przeznaczone zostały na funkcje inwestycyjne, nie zinwentaryzowano stanowisk roślin chronionych i zwierząt. Miejsca te pozostawia się w użytkowaniu dotychczasowym. Oznacza to, że plan ogólny w maksymalny możliwy sposób uwzględnia ochronę środowiska, natomiast ze względu na jego skalę należy każdorazowo określić uwarunkowania przyrodnicze w przypadku projektowanych inwestycji. W związku z tym nie przewiduje się oddziaływań bezpośrednich na te elementy środowiska (plan ogólny, jako dokument ramowy, wyznacza m.in. obszary teoretyczne do zabudowy, w przypadku realizacji dokumentów szczegółowych – miejscowych planów, wskazane jest upewnienie się co do aktualnego stanu siedlisk).

W prognozie przedstawiono również szczegółowy opis istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu. Biorąc pod uwagę uwarunkowania terenu (tj. położenie obszaru, strukturę zainwestowania, rzeźbę terenu i budowę geologiczną, gleby, klimat, warunki wodne, prawnie chronione elementy środowiska) oraz stan środowiska przyrodniczego (tj. jakość powietrza, jakość wód, klimat akustyczny, jakość gleb), oceniono oddziaływanie ustaleń planu na środowisko przyrodnicze. Szczególną uwagę zwrócono przede wszystkim na oddziaływanie na takie komponenty jak: klimat, powietrze, wody, różnorodność biologiczną, walory przyrodnicze, gospodarke odpadami, klimat akustyczny oraz zdrowie ludzi.

Prognozuje się, że realizacja ustaleń projektu planu ogólnego nie będzie oddziaływała znacząco na obszary objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, gdyż na terenie objętym planem nie wskazano ingerencji w środowisko naturalne w stopniu zagrażającym tym formom. Gmina, realizując politykę gospodarczo-mieszkaniową, zachowuje wytyczne zawarte w przepisach odrębnych dotyczących ochrony przyrody.

2. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

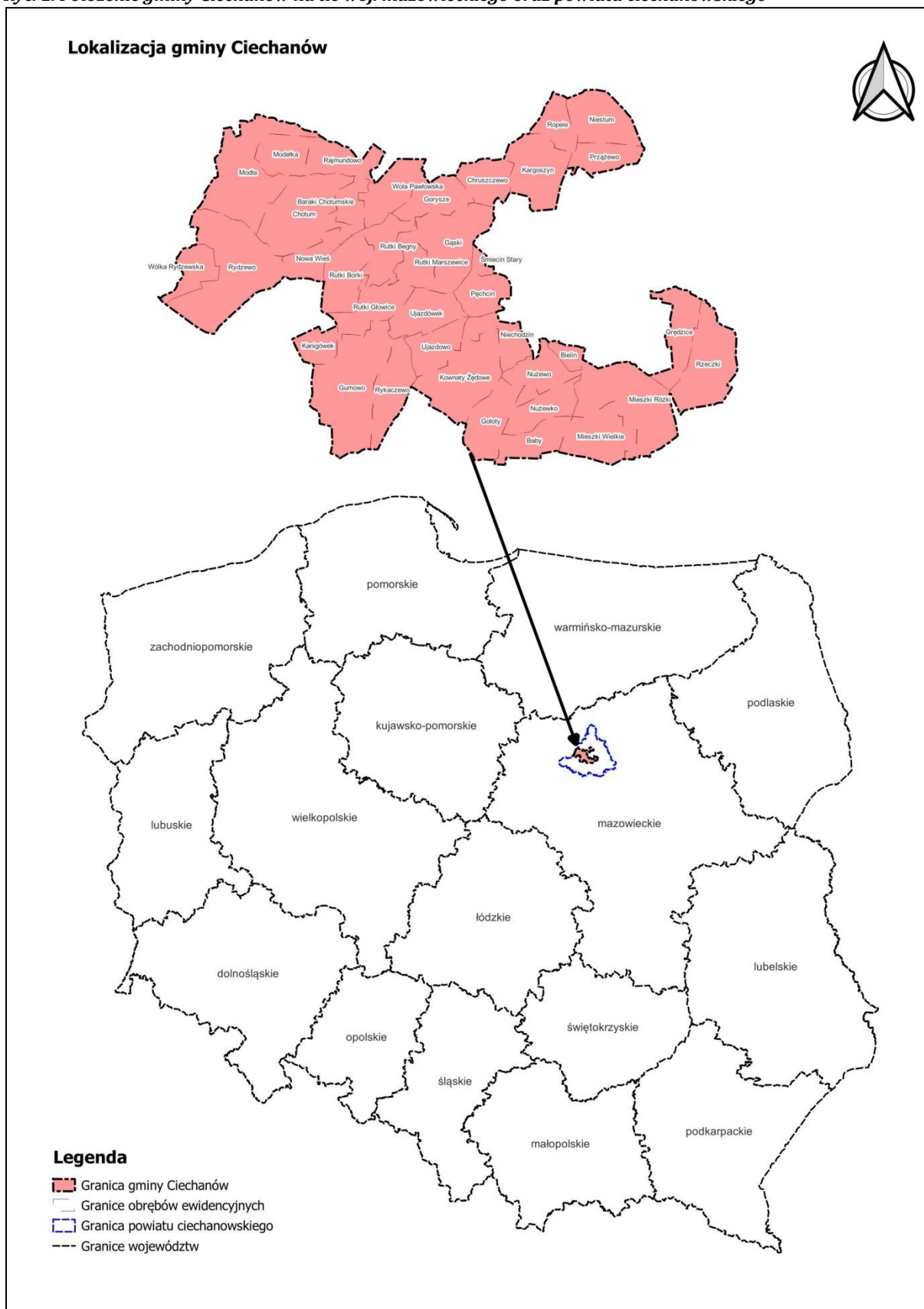
2.1 Istniejący stan środowiska

2.1.1 Położenie obszaru

Gmina Ciechanów położona jest w powiecie ciechanowskim, w północnej części województwa mazowieckiego, zajmuje powierzchnię 140,54 km², sąsiaduje od wschodu z miastem Ciechanów, gminą Opinogóra Górna oraz gminą Gołymin Ośrodek (powiat ciechanowski), od północy z gminą Regimin (powiat ciechanowski), od wschodu i południowego-wschodu z gminą Sońsk (powiat ciechanowski), od południa i południowego-zachodu z gminą Ojrzeń i gminą Głinojeck (powiat ciechanowski), od zachodu z gminą Strzegowo (powiat mławski).

Obszar gminy tworzą 33 sołectwa: Baby, Chotum, Chruszczewo, Gąski, Gorysze, Grędzice, Gumowo, Kanigówek, Kargoszyn, Kownaty Żędowe, Mieszki- Różki, Mieszki Wielkie, Modełka, Modła, Niechodzin, Niestum, Nużewko, Nużewo, Pęczcin, Prążewo, Ropele, Rutki – Begny, Rutki-Borki, Ritki – Głowice, Rutki- Marszewice, Rydzewo, Rykaczewo, Rzeczki, Sokołówek, Ujazdowo, Ujazdówek, Wola Pawłowska, Wólka Rydzewska.

Ryc. 1. Położenie gminy Ciechanów na tle woj. mazowieckiego oraz powiatu ciechanowskiego

Źródło: Opracowanie własne

2.1.2 Rzeźba terenu i warunki geologiczne

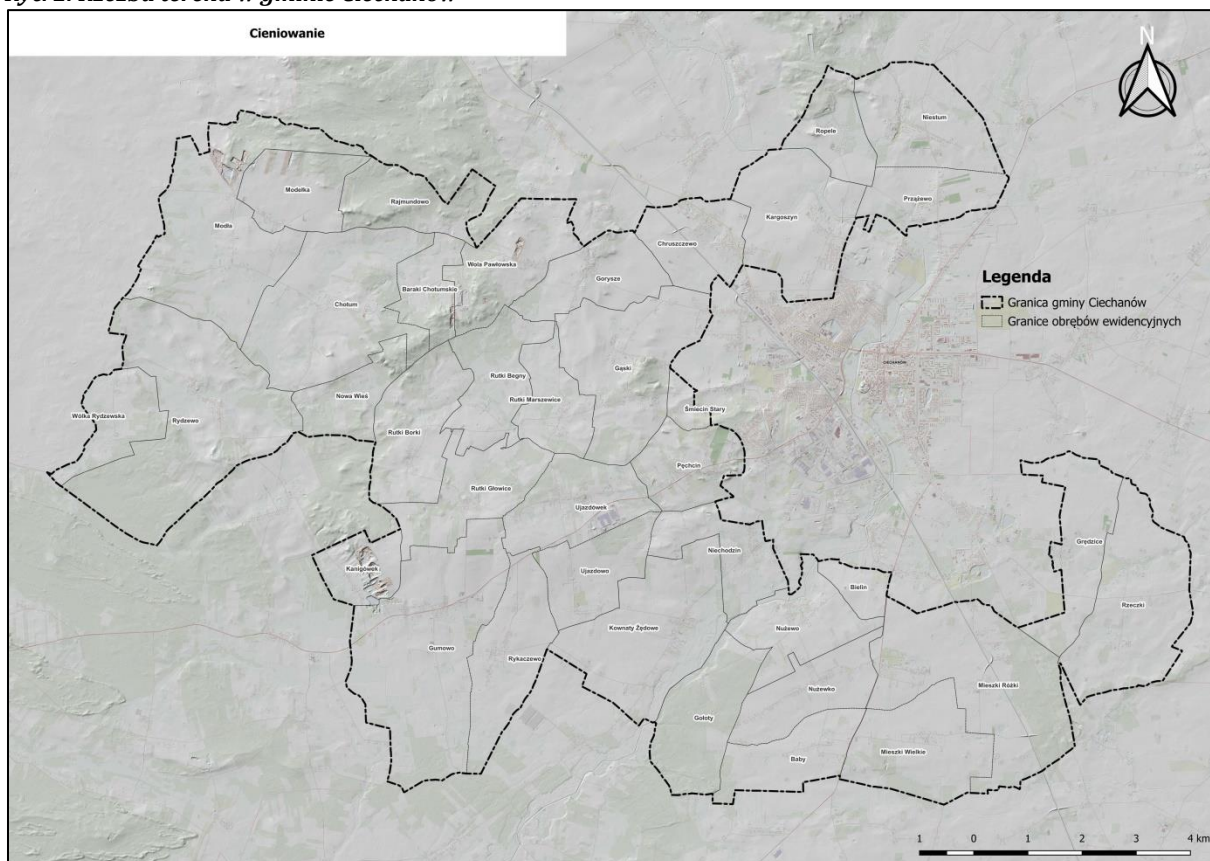
Ze względu na fizycznogeograficzne położenie obszar gminy przynależy do trzech mezoregionów: Wzniesień Mławskich, Wysoczyzny Ciechanowskiej oraz Równiny Raciąskiej. Główną rzeką, zarówno dla Ciechanowa jak i okalających miasto terenów wiejskich, jest Łydynia. Rzeka ta ma około 76,40 km. długości, z tego nieco ponad 6,50 km płynie na obszarze obecnej gminy Ciechanów. Na pewnym odcinku stanowi naturalną granicę pomiędzy powiatami ciechanowskim i mławskim.

Obszar gminy charakteryzuje krajobraz ukształtowany w wyniku zlodowacenia środkowopolskiego wraz z późniejszymi zmianami, które nastąpiły w okresie holocenu. Na jego ukształtowanie miało wpływ wiele czynników, wśród których wymienić należy postój lądolodu w fazie zlodowacenia środkowopolskiego oraz północnopolskiego.

W wyniku denudacji peryglacialnej nastąpiło złagodzenie istniejących form terenu. Znaczną część gminy obejmuje wysoczyzna morenowa wyniesiona od około 110,0 m do najwyższego 167,5 m n.p.m. leżącego na południowy zachód od wsi Wola Pawłowska. Rzeźba terenu w obrębie wysoczyzny morenowej ma charakter lekko falisty, miejscami prawie płaskiej równą o nachyleniu poniżej 5%. W obrębie wzgórz (strefy moreny czołowej) występujących w północnej i środkowej części gminy spadki przekraczają 5%, a wysokości względne wynoszą od 10 do 30 m.

Osnowę geologiczno-tektoniczną gminy Ciechanów stanowi Platforma Wschodnioeuropejska zbudowana z prekambryjskich skał metamorficznych i głębinowych (gnejsy, granitoidy, amfibolity, migmatyki). Z pomocą zasobów GUGiK uzyskano cieniowany obraz wskazujący teoretyczną rzeźbę terenu gminy.

Ryc. 2. Rzeźba terenu w gminie Ciechanów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUGiK.

2.1.3 Gleby

Z utworów akumulacji lodowcowej i działalności wód fluwioglacjalnych, mających miejsce w czwartorzędzie, erach plejstocenu i holocenu, wynika przypowierzchniowa budowa geologiczna terenu, przy czym najczęściej występują tu:

- utwory zastoiskowe - średnio zagęszczone piaski drobne i pylaste, pyły piaszczyste, gliny, łąy i łąy pylaste o miąższości powyżej 4,5 m. Na powierzchni występują w rejonie Krubina, Rzeczek, Bardonek i Gostkowa oraz płytko pod powierzchnią we wschodniej części gminy,
- utwory lodowcowe (zwałowe) - gliny piaszczyste (twardo plastyczne) i piaski gliniaste z otoczkami. Występują na zwartej powierzchni w północnej i południowej części gminy w rejonie Modłki, Modły, Rutek Głowic, Śmiecina Starego, Chruszczewa, Kargoszyca oraz Gumowa, Ujazdowa, Krubina, Mieszki Różki,
- utwory lodowcowe utworzone z zagęszczonych piasków drobnych i średnich z domieszką gruboziarnistych oraz żwirów budują wysoczyznę morenową w północnej i wschodniej części gminy,

- utwory wodnolodowocowo-kemowe - zagęszczone piaski drobne i średnie z domieszką żwirów, pospółki z otoczkami i twar doplastyczne gliny. Występują w rejonie wsi Rutki, Borki, Kanigówka, Gorysz, Niestumia i Prządzewa,
- utwory wodnolodowcowe — sandrowe - średnio zagęszczone piaski drobne z domieszką pyłów, piasków pylastych i piasków średnich. Miąższość ich nie przekracza 3 m. Występują w zachodniej i południowej części gminy w rejonie wsi Wólka Rydzewska, Rydzewo, Chotum, Rutki Begny, Gołoty i Kownaty Żędowe,
- utwory lodowcowe – są to w większości gleby o wysokiej przydatności dla rolnictwa i stanowią korzystne podłoże budowlane. Wyjątkiem są utwory zastoiskowe, które pod wpływem wody uplastyczniają się i stanowią podłoże słabonośne. Podobnie niekorzystne dla posadawiania budownictwa są utwory najmłodsze tj. bagienne, aluwialno - deluwialne i eoliczne, które powstały w okresie postglacjalnym i holocenijskim, w większości zajęte przez trwałe użytki zielone i lasy,
- utwory bagienne i aluwialno-deluwialne - utworzone głównie z torfów o różnym stopniu rozkładu, nie przekraczają 2 m miąższości. Występują w rejonie Niestumia, Mieszek Wielkich, Chotumia i Rydzewa. Dna dolin i obniżeń budują namuły pylaste, przewarstwione piaskami drobnymi, pospółką i żwirem a lokalnie glinami pylastymi o zróżnicowanej miąższości. Grubość ich nie przekracza 4,5 m. W rejonie Gołot występują niewielkie formy wydymowe i pola piasków przewiewnych, zbudowanych z utworów eolicznych.

obszarach co gleby brunatne często w sąsiedztwie użytków zielonych i stanowią kompleksy gleb III b - IV a. Gleby bielcowe wytworzone z piasków gliniastych lekkich, na glinie średniej, lokalnie z piasków słabogliniastych na glinie bądź pyle stanowią kompleksy gleb IV a - IV b. Są mniej zasobne w składniki pokarmowe i bardziej wrażliwe na susze. Występują one dużymi płatami w pobliżu gleb brunatnych w rejonie wsi Niestum, Kargoszyn, Bielin, Rutki Lenki, Nużewko, Bielin, Nużewko, Bardony, Rzeczeki Wólka i Kanigówek - Mechodzin. Około 30% gleb posiada gorsze warunki wodno-powietrzne. Należą do nich gleby brunatne wyługowane i murszowate. Wytworzone są z piasków słabogliniastych na piaskach luźnych oraz piasków luźnych i zaliczone do V i VI klasy. Zwarte płaty tych gleb występują w rejonie wsi Modełka — Wola Pawłowska, Kanigówek, Ujazdówek, na wschód od Chotumia, na południe od Wólki Rydzewskiej i w rejonie Grędzic, Niechodzina, Gołot. Gmina posiada korzystne warunki do rolniczego zagospodarowania gruntów.

2.1.4 Użytkowanie gruntów

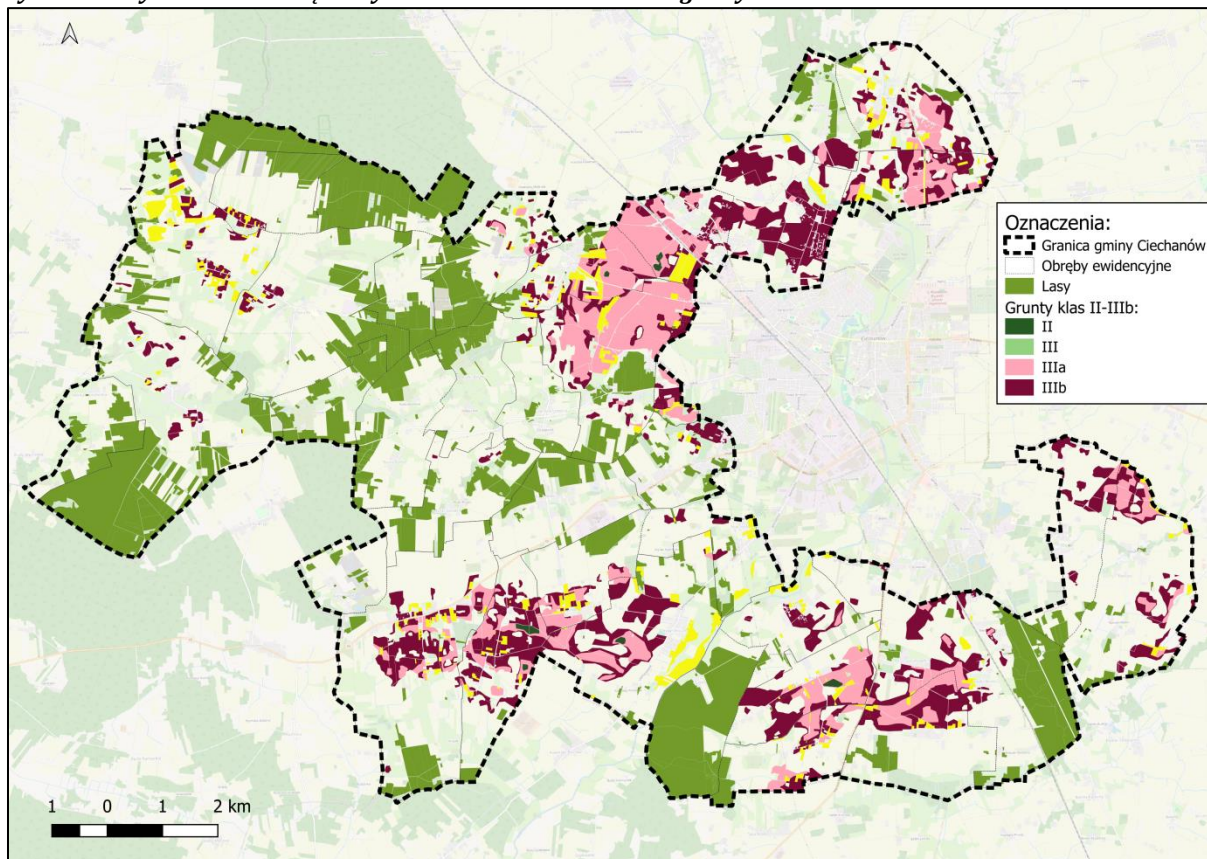
Gmina Ciechanów jest gminą wiejską, ok. 77% jej powierzchni zajmują użytki rolne. Na obszarze gminy przeważają gleby dobre. Najwyższą wartość posiadają kompleksy II – III klasy bonitacyjnej położone w północno-wschodniej i południowej części gminy zaliczane do gleb chronionych. Zajmują one łącznie ok. 2539 ha, co stanowi ok. 22% powierzchni użytków rolnych i ok. 18% pow. gminy. Kompleksy gleb dobrych, do których zalicza się grunty kl. IV, wynoszą ok. 39%. Większe ich obszary występują w części południowej i środkowej gminy. Łącznie kompleksy gleb bardzo dobrych i dobrych zajmują około 65% powierzchni gruntów ornych. W poszczególnych miejscowościach dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, a także zabudowa zagrodowa, która tworzy zwarte struktury wzdłuż głównych tras komunikacyjnych.

Tab. 1. Zestawienie gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas II-IIIb terenie gminy Ciechanów

Lp.	Użytek	Klasa	Powierzchnia w ha	Udział procentowy w pow. gminy
1.	R	II	14,3997	0,10
2.	R	IIIb	1301,7214	9,26
3.	R	IIIa	908,2246	6,46
4.	Ls	III	9,3437	0,07
5.	Lz	III	2,1684	0,02
6.	Ł	III	118,3807	0,84
7.	Ps	III	184,7777	1,31
Łącznie			2539,0162	18,07

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Ciechanowie.

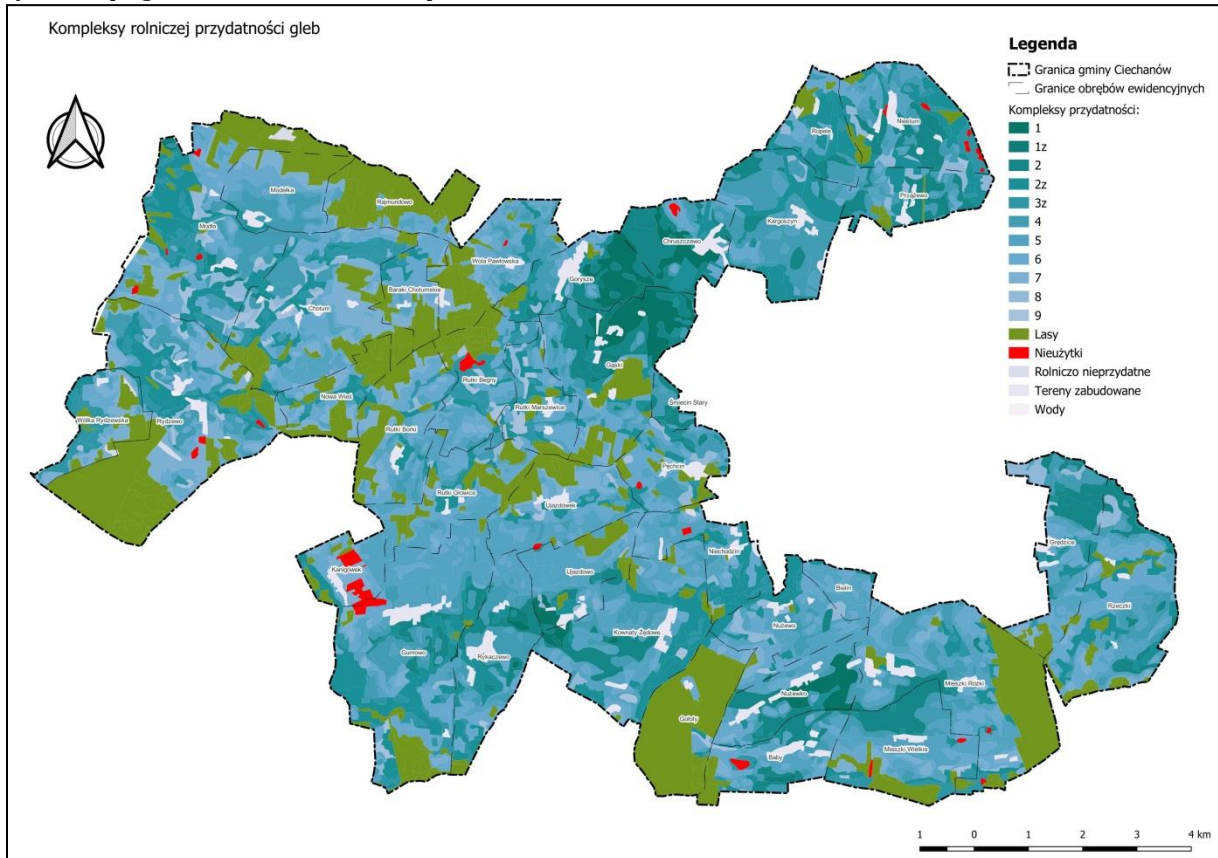
Ryc. 4. Grunty rolne stanowiące użytki rolne klas II-IIIb terenie gminy Ciechanów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Ciechanowie.

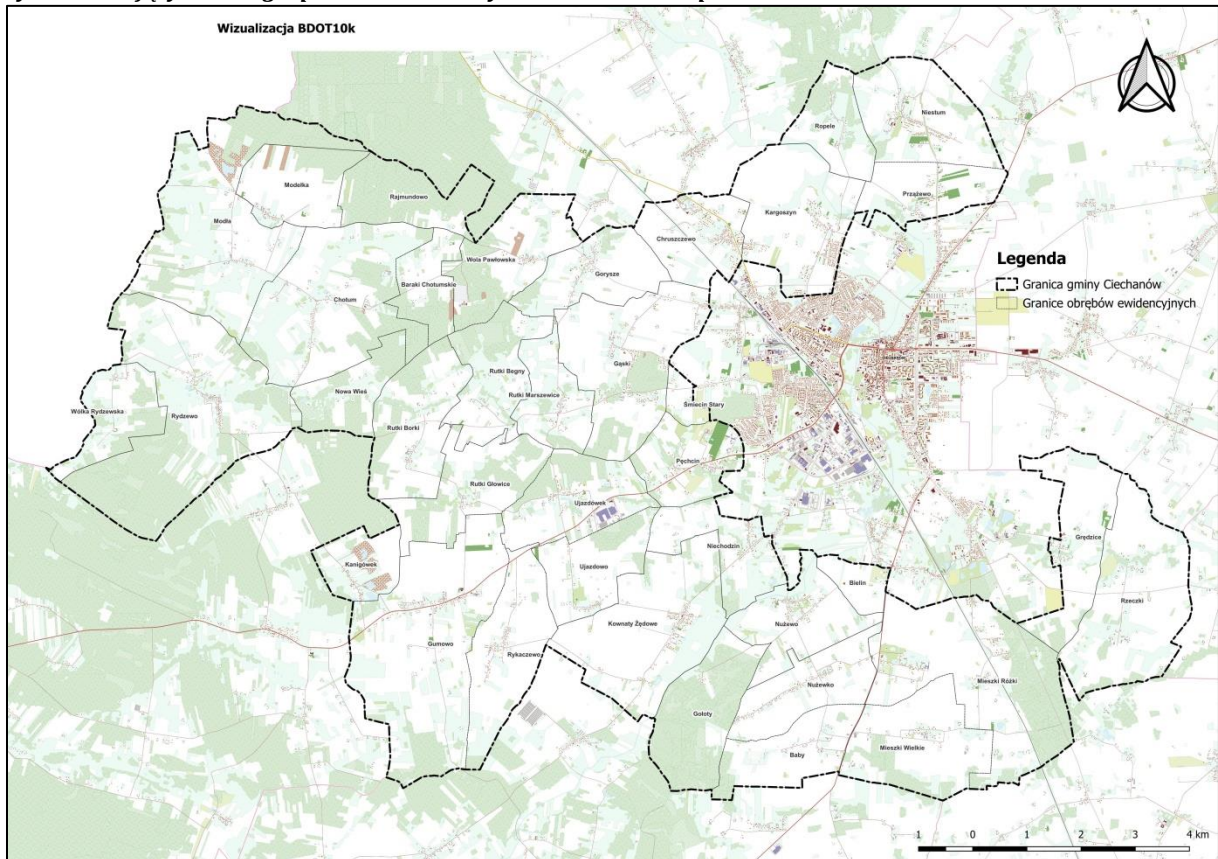
W dużej części gminy (głównie na północnym-wschodzie i na południu) występują kompleksy przydatności rolniczej pszenne dobre i żytnie bardzo dobre. Na terenie gminy znajdują się też obszary, gdzie kompleks przydatności rolniczej określono, jako pszenne bardzo dobre. Najpowszechniej występują kompleksy żytni dobry i słaby oraz żytni bardzo słaby.

Ryc. 5. Mapa glebowo-rolnicza obszaru planu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego

Ryc. 6. Istniejący stan zagospodarowania i użytkowania terenu opracowania

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUGiK.

2.1.5 Wody powierzchniowe

Gmina Ciechanów znajduje się w dorzeczu Wkry. Sieć hydrograficzna na tym obszarze jest dość dobrze rozwinięta. Wzniesienia morenowe stanowią działy wodne czterech dopływów Wkry - Wisiołki, Rosicy, Łydyni i Sony. W dorzeczu rzeki Wisiołki leżą niewielkie północne obszary gminy. Rzeką Rosica zbiera wody z północno-zachodnich terenów gminy, na których odnotowano także jej źródła. Część środkowa gminy leży w zlewni rzeki Łydyni i jej dopływu Pławnicy, a południowo wschodnia rzeki Sony. Część południowa gminy, do której należą grunty wsi Gumowo i Rykaczewo znajduje się w zlewni Stawnicy będącej prawobrzeżnym dopływem Łydyni. Grunty wsi Rzeczek i Mieszki Wielkie położone w południowo wschodniej i wschodniej części gminy leżą w zlewni Sony Zachodniej. Zlewnie te, typowe dla obszarów nizinnych charakteryzują się niewielkimi spadkami. W zakresie wód powierzchniowych dominują cieki wodne w postaci rzek i strug, natomiast teren gminy pozbawiony jest większych zbiorników wód takich jak jeziora. W granicach badanego obszaru można wyróżnić cieki wodne w postaci:

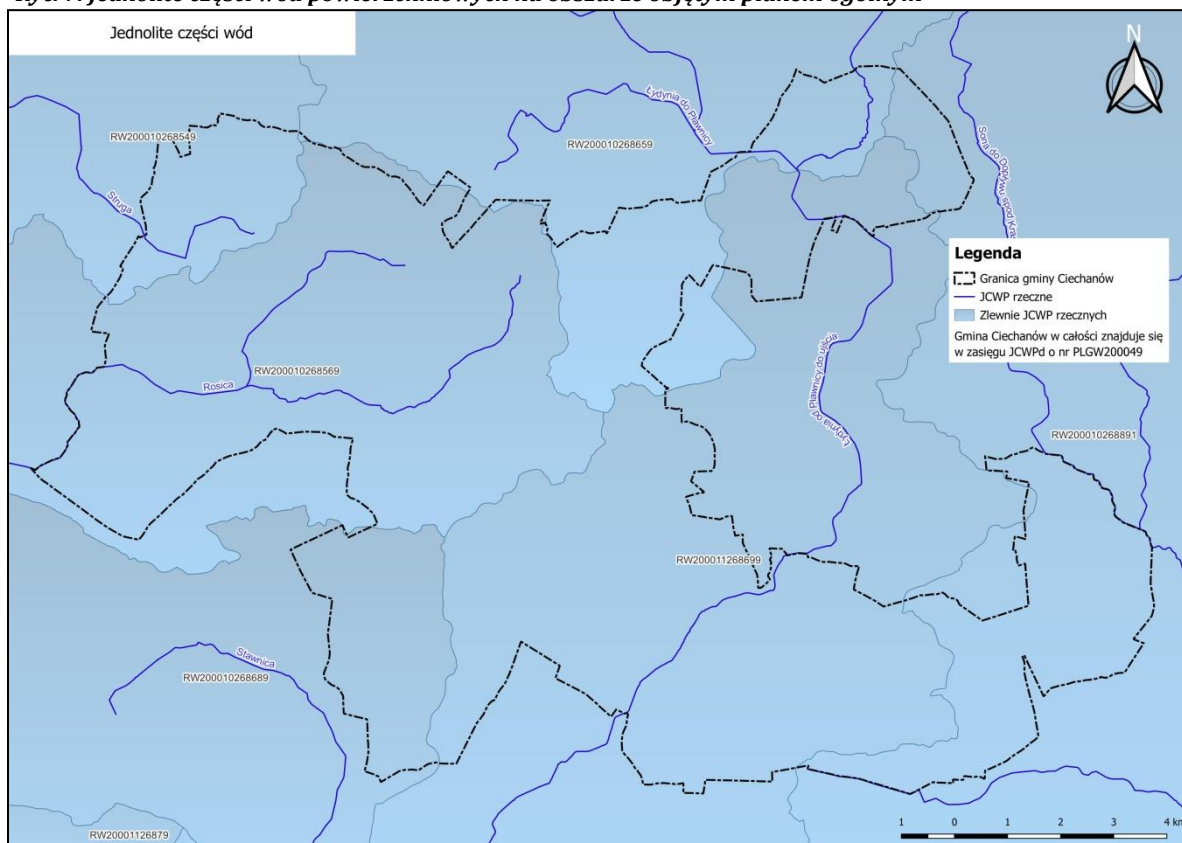
- rzeka Łydynia jest lewobrzeżnym dopływem Wkry o długości 76,46 km, w tym na terenie gminy 6,86 km i miasta Ciechanowa 8,53 km. Dolina rzeki jest płaska i szeroka. Rzeką posiada wyraźny taras zalewowy o szerokości dochodzącej do 400 m. Powierzchnia tego tarasu jest podmokła, zabagniona zwłaszcza w okresach wysokich stanów wód. Dolina wyścielona jest torfami, namułami i aluwiami piaszczystymi na gliniastym. W utworach tych występuje przypowierzchniowa warstwa wodonośna. Przepływ wód podziemnych odbywa się w kierunku rzeki, która na całym odcinku jest uregulowana. W miejscowości Ropele wpada do niej lewobrzeżny dopływ - Pławnica, o długości na terenie gminy 3,90 km (łącznie długość 9,80 km). Rzeką Pławnicą zbiera wody powierzchniowe ze wsi Niestum i obszaru oddziaływującego na ujęcie Kalisz Przedwojewo,
- rzeka Rosica - na terenie gminy stanowi odcinek 12,7 m, a jej całkowita długość wynosi 19,50 km. Rzeką posiada swoje źródła na gruntach ornych kolonii Wola Pawłowska. Rosica płynie z kierunku północno-wschodniego na południowy zachód, a następnie na zachód i na odcinku około 2,80 km stanowi granicę z gminą Strzegowo. Dolina rzeki jest wąska o dość dużych spadkach. W wyniku regulacji wykonane zostało nowe koryto rzeki pozbawiające ją

walorów cieku naturalnego i zamieniając w rów melioracyjny. Na terenie wsi Rutki-Begny trasę rzeki poprowadzono przez teren bagna, co powoduje stopniowe jego osuszanie. Obszar bagna stanowi ostoję ptactwa i wymaga objęcia ochroną.

Pozostałymi elementami hydrograficznymi analizowanego obszaru są także drobne cieki nieposiadające nadanych nazw, systemy rowów melioracyjnych oraz niewielkie zbiorniki wodne (stawy, oczka wodne, starorzecza, mała retencja pochodzenia antropogenicznego). Łączna długość rzek i kanałów na terenie gminy wynosi 23,75 km, co stanowi 10,30% długości rzek w powiecie ciechanowskim. Rowy główne stałe lub okresowe prowadzą wodę na długości 128,5 m, co stanowi ok. 13% długości rowów w powiecie.

Zgodnie z art. 141 Ustawy Prawo Wodne Wojewoda, na wniosek Wód Polskich, ustanawia obszar ochronny, w drodze aktu prawa miejscowego, wskazując ograniczenia lub zakazy dotyczące użytkowania gruntów oraz korzystania z wód na terenie obszaru ochronnego oraz granice tego obszaru. W granicach gminy Ciechanów nie wyznaczono takiego obszaru ochronnego.

Ryc. 7. Jednolite części wód powierzchniowych na obszarze objętym planem ogólnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUGiK.

Na terenie gminy Ciechanów występuje 5 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek: RW200019268699, RW200017268892, RW200017268672, RW20001726866, RW200017268569, RW200017268549. Stany ekologiczne tych JCWP zaklasyfikowano jako poniżej dobrego i umiarkowane. Stan dobry określono jedynie przy JCWP 6866 (Łydynia od źródeł do Pławownicy).

2.1.6 Wody podziemne

W obrębie gminy Ciechanów rozpoznano dwa piętra wodonośne: czwartorzędowe i paleogeńsko-neogeńskie (kenozoiczne; dawniej określane jako „trzeciorzędowe”). W czwartorzędowym piętrze wodonośnym wydzielono trzy poziomy wodonośne. Pierwszy związany jest z piaskami wodnolodowcowymi, piaskami moren czołowych i kemów. Zwierciadło wody zazwyczaj jest swobodne lub bardzo słabo napięte i kształtem nawiązuje do morfologii terenu. Drugi poziom wodonośny stanowią piaszczyste utwory fluwioglacjalne oraz fluwialne. Zwierciadło wody jest na ogół napięte, chyba że poziom ten jest przykryty osadami pierwszego poziomu wodonośnego. Zazwyczaj są to dwie występujące piętrowo warstwy o nieciągłym

rozprzestrzenieniu. Miąższość tego poziomu jest zmienna i waha się w granicach od kilku do ponad 60 m, a jego strop występuje na głębokościach od 15 do 50 m, choć w okolicach Ciechanowa, w rejonie doliny Łydyni strop tego poziomu występuje płycej. Trzeci poziom wodonośny, obejmuje piaszczyste i żwirowe osady rzeczne i piaszczysto-pylaste osady rozlewiskowe interglacjału mazowieckiego. Występuje on w rejonie doliny kopalnej Wkry. Miąższość warstw jest tu zmienna i wynosi od 30 do 50 metrów.

Podstawą zaopatrzenia w wodę dla gospodarstw wiejskich, na terenie arkusza mapy hydrogeologicznej, na którym znajduje się gmina Ciechanów, jest pierwszy czwartorzędowy poziom wodonośny. Najczęściej ujmowanym poziomem - z uwagi na powszechność występowania - jest drugi czwartorzędowy poziom wodonośny. Spośród działających studni dwie znajdują się w Regiminie. Osiągają wydajność 100 i 140 m³/h przy leju depresyjnym rzędu 1,5 m. Kolejne dwie studnie o wydajności 40 m³/h są w Zeńboku. W okolicach Ciechanowa znajdują się trzy ujęcia (15 studni wierconych) o wydajnościach od 636 m³/d do 9600 m³/d. Pięć studni znajdujących się w rejonie miejscowości Kalisz i Przedwojowo osiąga wydajności od 35 do 50 m³/h. Pozostałe studnie znajdują się w Woli Wierzbowskiej, Opinogórze, Radomce i Trzciance. Najgłębsza studnia sięga 101 m.p.p.t. Paleogeńsko-neogeńskie piętro wodonośne ma 20 m miąższości, występuje 210 - 220 m.p.p.t. i charakteryzuje się niejednorodnym uziarnieniem. W jego skład wchodzi piaski drobnoziarniste z lignitem, oraz piaski średnio- i gruboziarniste z domieszką węgla brunatnego. Wydajności tego piętra wahają się w granicach 15 - 20 m³/h. Uzyskano je z otworów położonych poza granicami arkusza Ciechanów (Paczyński, 1995).

Według danych GUS, w 2023 r. zasoby eksploatacyjne wód podziemnych województwa mazowieckiego szacowane były na 2 374,0 hm³, co stanowiło ok. 12% zasobów eksploatacyjnych wód podziemnych szacowanych dla Polski.

Na obszarze gminy Ciechanów znajdują się dwa główne zbiorniki wód podziemnych: GZWP 215 - „Subniecka Warszawska” (nieudokumentowany zbiornik) i GZWP 219 - „Górna Łydynia” (udokumentowany zbiornik).

GZWP 219 - „Górna Łydynia”

GZWP nr 219 Górna Łydynia jest położony w centralnej Polsce, w północnej części województwa mazowieckiego.

Główne znaczenie użytkowe na obszarze GZWP nr 219 ma poziom międzyglinowy, stanowiąc poziom zbiornikowy o ciągłym rozprzestrzenieniu. Jest

on wykształcony w osadach fluwioglacjalnych zlodowaceń środkowopolskich i fluwialnych interstadiałów tych zlodowaceń. Poziom ten w niektórych rejonach ma dwudzielny charakter, tj. tworzą go dwie warstwy wodonośne o bardzo różnym rozprzestrzenieniu. Lokalnie występuje w łączności z poziomem podglinowym. Poziom zbiornikowy jest ujmowany przez 94% wszystkich istniejących na tym obszarze studni wierconych.

Wartości współczynników filtracji poziomu zbiornikowego, zawierają się w granicach 9,6–16,8 m/d, przy czym nierzadko osiągają wartości do 48 m/d. Wydajność studni mieści się w szerokich granicach od kilkunastu do ponad 3360 m³/d, przy stosunkowo niewielkich depresjach. Przewodnictwo wodne osiąga przeważnie wartości 200–500 m²/d, lokalnie ponad 500 m²/d, a nawet 1500 m²/d. Miąższość warstw jest bardzo zmienna, od kilku do ponad 60 m.

Wody poziomu zbiornikowego cechują się dobrym stanem chemicznym (klasa II i lokalnie III). Wymagają jedynie prostego uzdatniania do celów pitnych, głównie ze względu na zwiększone stężenia żelaza i manganu. Nie zaobserwowano tendencji do pogarszania jakości wód w wyniku działalności człowieka.

W obrębie GZWP nr 219 nie występują rezerwy zasobów dyspozycyjnych (szacunkowe zasoby dyspozycyjne dla tego GZWP, wynoszą 7 766 m³/d) w odniesieniu do obecnej wielkości poboru, średnio ok. 10 300 m³/d wg poborów za 2009 r. Podstawową przyczyną deficytu jest to, że na rozpatrywanym obszarze, są zlokalizowane dwa duże ujęcia komunalne dla Ciechanowa: Gostkowo oraz Kalisz–Przedwojewo. Obszar spływu wód do obu tych ujęć daleko wykracza poza granice GZWP nr 219. Następuje on głównie z kierunku północnego i wschodniego, z rejonu wododziału zlewni Wkry. Obydwa ujęcia wykorzystują więc zasoby formujące się poza granicami zbiornika. Z tego względu bilans zasobów samego zbiornika nie oddaje właściwie możliwości wykorzystywania zasobów w jego obrębie.

W obrębie GZWP nr 219 dominujący typ użytkowania terenu stanowi użytkowanie rolnicze. Lasy zajmują nieznaczny procent powierzchni omawianego obszaru. Lokalnie, w rejonie dolin rzecznych, występują użytki zielone. Nie ma tu obszarów zurbanizowanych i silnie uprzemysłowionych. Jedynie południowy fragment zbiornika, znajduje się częściowo w obrębie miasta Ciechanów, a więc na terenie o zabudowie o charakterze przemysłowym. Tereny zabudowy miejskiej i wiejskiej oraz terenów przemysłowych i handlowych w odniesieniu do obszaru

zbiornika są bardzo niewielkie powierzchniowo. Na obszarze GZWP nr 219 dominuje przemysł rolno-spożywczy, co jest naturalnym odzwierciedleniem warunków przyrodniczych i tradycji tego terenu.

Na obszarze GZWP nr 219 występują korzystne warunki geologiczne i hydrodynamiczne ze względu na naturalną możliwość ochrony zasobów wody przed migracją zanieczyszczeń z powierzchni terenu. Pionowy czas przepływu z powierzchni terenu do poziomu zbiornikowego będzie znacznie dłuższy od 25 lat. Przeważająca część GZWP nr 219 jest bardzo mało podatna na zanieczyszczenia, a 44% powierzchni zajmuje teren chroniony hydrodynamicznie. Jedynie dwa niewielkie fragmenty zbiornika, zlokalizowane w rejonie Zeńboka i Ciechanowa, stanowią tereny podatne, o czasie przesączania poniżej 25 lat. Obszary te odpowiadają w przybliżeniu strefom ochronnym ujęcia Zeńbok i Gostkowo, które ustanowiono w latach 1997, 1998 i obowiązywały do 2007 r. (Zeńbok) oraz 2008 r. (Gostkowo). **Ochrona jakości i zasobów wód podziemnych na tych obszarach powinna być zapewniona przez przywrócenie funkcjonowania tych stref. W związku z powyższym nie zaprojektowano obszaru ochronnego dla GZWP nr 219. Wody zbiornika podlegają ochronie zwykłej, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.**

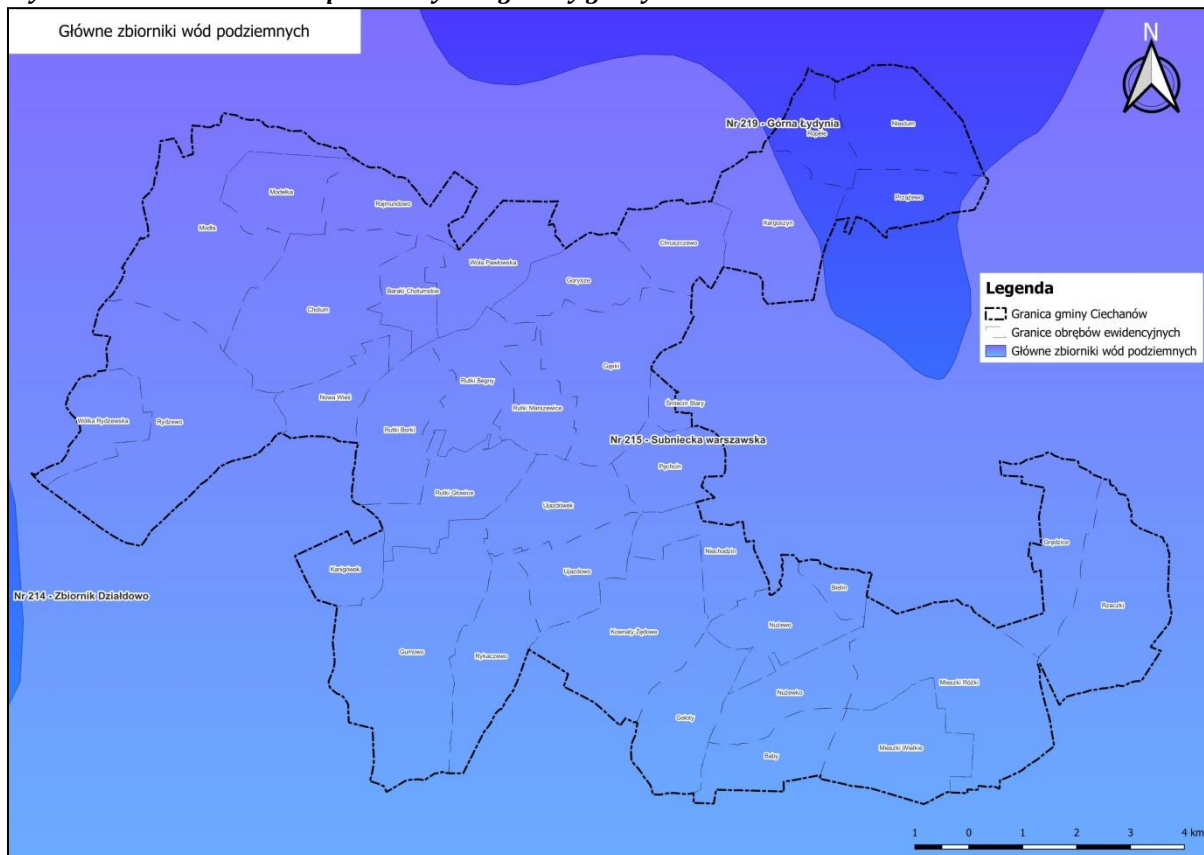
Ze względu na korzystne warunki geologiczne i hydrodynamiczne, w szczególności naturalną możliwość ochrony wód podziemnych przed infiltracją zanieczyszczeń z powierzchni terenu do poziomu zbiornikowego, wszystkie obiekty zagrożeń na terenie zbiornika uznano za potencjalne.

Gmina Ciechanów położona jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych – JCWPd nr 52 PLGW200049, która obejmuje obszar całej gminy.

Najważniejsze cechy charakterystyczne dla JCWPd nr PLGW200049:

- Powierzchnia 5357,30 km²,
- Dorzecze Wisły,
- Region wodny - Środkowej Wisły,
- stan JCWPd - dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy.

Ryc. 8. Główne zbiorniki wód podziemnych w granicy gminy Ciechanów

Źródło: Opracowanie własne

2.1.7 Klimat

Gmina Ciechanów znajduje się w strefie klimatu umiarkowanego przejściowego zaliczanego do klimatów dość surowych ze względu na wpływy kontynentalne. Cechy charakterystyczne tego klimatu to:

- Średnia roczna temperatura regionu to ok. 7°C,
- Okres wegetacyjny trwa średnio ok. 210 dni,
- Pokrywa śnieżna utrzymuje się około 92 dni,
- Średnia amplituda temperatur wynosi 23°C,
- Wysoka zmienność stanów pogody,
- Względnie największa liczba dni z pogodą mroźną,
- Najcieplejszy miesiąc to lipiec, gdzie średnia temp. osiąga 17,7°C,
- Największe opady odnotowano w lipcu średnio 270-300 mm,
- Najchłodniejsze miesiące to styczeń i luty, średnia temp. wynosi do -4,0°C,

- Roczna suma opadów atmosferycznych waha się w granicy 550-750 mm w zależności od części województwa, z czego ok. 60% opadów przypada na okres kwiecień-wrzesień,
- Dominacja wiatrów z kierunku zachodniego, północno-zachodniego oraz południowo-zachodniego.

Decydujący wpływ na kształtowanie się warunków klimatycznych w gminie mają lokalne warunki fizjograficzne (doliny rzeczne, wysoczyzna morenowa, wzgórze moreny czołowej) oraz kompleksy leśne - łagodzące siłę wiatru i wahania temperatury.

2.1.8 Fauna i flora

Ze względu na duży udział użytków rolnych w powierzchni gminy, naturalne zbiorowiska zachowały się w niewielkim stopniu. Dominują przede wszystkim zbiorowiska nieleśne z wyraźną przewagą zbiorowisk towarzyszących uprawom rolnym. Lasy na terenie gminy są bardzo rozproszone i zajmują nieco ponad 18% całej powierzchni gminy. Dominującym zbiorowiskiem leśnym jest grąd subkontynentalny, którego duże płaty występują na gruntach w miejscowościach: Gołoty, Rydzewo, Mieszki Różki, Wola Pawłowska i Modła Włościańska. Miejscami w dolinach rzecznych i na terenach podmokłych zachowały się fragmenty olsów i olsów jesionowych.

Teren gminy leży na obszarze Zielonych Płuc Polski. Jest to teren o wybitnych walorach krajobrazowych i funkcjach ekologicznych mających znaczenie krajowe i międzynarodowe min. ze względu na znajdujące się tu banki genetyczne flory i fauny. Część gruntów leśny na terenie gminy została zaliczona do lasów glebochronnych, wodochronnych i ochronnych miast.

Potencjalną roślinność naturalną, w kontekście zieleni wysokiej, stanowią tu:

- lasy liściaste z klasy *Quercus-fagetea*: głównie grądy subkontynentalne *Tilio-Carpinetum* - odmiana środkowopolska, seria uboga oraz świetliste dąbrowy, w postaci niżowej - związek *Potentillo albae-Quercetum typicum*, w dolinach rzecznych potencjalną roślinność stanowi niżowy łęg jesionowo-olszowy (*Fraxino-Alnetum*).

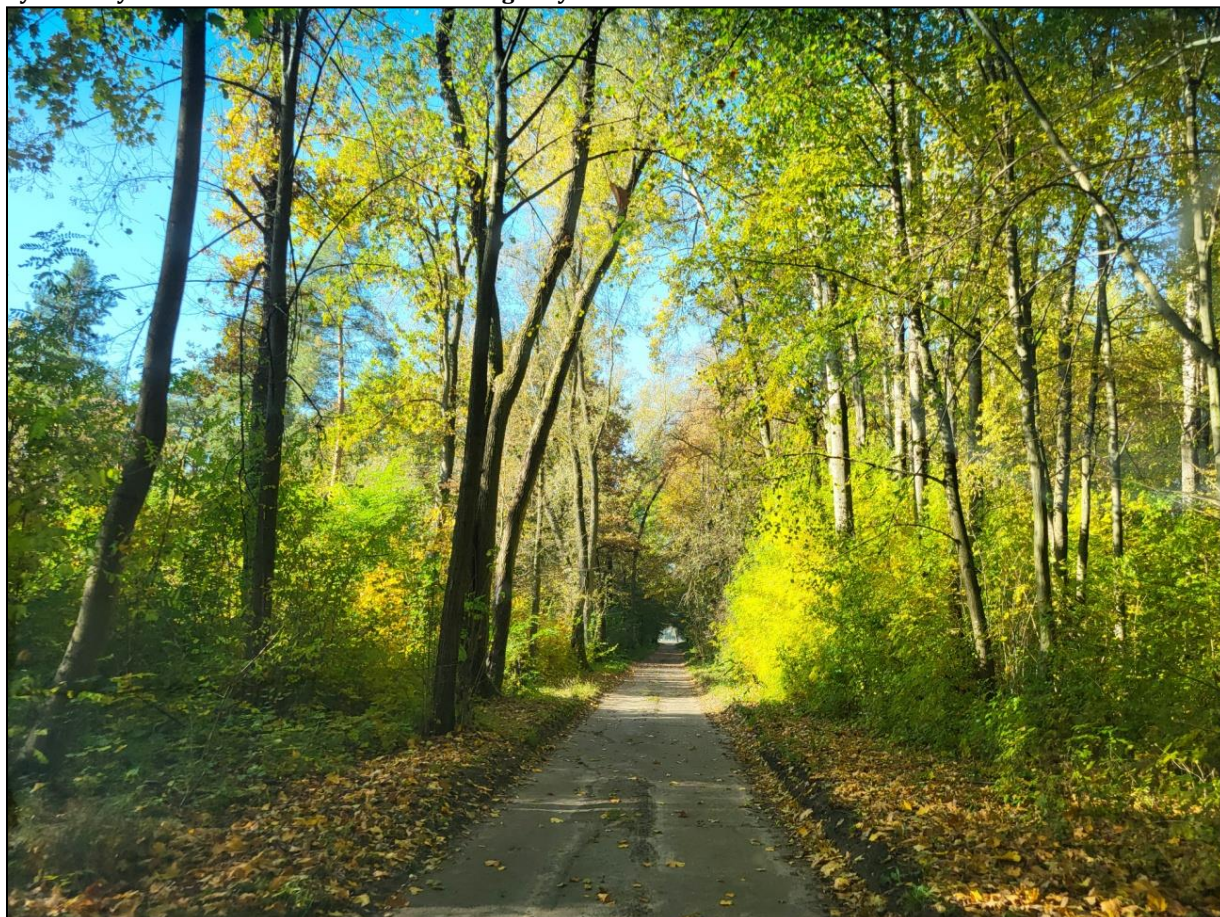
- lasy iglaste z klasy *Vaccinio-Piceetea* (głównie bory mieszane sosnowo-dębowe (*Quercus-Pinetum*)).

Większe kompleksy leśne występują w części zachodniej, z których najcenniejsze to uroczysko Ościslowo gdzie dominuje bór świeży i ols, podrzędnie bór mieszany

świeży i bór wilgotny. W części środkowo południowej istnieje uroczysko Gołoty i Śmiecin, gdzie dominują lasy świeże i mieszane oraz uroczysko Krubin Bardonki z przewagą boru świeżego i mieszanego świeżego. Pozostałe powierzchnie lasów są w dużym rozdrobnieniu na siedliskach borowych z młodym lub bardzo młodym drzewostanem sosnowym gdzie udział sosny dochodzi do 80% a pozostałe 20% przypada na takie gatunki jak brzoza, jarzębina, dąb, świerk, leszczyna i inne. Na obszarach podmokłych i zabagnionych przeważają siedliska lasów olszowych, w których około 90% zajmują olcha a pozostałe 10% przypada na inne gatunki drzew tj. jarzębina, czeremcha, wierzba itp.

W pozostałych częściach gminy Ciechanów większości flory stanowi zieleń towarzysząca uprawom, zabagnieniom oraz terenom niezalesionym. Należy też wskazać udział zieleni pochodzącej z nasadzeń antropogenicznych.

Ryc. 9. Przykładowe zadrzewienia na terenie gminy

Źródło: Zasób własny.

Świat zwierząt gminy Ciechanów jest charakterystyczny dla Nizy Europy Środkowej. Pod względem zoogeograficznym obszar gminy Ciechanów należy do prowincji europejsko-zachodniosyberyjskiej.

Głównym biotopem wodnym gminy są doliny rzek oraz towarzyszące im małe zbiorniki wodne. W lokalnych wodach żyją wydry oraz liczne gatunki wodnego ptactwa jak np. perkozy, kaczki, mewy. Spośród ryb najczęściej występują tu ukleja, płoć, leszcz, lin, karp, okoń, szczupak i węgorz.

W pobliżu terenów leśnych, które stanowią rozproszone enklawy, występują m.in.: jeleni, sarna, dzik, liczne ptaki. Wśród zwierząt znajdują się również typowe dla tundry i tajgi gatunki jak: puszczyk, zając bielak, łoś, jarząbek, orzechówka. Na nizinach występują m.in. ropucha szara, padalec, zaskroniec, zięba, kaczka krzyżówka, jastrząb, wiewiórka pospolita, zając szarak. Obecne są tu również zagrożone dawniej wyginięciem, a obecnie o odbudowanych populacjach, kruk, kormoran czarny, łabędź niemy i bocian czarny.

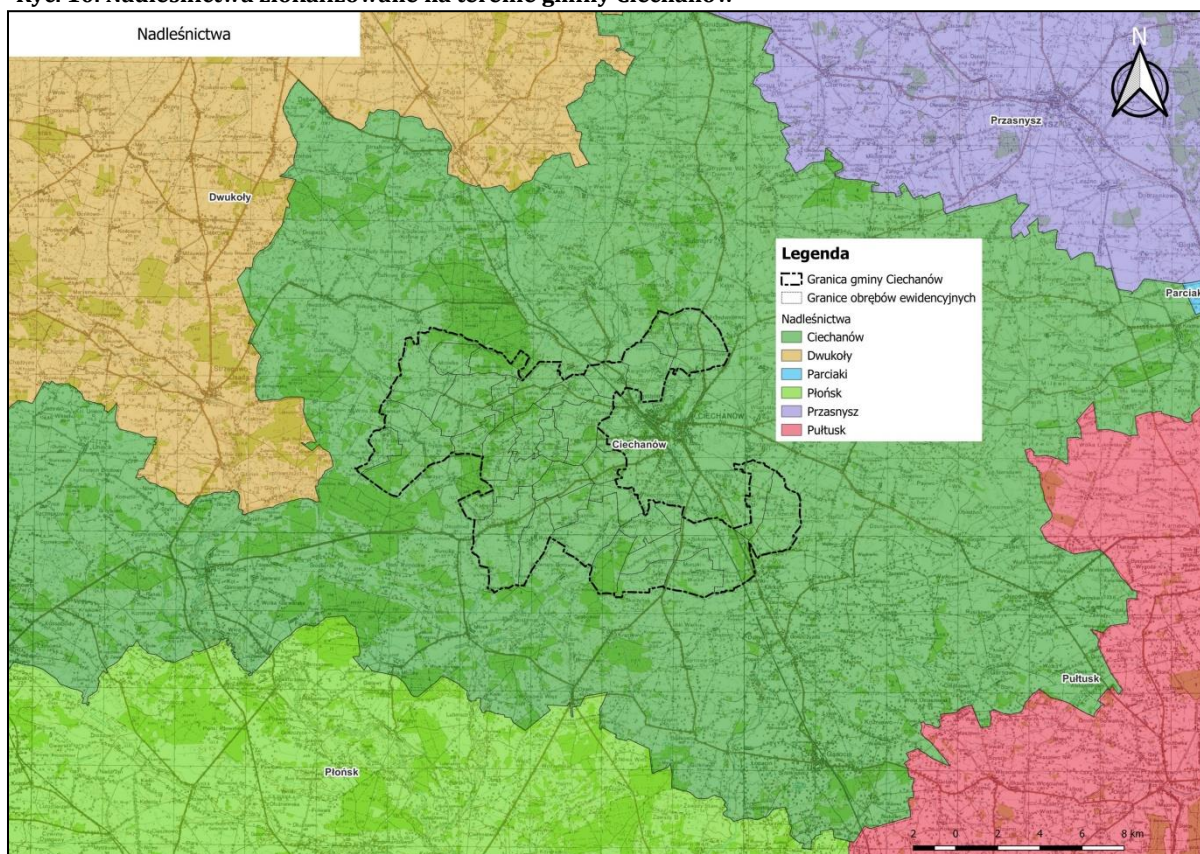
Tereny otwarte (pola uprawne, łąki, pastwiska, nieużytki) zajmują większą część gminy. Występują tutaj drobne gryzonie (myszy, norniki), ssaki owadożerne (ryjówki, jeże, krety), drobna zwierzyna łowna (zające, bażanty, kuropatwy, przepiórki) oraz ptaki preferujące przestrzeń otwartą (skowronki, słowiki, wilgi, grzywacze i inne). Łąki są terenem lęgowym ptaków: czajek i bekasów. Suche i nasłonecznione stoki są zasiedlane przez ciepłolubne gady: żmiję, jaszczurkę zwinkę i żyworodną. Bogata jest fauna bezkręgowców, głównie owadów, towarzysząca takim siedliskom. Wśród nich występują różne gatunki motyli, trzmieli, chrząszczy biegaczy, rzadkich muchówek i innych.

2.1.9 Lasy

Lasy na terenie gminy są bardzo rozproszone i zajmują nieco ponad 18% całej powierzchni gminy. Dominującym zbiorowiskiem leśnym jest grąd subkontynentalny, którego duże płaty występują na terenach miejscowości Gołoty, Rydzewo, Mieszki Różki, Wola Pawłowska i Modła Włościańska. Miejscami w dolinach rzecznych i na terenach podmokłych zachowały się fragmenty olsów i olsów jesionowych. Cały obszar gminy znajduje się w Nadleśnictwie Ciechanów. Typem siedliskowym lasu, który występuje najczęściej w tut. leśnictwach jest bór mieszany świeży oraz las mieszany świeży. Sosna jest głównym gatunkiem lasotwórczym posiadającym ponad 70% udziału pośród

gatunków w lasach nadleśnictwa. W strukturze użytków Nadleśnictwa Ciechanów udział drzewostanów wynosi 97,42%. Gatunkiem dominującym w drzewostanach jest sosna zwyczajna (78,91%). Licznie występuje także olcha czarna (10,12%), dąb szypułkowy i bezszypułkowy (9,61%) i brzoza brodawkowata (6,53%). Występują także takie gatunki drzewiaste jak: modrzew, świerk, sosna banksa, buk, grab, klon, jawor, wiąz, jesion, wierzba, osika, robinia akacjowa, jodła, dąb czerwony, daglezja, sosna czarna, olsza szara, topola i lipa.

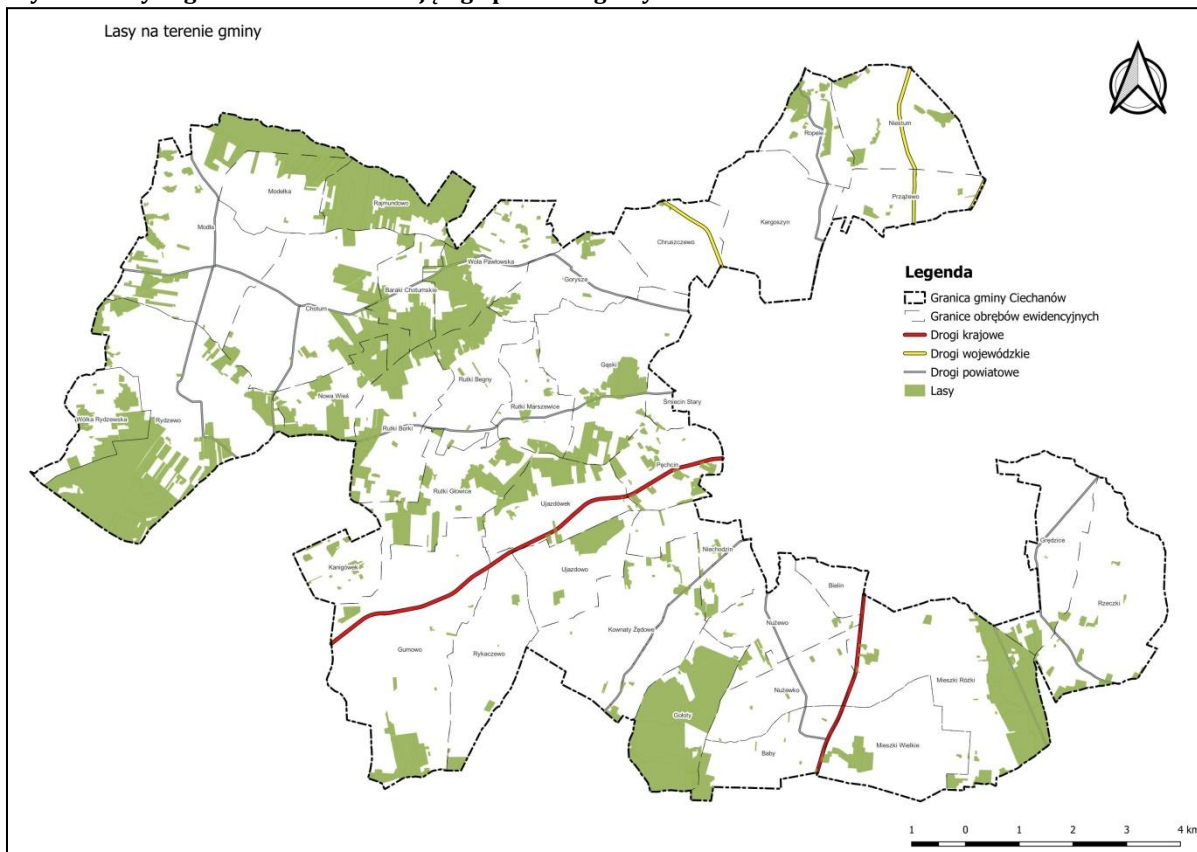
Ryc. 10. Nadleśnictwa zlokalizowane na terenie gminy Ciechanów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUGiK.

Poza lasami należącymi do Nadleśnictw, na terenie gminy występują lasy będące w administracji osób prywatnych (wg danych GUS w roku 2023 powierzchnia lasów prywatnych wynosiła 1460,90 ha). W swoich granicach gmina posiada lasy ochronne o funkcji ochronnej – wód i miast. Największe ich kompleksy znajduje się w południowej części gminy. Łączna powierzchnia lasów ochronnych na terenie gminy wynosi ok. 550 ha.

Ryc. 11. Lasy w granicach obszaru objętego planem ogólnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUGiK.

2.1.10 ZłoŜa kopalin

Na terenie gminy Ciechanów występują udokumentowane złoŜa kopalin, które wyszczególniono w poniŜszej tabeli.

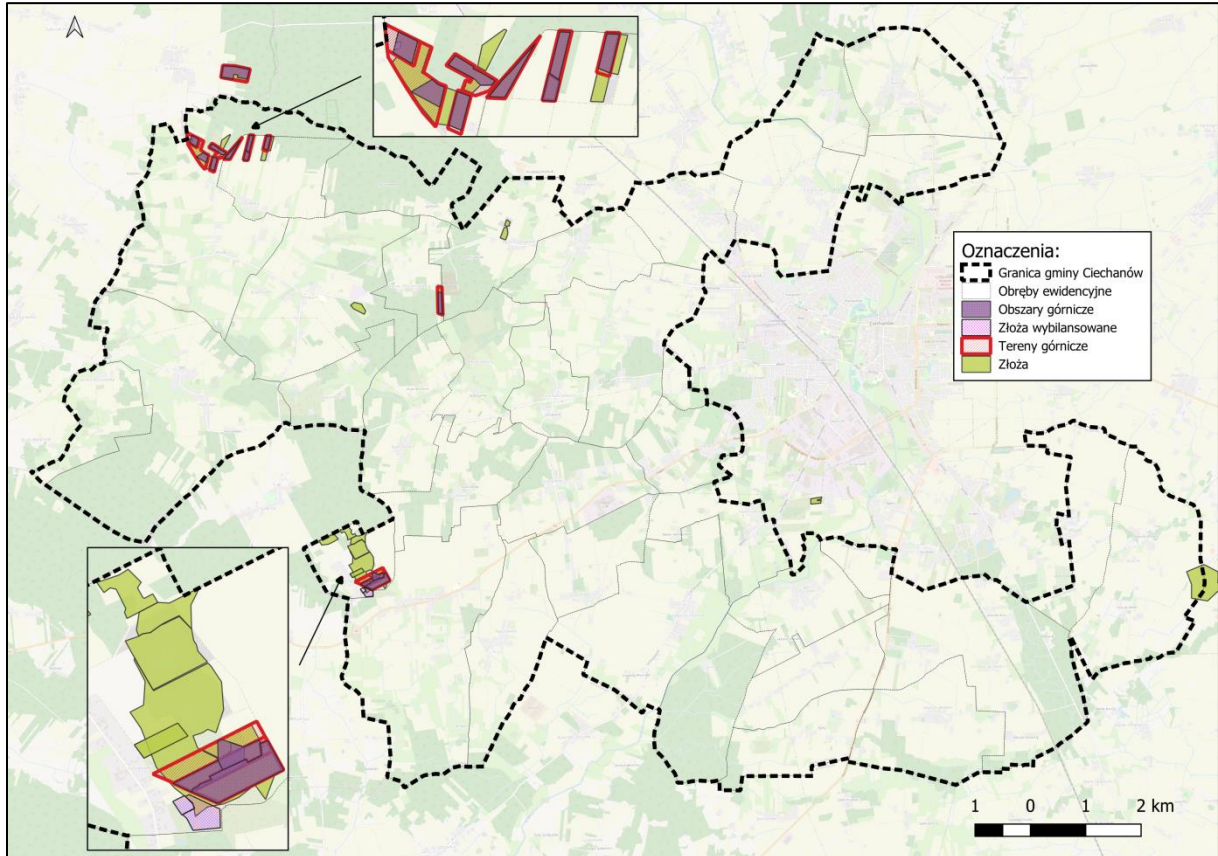
Na terenie gminy odnotowano 26 obszarów górniczych, z czego 13 z nich posiadają status aktualnego. Tereny takie winny mieć wyznaczone filary ochronne w celu ograniczenia moŜliwoŝci uszkodzenia sasiadnych obiektów. W przypadku złoŜa w Kanigówku ustalono taki filar w planie miejscowym (uchwała IX/61/03 z dnia 21 paŝdziernika 2003 r.). Na terenie gminy nie występują magazyny kawernowe oraz podziemne magazyny CO₂.

Tab. 2. Udokumentowane złoża kopalin na terenie gminy Ciechanów

Lp.	Kod (ID)	Nazwa Złoża	Kopalina	Status	Pow.
1.	KN 7616	Baraki Chotumskie	Piaski i żwiry	Eksploracja zaniechana	2,9300 ha
2.	KN 5087	Chotum	Piaski i żwiry	Złoże rozpoznane szczegółowo	3,0400 ha
3.	KN 5096	Kanigówek	Piaski i żwiry	Eksploracja zaniechana	22,5100 ha
4.	KN 10891	Kanigówek 2	Piaski i żwiry	złoże eksploatowane okresowo	7.6800 ha
5.	KN 2805	Kanigówek I	Piaski i żwiry	złoże rozpoznane szczegółowo	6.5800 ha
6.	KN 7315	Kanigówek III		złoże skreślone	
7.	KN 9718	Kanigówek IV		złoże skreślone	
8.	KN 21403	Kanigówek IX	Piaski i żwiry	złoże rozpoznane szczegółowo	1.8600 ha
9.	KN 11327	Kanigówek V	Piaski i żwiry	Eksploracja zaniechana	1.7500 ha
10.	KN 15448	Kanigówek VI	Piaski i żwiry	złoże eksploatowane okresowo	1.5900 ha
11.	KN 19568	Kanigówek VII	Piaski i żwiry	złoże zagospodarowane	4.8600 ha
12.	KN 20661	Kanigówek VIII	Piaski i żwiry	złoże rozpoznane szczegółowo	1.8600 ha
13.	KN 2780	Kanigówek (zarej.)		złoże skreślone	
14.	KN 5488	Modełka	Piaski i żwiry	Eksploracja zaniechana	1.1800 ha
15.	KN 16203	Modełka II	Piaski i żwiry	złoże eksploatowane okresowo	1.8800 ha
16.	KN 17142	Modełka III	Piaski i żwiry	złoże zagospodarowane	1.9900 ha
17.	KN 17143	Modełka IV	Piaski i żwiry	złoże zagospodarowane	1.9900 ha
18.	KN 19266	Modełka V	Piaski i żwiry	złoże rozpoznane szczegółowo	1,7000 ha
19.	KN 19267	Modełka VI	Piaski i żwiry	złoże zagospodarowane	0.9900 ha
20.	KN 7816	Modła	Piaski i żwiry	Eksploracja zaniechana	1.7900 ha
21.	KN 10193	Modła II	Piaski i żwiry	złoże zagospodarowane	7.2600 ha
22.	KN 15585	Modła III	Piaski i żwiry	złoże zagospodarowane	2.4700 ha
23.	KN 15724	Modła IV	Piaski i żwiry	Eksploracja zaniechana	2,0000 ha
24.	KN 16120	Modła V	Piaski i żwiry	Eksploracja zaniechana	1.9800 ha
25.	KN 17361	Modła VI	Piaski i żwiry	złoże zagospodarowane	1.9900 ha
26.	IB 1983	Nasierowo	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	Eksploracja zaniechana	87.2000 ha
27.	KN 5489	Wola Pawłowska	Piaski i żwiry	Eksploracja zaniechana	0.7500 ha
28.	KN 14448	Wola Pawłowska II	Piaski i żwiry	Eksploracja zaniechana	1.9900 ha

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PIG

Ryc. 12. Złóża i obszary górnicze na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PIG i GUGiK.

Ryc. 13. Widok na złożę piasków i żwirów Modła

Źródło: Zasób własny.

2.2 Ochrona środowiska

Tereny prawnie chronione w gminie Ciechanów w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody to przede wszystkim:

- Nadwkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Krośnicko-Kosmowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Pomniki przyrody.

Nadwkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu

Nadwkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu położony jest na terenie Wysoczyzny Ciechanowskiej, Doliny rzeki Wkry oraz Niziny Mazowieckiej. Jest to obszar o charakterze wybitnie rolniczym, z nielicznymi lasami i zadrzewieniami. Cenniejsze fragmenty lasów są chronione w rezerwach, m. in: Dziektarzewo i Gołuska Kępa - gdzie chronione są fragmenty lasu mieszanego porastającego skarpę rzeki Wkry. Nadwkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu, obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych. Powierzchnia obszaru wynosi 97910,40 ha, z czego ok. 5,20% położona jest na północno-zachodniej części gminy Ciechanów. Swoim zasięgiem obejmuje także gminy: Baboszewo, Głinojeck, Raciąż (gmina wiejska), Raciąż (gmina miejska), Sochocin, Nowe Miasto, Siemiątkowo, Ojrzeń, Joniec, Biezuń, Strzegowo, Sońsk, Stupsk, Radzanów, Nasielsk, Regimin. Obszar został utworzony w 1990 r. Uchwałą Nr 59/X/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Ciechanowie z dnia 23 kwietnia 1990 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa ciechanowskiego (Dz. Urz. z 1990 r. Nr 8, poz. 66) oraz Rozp. Nr 61 Woj. Maz. z dnia 24-07-2002 (Dz. U. Woj. Maz. Nr 203 poz. 4939). Aktem prawnym obecnie regulującym ochronę tego obszaru jest Rozporządzenie Nr 24 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 r. w sprawie Nadwkrzańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. z dnia 25 kwietnia 2005 r. nr 91, poz. 2456) wraz z kolejnymi zmianami (ostatnia miała miejsce w 2018 r.) w zakresie określonym w art. 23 ust. 1 oraz art. 24 ustawy o ochronie przyrody.

Krośnicko-Kosmowski Obszar Chronionego Krajobrazu

Krośnicko-Kosmowski Obszar Chronionego Krajobrazu położony jest na terenie Wzniesienia Mławskiego. Krajobraz obszaru charakteryzuje się obecnością wyrazistych form (wzgórz) kemowych i morenowych, których dochodzi do 200 m n.p.m. Powierzchnia obszaru wynosi 19547,70 ha, z czego ok. 3,50 % leży na północno-wschodniej części gminy Ciechanów. Swoim zasięgiem obejmuje także gminy: Dzierzgowo, Czernice Borowe, Opinogóra Górna, Stupsk, Grudusk, Regimin. Obszar został utworzony w 1990 r. Uchwałą Nr 59/X/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Ciechanowie z dnia 23 kwietnia 1990 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa ciechanowskiego (Dz. Urz. z 1990 r. Nr 8, poz. 66). Aktem prawnym obecnie regulującym ochronę tego obszaru jest Uchwała Nr 24/24 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie Krośnicko-Kosmowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 1 lipca 2024 r., poz. 6618) w zakresie określonym w art. 23 ust. 1 oraz art. 24 ustawy o ochronie przyrody.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Ciechanów znajdują się uznane pomniki przyrody, które stanowią pojedyncze drzewa, skupienia i aleje drzew. Na szczególną uwagę zasługują parki podworskie i aleje dojazdowe do folwarków. W szczególności: park w Rykaczewku (ok. 2 ha), Babach (ok. 4 ha), Chruszczewie (ok. 2 ha), Kownatach Wojnowych (ok. 6 ha), Nużewku (ok. 7 ha). Ciekawym miejscem jest park w Mieszkach Bardonkach z bogatym układem wodnym i zróżnicowanym drzewostanem. Do zabytkowych obszarów zieleni należy również zadrzewienie przy kościele w Chotumiu i pojedyncze okazy kasztanowców w Niestumiu. Zespoły parkowo - dworskie stanowią jedną niepodzielną nieruchomość i objęte są ochroną konserwatorską i ekologiczną. Sferę ekologiczną stanowi granica zespołu. Obiekty te mogą pełnić funkcje obiektów publicznych, rekreacyjno - turystycznych, obiektów kultury, ośrodków szkoleniowych, obiektów mieszkalnych - rezydencji. Każdorazowa zmiana funkcji obiektu winna być uzgodniona z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Podobnie wszelkie prace i roboty wymagają uzgodnień tego organu. Celem ochrony pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy jest zachowanie tworów przyrody o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej i historycznej. Obiekty te wyróżniają się

indywidualnymi i niepowtarzalnymi cechami. W stosunku do pomnikowych drzew nie przewiduje się żadnego inwestowania w pobliżu obiektów oraz prowadzenia instalacji infrastrukturalnych, w tym wycinania, niszczenia lub uszkodzania.

Ryc. 14. Pomnik przyrody wraz z otoczeniem na terenie wsi Gołoty

Źródło: Zasób własny.

Tab. 3. Pomniki przyrody na terenie gminy Ciechanów

Lp.	Rodzaj	Typ	Wymiary	Obręb	Szczegółowe położenie	Data ustanowienia
1.	Drzewo	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	Wys. 23m Ob. 400cm	Chotum	Działka nr 70	1977-03-18
2.	Grupa 13 drzew	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	Wys. 19m Ob. 250-340cm	Niestum	Działka nr 70/7	1978-04-11
3.	Drzewo	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Wys. 23m Ob. 440cm	Rutki Borki	Działka nr 323	1981-09-07
4.	Drzewo	Jesion wyniosły - <i>Fraxinus excelsior</i>	Wys. 19m Ob. 616cm	Gołoty	Działka nr 3408/6	1981-11-20
5.	Grupa 3 drzew	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Wys. 21-22m Ob. 104-152cm	Nużewo	Działka nr 143	1983-12-31
6.	Drzewo	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Wys. 21m Ob. 419cm	Nużewo	Działka nr 137	1984-06-15
7.	Drzewo	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Wys. 21m Ob. 606cm	Nowa Wieś	Działka nr 3234/5	1994-03-15
8.	Drzewo	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	Wys. 21 Ob. 390cm	Rutki Głowice	Działka nr 18/4	2008-09-23
9.	Drzewo	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Brak danych	Pęczcin	Działka nr 100	2020-01-25

10.	Grupa 4 drzew	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Brak danych	Pęczcin	Działka nr 124/6	2024-08-13
11.	Drzewo	Klon zwyczajny - <i>Acer platanoides</i>	Ob. 291cm	Gołoty	Działka nr 3408/6	2025-01-27
12.	Grupa 2 drzew	Klon jawor - <i>Acer pseudoplatanus</i>	Ob. 268cm, 272cm	Gołoty	Działka nr 3408/6	2025-01-27

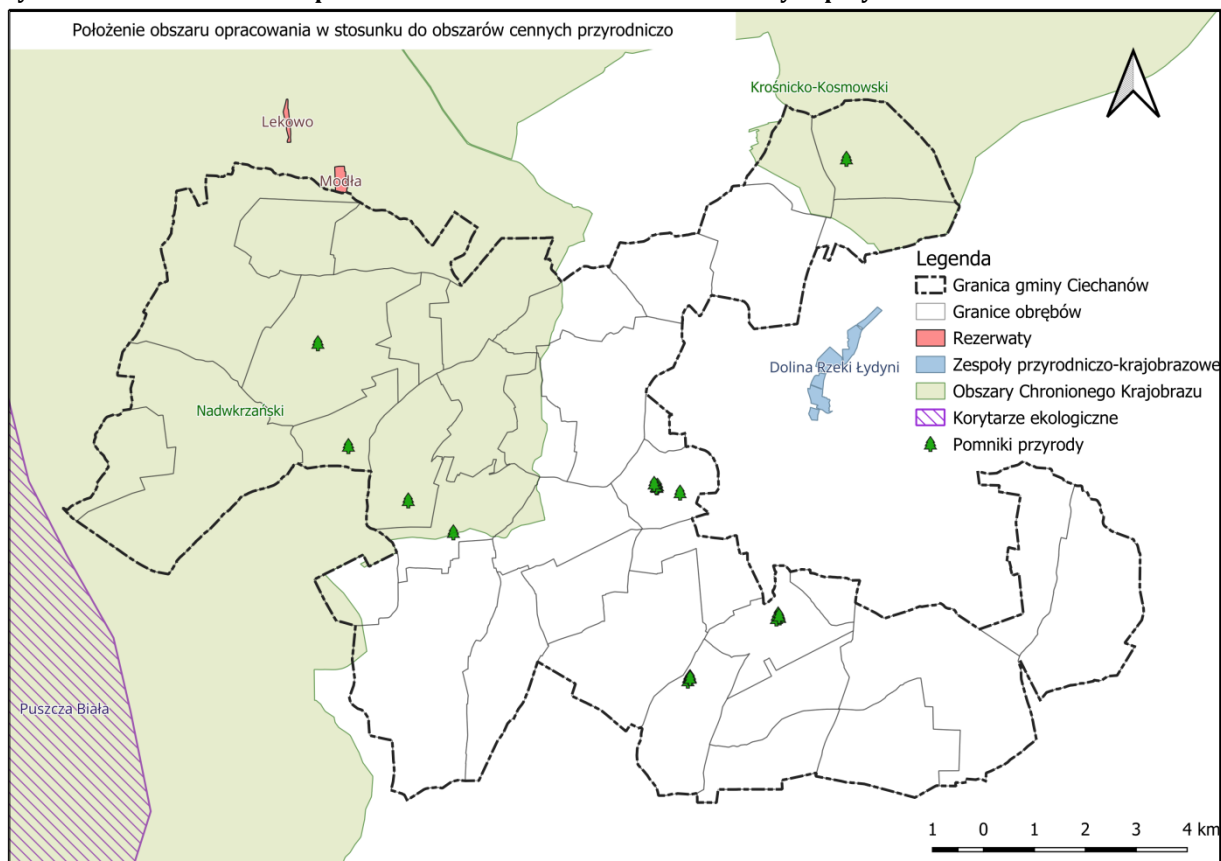
Źródło: UG.

Inne obszary cenne przyrodniczo – korytarze ekologiczne

Korytarz ekologiczny jest obszarem umożliwiającym migrację organizmów między siedliskami. Pełni on swoistą rolę dla zachowania bioróżnorodności. Dlatego też ochrona korytarzy ekologicznych jest wskazana, ponieważ umożliwia zachowanie i prawidłowe funkcjonowanie lokalnej populacji. Gmina w zachodniej części graniczy z:

- korytarz ekologiczny KPnC-6 „Dolina Wkry”, który stanowi teren migracji dużych zwierząt.

Ryc. 15. Położenie obszaru opracowania w stosunku do obszarów cennych przyrodniczo

Źródło: Opracowanie własne.

2.3 Audyt krajobrazowy

Na terenie woj. mazowieckiego obowiązuje audyt krajobrazowy przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 48/24 z dnia 26 marca 2024 r. Na terenie gminy zidentyfikowano krajobrazy priorytetowe: leśne, wiejskie, miejskie, górnicze. Krajobrazy miejskie znajdują się przy granicy z miastem Ciechanów. Stanowią one jednak marginalne powierzchnie. Podobnie przy granicy z miastem występuje także krajobraz priorytetowy nr 14-318.64-020 (Bagiенno-łakowe - głównie bezleśne z udziałem ekstensywnie użytkowanych łąk).

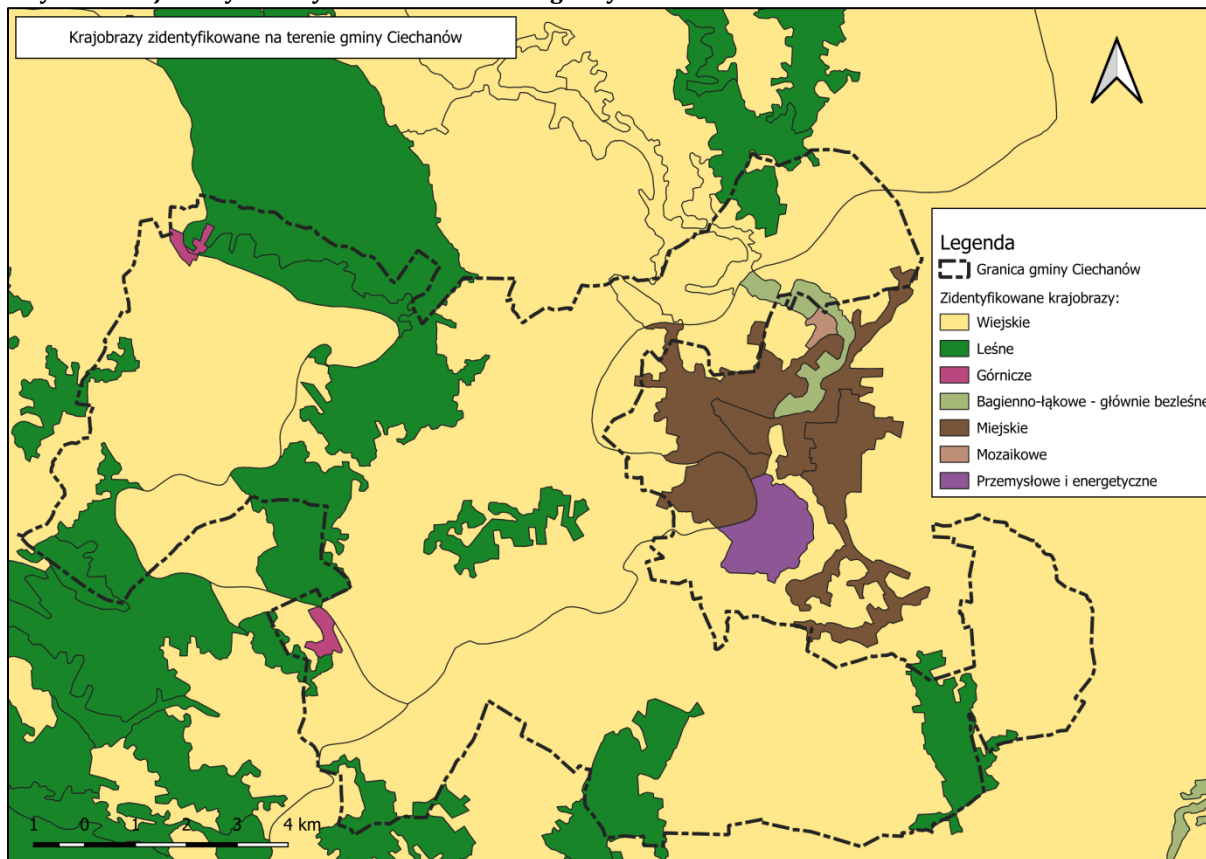
Tab. 4. Zestawienie zidentyfikowanych krajobrazów na terenie gminy Ciechanów

Lp.	Kod krajobrazu	Typ krajobrazu	Kod podtypu	Nazwa podtypu	Rzeźba terenu
1.	14-318.62-049	6. Wiejskie	6d	Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	Krajobrazy faliste
2.	14-318.64-086	6. Wiejskie	6d	Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	Krajobrazy faliste
3.	14-318.62-002	13. Górnicze	13a	Tereny czynnej wielkopowierzchniowej eksploatacji odkrywkowej	Krajobrazy faliste
4.	14-318.62-003	13. Górnicze	13a	Tereny czynnej wielkopowierzchniowej eksploatacji odkrywkowej	Krajobrazy faliste
5.	14-318.62-030	6. Wiejskie	6d	Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	Krajobrazy faliste
6.	14-318.62-031	6. Wiejskie	6d	Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	Krajobrazy faliste
7.	14-318.62-095	3. Leśne	3a	Z przewagą siedlisk borowych	Krajobrazy faliste
8.	14-318.62-097	3. Leśne	3a	Z przewagą siedlisk borowych	Krajobrazy faliste
9.	14-318.62-123	3. Leśne	3c	Z przewagą siedlisk łągowych, bagiennych i olsowych	Krajobrazy faliste
10.	14-318.62-124	3. Leśne	3c	Z przewagą siedlisk łągowych, bagiennych i olsowych	Krajobrazy faliste
11.	14-318.64-020	2. Bagiенno-łakowe- głównie bezleśne	2a	Z udziałem ekstensywnie użytkowanych łąk	Krajobrazy faliste
12.	14-318.64-055	6. Wiejskie	6d	Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	Krajobrazy faliste
13.	14-318.64-057	6. Wiejskie	6d	Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	Krajobrazy faliste
14.	14-318.64-077	7. Mozaikowe	7b	Podmiejskie	Krajobrazy faliste
15.	14-318.64-119	3. Leśne	3b	Z przewagą siedlisk lasowych	Krajobrazy

					faliste
16.	14-318.64-120	3. Leśne	3b	Z przewagą siedlisk lasowych	Krajobrazy faliste
17.	14-318.64-159	3. Leśne	3a	Z przewagą siedlisk borowych	Krajobrazy faliste
18.	14-318.63-002	13. Górnicze	13a	Tereny czynnej wielkopowierzchniowej eksploatacji odkrywkowej	Krajobrazy pagórkowate
19.	14-318.63-012	6. Wiejskie	6b	Z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk	Krajobrazy pagórkowate
20.	14-318.63-022	6. Wiejskie	6d	Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	Krajobrazy pagórkowate
21.	14-318.63-023	6. Wiejskie	6d	Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	Krajobrazy pagórkowate
22.	14-318.63-038	6. Wiejskie	6d	Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	Krajobrazy pagórkowate
23.	14-318.63-039	6. Wiejskie	6g	Z przewagą terenów zabudowanych o charakterze wiejskim	Krajobrazy pagórkowate
24.	14-318.63-044	9. Miejskie	9b	Miejscowości o charakterze współczesnym	Krajobrazy pagórkowate
25.	14-318.63-046	3. Leśne	3b	Z przewagą siedlisk lasowych	Krajobrazy pagórkowate
26.	14-318.63-047	3. Leśne	3b	Z przewagą siedlisk lasowych	Krajobrazy pagórkowate
27.	14-318.63-048	3. Leśne	3b	Z przewagą siedlisk lasowych	Krajobrazy pagórkowate
28.	14-318.63-049	3. Leśne	3b	Z przewagą siedlisk lasowych	Krajobrazy pagórkowate
29.	14-318.63-066	3. Leśne	3a	Z przewagą siedlisk borowych	Krajobrazy pagórkowate
30.	14-318.64-191	9. Miejskie	9b	Miejscowości o charakterze współczesnym	Krajobrazy faliste
31.	14-318.64-097	9. Miejskie	9b	Miejscowości o charakterze współczesnym	Krajobrazy faliste
32.	14-318.64-192	9. Miejskie	9a	Miejscowości z zachowanym układem historycznym	Krajobrazy faliste
33.	14-318.64-064	6. Wiejskie	6d	Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	Krajobrazy faliste

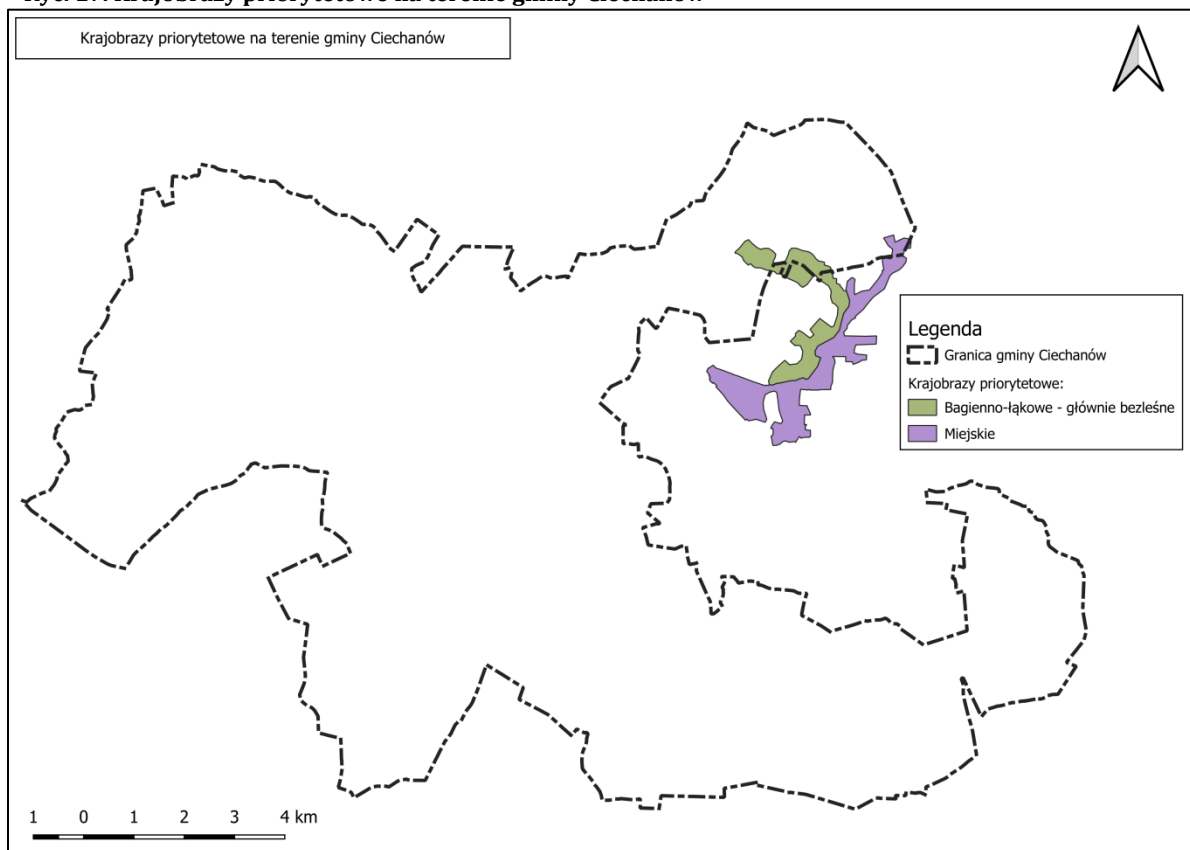
Źródło: Uchwała 48/24 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 2024-03-26. Kolorem oznaczony krajobrazy priorytetowe.

Ryc. 16. Krajobrazy zidentyfikowane na terenie gminy Ciechanów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Uchwały 48/24 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 2024-03-26

Ryc. 17. Krajobrazy priorytetowe na terenie gminy Ciechanów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Uchwały 48/24 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 2024-03-26

Tab. 5. Rekomendacje i wnioski w zakresie stref krajobrazów wiejskich

<p>Rekomendacje i wnioski dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych, dla możliwości zachowania wartości danego krajobrazu:</p>	<p>Rekomendacje w zakresie zadań mających na celu zachowanie dotychczasowego stanu lub doprowadzenie do stanu pożądanego, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych, dla możliwości zachowania wartości danego krajobrazu, w zakresie:</p>			<p>Rekomendacje i wnioski dotyczące form ochrony przyrody oraz zabytków, w tym wskazania obszarów, które powinny zostać objęte ochroną, bądź wymagają pogłębionej analizy zasadności ich dalszej ochrony:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz uwzględnieniem walorów tradycyjnego krajobrazu rolniczego • Ochrona terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy • Realizacja inwestycji celu publicznego wyłącznie z uwzględnieniem walorów przyrodniczo-krajobrazowych • Utrzymanie charakteru krajobrazu rolniczego z zachowaniem charakterystycznych układów przestrzennych miejscowości • Ochrona przestrzeni rolnej oraz ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, w szczególności gleb klas I-III • Prowadzenie racjonalnej gospodarki surowcowej • Przeciwdziałanie uciążliwości zapachowej • Gospodarowanie terenem z uwzględnieniem możliwości wystąpienia poważnej awarii przemysłowej • Ograniczanie zainwestowania terenów osuwiskowych • Ograniczanie zainwestowania terenów zagrożonych powodzią • Zachowanie i ochrona wartości historyczno-kulturowych i krajobrazowych obszarów i obiektów zabytkowych, m.in. poprzez wspieranie prac konserwatorskich, rewitalizację obiektów i obszarów zabytkowych oraz kulturowych, a także adaptację obiektów zabytkowych do nowych funkcji • Ochrona i kształtowanie krajobrazu poprzez przeciwdziałanie dysharmonii, z uwzględnieniem obiektów i obszarów zabytkowych, a także kształtowanie estetyki przestrzeni, w tym podejmowanie tzw. "uchwał krajobrazowych" • Współpraca samorządów i podejmowanie działań zwiększających wiedzę i świadomość mieszkańców oraz pracowników jest w zakresie utrzymania i ochrony zasobów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego • Ochrona walorów krajobrazowych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju • Ochrona jakości krajobrazu poprzez przeciwdziałanie dysharmonii i fragmentacji z zachowaniem zwartej charakteru zabudowy nawiązującej do istniejących obiektów i otoczenia • Ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne • Wykorzystanie walorów krajobrazowych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji z poszanowaniem jakości krajobrazu 	<p>1. Rozpoczęcia, kontynuacji lub zaniechania różnych form gospodarowania terenem, w tym działalności rolnej, leśnej oraz gospodarki wodnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie upraw w dobrej kulturze rolnej • Zachowanie i ochrona seminaturalnych siedlisk śródpolnych oraz trwałych użytków zielonych • Rozwój odnawialnych źródeł energii z uwzględnieniem wpływu inwestycji na krajobraz • Odpowiednie gospodarowanie gruntami będącymi w zasięgu oddziaływania dominant wysokościowych i obszarowych, w celu ograniczenia ich niekorzystnego wpływu, w tym na krajobraz • Utrzymanie naturalnych terenów zalewowych (w zależności od obszaru) • Przeciwdziałanie fragmentacji środowiska • poprzez stosowanie najlepszych dostępnych technik łagodzących niekorzystny efekt barier ekologicznych (w zależności od terenu) 	<p>2. Zabiegów renaturalizacyjnych oraz zabiegów odnowy obiektów kultury materialnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umożliwienie naturalnej sukcesji ekologicznej na tereny porolne, nie objęte zabiegami agrotechnicznymi • Po zakończeniu eksploatacji złoże przeprowadzenie rekultywacji terenu • Po zakończeniu eksploatacji przeprowadzenie rekultywacji składowiska 	<p>3. Koordynacji działań podejmowanych dla osiągnięcia celów występujących na danym obszarze objętym formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz form ochrony zabytków, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie wszelkiej działalności w sposób zrównoważony, minimalizujący negatywne oddziaływanie w stosunku do obiektów i obszarów podlegających ochronie • Podejmowanie działań dla osiągnięcia celów dotyczących obszarów i obiektów chronionych • Prowadzenie monitoringu poeksploatacyjnego składowisk odpadów • Monitoring procesów osuwiskowych • Zachowanie prawnych form ochrony zabytków oraz ustanawianie nowych form • Integracja działań podejmowanych przez różne instytucje odpowiedzialne za ochronę przyrody, zabytków oraz planowanie przestrzenne, oparta na współpracy, komunikacji, wymianie informacji i wiedzy oraz monitoringu wypracowanych wspólnie działań 	<p>4. Konieczności podejmowania działań mających na celu utrzymanie dotychczasowej funkcji danego krajobrazu, w tym funkcji korytarzy ekologicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ochrona obszarów o korzystnych warunkach dla bytowania i migracji zwierząt • Zachowanie powiązań między istniejącymi siedliskami w celu ochrony bioróżnorodności • Przeciwdziałanie suszy na obszarach rolniczych poprzez stosowanie zabiegów ukierunkowanych na zatrzymanie lub spowolnienie odpływu wód • Wprowadzanie zieleni izolacyjnej wokół obiektów uciążliwych dla środowiska i wpływających negatywnie na krajobraz • Wdrażanie rozwiązań technologicznych minimalizujących negatywny wpływ na środowisko 	

Tab. 6. Rekomendacje i wnioski w zakresie stref krajobrazu leśnego

<p>Rekomendacje i wnioski dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych, dla możliwości zachowania wartości danego krajobrazu:</p>	<p>Rekomendacje w zakresie zadań mających na celu zachowanie dotychczasowego stanu lub doprowadzenie do stanu pożądanego, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych, dla możliwości zachowania wartości danego krajobrazu, w zakresie:</p>				<p>Rekomendacje i wnioski dotyczące form ochrony przyrody oraz zabytków, w tym wskazania obszarów, które powinny zostać objęte ochroną, bądź wymagają pogłębionej analizy zasadności ich dalszej ochrony:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne • Prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej • Realizacja inwestycji celu publicznego wyłącznie z uwzględnieniem walorów przyrodniczo-krajobrazowych • Prowadzenie racjonalnej gospodarki surowcowej • Ochrona krajobrazu wraz z kształtowaniem estetyki przestrzeni, w tym podejmowanie tzw. "uchwał krajobrazowych" • Współpraca samorządów i podejmowanie działań zwiększających wiedzę i świadomość mieszkańców oraz pracowników jest w zakresie utrzymania i ochrony zasobów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego • Ochrona walorów krajobrazowych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju • Ochrona jakości krajobrazu poprzez przeciwdziałanie dysharmonii i fragmentacji z zachowaniem zwartego charakteru zabudowy nawiązującej do istniejących obiektów i otoczenia • Ochrona przestrzeni rolniczej oraz ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, w szczególności gleb klas I-III • Wykorzystanie walorów krajobrazowych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji z poszanowaniem jakości krajobrazu 	<p>1. Rozpoczęcia, kontynuacji lub zaniechania różnych form gospodarowania terenem, w tym działalności rolniczej, leśnej oraz gospodarki wodnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaniechanie intensywnego rozwoju gospodarczego związanego z nadmierną eksploatacją zasobów środowiska przyrodniczego • Zapobieganie fragmentacji kompleksów leśnych i ochrona różnorodności biologicznej 	<p>2. Zabiegów renaturalizacyjnych oraz zabiegów odnowy obiektów kultury materialnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na dostępnych gruntach o niskiej przydatności dla rolnictwa umożliwienie sukcesji leśnej lub prowadzenie zalesień z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew, zgodnie z ich wymaganiami siedliskowymi • Po zakończeniu eksploatacji złoza przeprowadzenie rekultywacji terenu • Po zakończeniu eksploatacji przeprowadzenie rekultywacji składowiska 	<p>3. Koordynacji działań podejmowanych dla osiągnięcia celów występujących na danym obszarze objętym formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz form ochrony zabytków, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podejmowanie działań dla osiągnięcia celów dotyczących obszarów i obiektów chronionych • Prowadzenie monitoringu poeksploatacyjnego zrehabilitowanych składowisk odpadów • Ustanawianie form ochrony zabytków • Integracja działań podejmowanych przez różne instytucje odpowiedzialne za ochronę przyrody, zabytków oraz planowanie przestrzenne, oparta na współpracy, komunikacji, wymianie informacji i wiedzy oraz monitoringu wypracowanych wspólnie działań 	<p>4. Konieczności podejmowania działań mających na celu utrzymanie dotychczasowej funkcji danego krajobrazu, w tym funkcji korytarzy ekologicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ochrona obszarów o korzystnych warunkach dla bytowania i migracji zwierząt • Zachowanie powiązań między istniejącymi siedliskami w celu ochrony bioróżnorodności 	

Tab. 7. Rekomendacje i wnioski w zakresie stref krajobrazu górniczego

<p>Rekomendacje i wnioski dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych, dla możliwości zachowania wartości danego krajobrazu:</p>	<p>Rekomendacje w zakresie zadań mających na celu zachowanie dotychczasowego stanu lub doprowadzenie do stanu pożądanego, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych, dla możliwości zachowania wartości danego krajobrazu, w zakresie:</p>				<p>Rekomendacje i wnioski dotyczące form ochrony przyrody oraz zabytków, w tym wskazania obszarów, które powinny zostać objęte ochroną, bądź wymagają pogłębionej analizy zasadności ich dalszej ochrony:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz uwzględnieniem walorów tradycyjnego krajobrazu rolniczego • Ochrona terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy • Realizacja inwestycji celu publicznego wyłącznie z uwzględnieniem walorów przyrodniczo-krajobrazowych • Utrzymanie charakteru krajobrazu rolniczego z zachowaniem charakterystycznych układów przestrzennych miejscowości • Ochrona przestrzeni rolniczej oraz ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, w szczególności gleb klas I-III • Prowadzenie racjonalnej gospodarki surowcowej • Przeciwdziałanie uciążliwości zapachowej • Gospodarowanie terenem z uwzględnieniem możliwości wystąpienia poważnej awarii przemysłowej • Ograniczanie zainwestowania terenów osuwiskowych • Ograniczanie zainwestowania terenów zagrożonych powodzią • Zachowanie i ochrona wartości historyczno-kulturowych i krajobrazowych obszarów i obiektów zabytkowych, m.in. poprzez wspieranie prac konserwatorskich, rewitalizację obiektów i obszarów zabytkowych oraz kulturowych, a także adaptację obiektów zabytkowych do nowych funkcji • Ochrona i kształtowanie krajobrazu poprzez przeciwdziałanie dysharmonii, z uwzględnieniem obiektów i obszarów zabytkowych, a także kształtowanie estetyki przestrzeni, w tym podejmowanie tzw. "uchwał krajobrazowych" • Współpraca samorządów i podejmowanie działań zwiększających wiedzę i świadomość mieszkańców oraz pracowników jest w zakresie utrzymania i ochrony zasobów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego • Ochrona walorów krajobrazowych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju • Ochrona jakości krajobrazu poprzez przeciwdziałanie dysharmonii i fragmentacji z zachowaniem zwartej charakteru zabudowy nawiązującej do istniejących obiektów i otoczenia • Ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne • Wykorzystanie walorów krajobrazowych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji z poszanowaniem jakości krajobrazu 	<p>1. Rozpoczęcia, kontynuacji lub zaniechania różnych form gospodarowania terenem, w tym działalności rolniczej, leśnej oraz gospodarki wodnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie upraw w dobrej kulturze rolnej • Zachowanie i ochrona seminaturalnych siedlisk śródpolnych oraz trwałych użytków zielonych • Rozwój odnawialnych źródeł energii z uwzględnieniem wpływu inwestycji na krajobraz • Odpowiednie gospodarowanie gruntami będącymi w zasięgu oddziaływania dominant wysokościowych i obszarowych, w celu ograniczenia ich niekorzystnego wpływu, w tym na krajobraz • Utrzymanie naturalnych terenów zalewowych • Prowadzenie działalności górniczej z zastosowaniem rozwiązań mających na celu redukcję emisji zanieczyszczeń • Monitorowanie wpływu oddziaływania • prowadzonej eksploatacji na środowisko, umożliwiające szybkie reagowanie na zagrożenia 	<p>2. Zabiegów renaturalizacyjnych oraz zabiegów odnowy obiektów kultury materialnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umożliwienie naturalnej sukcesji ekologicznej na tereny porolne, nie objęte zabiegami agrotechnicznymi • Po zakończeniu eksploatacji złoża przeprowadzenie rekultywacji terenu • Po zakończeniu eksploatacji przeprowadzenie rekultywacji składowiska • Rekultywacja terenu po • zakończeniu eksploatacji złoża • Konserwacja, naprawa i modernizacja istniejącej infrastruktury, uwzględniająca aspekty ekologiczne, estetyczne i społeczne 	<p>3. Koordynacji działań podejmowanych dla osiągnięcia celów występujących na danym obszarze objętym formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r.o ochronie przyrody, oraz form ochrony zabytków, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie wszelkiej działalności w sposób zrównoważony, minimalizujący negatywne oddziaływanie w stosunku do obiektów i obszarów podlegających ochronie • Podejmowanie działań dla osiągnięcia celów dotyczących obszarów i obiektów chronionych • Prowadzenie monitoringu poeksploatacyjnego zrehabilitowanych składowisk odpadów • Monitoring procesów osuwiskowych • Zachowanie prawnych form ochrony zabytków oraz ustanawianie nowych form • Integracja działań podejmowanych przez różne instytucje odpowiedzialne za ochronę przyrody, zabytków oraz planowanie przestrzenne, oparta na współpracy, komunikacji, wymianie informacji i wiedzy oraz monitoringu wypracowanych wspólnie działań 	<p>4. Konieczności podejmowania działań mających na celu utrzymanie dotychczasowej funkcji danego krajobrazu, w tym funkcji korytarzy ekologicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ochrona obszarów o korzystnych warunkach dla bytowania i migracji zwierząt • Zachowanie powiązań między istniejącymi siedliskami w celu ochrony bioróżnorodności • Przeciwdziałanie suszy na obszarach rolniczych poprzez stosowanie zabiegów ukierunkowanych na zatrzymanie lub spowolnienie odpływu wód • Wprowadzanie zieleni izolacyjnej wokół obiektów uciążliwych dla środowiska i wpływających negatywnie na krajobraz • Wdrażanie rozwiązań technologicznych minimalizujących negatywny wpływ na środowisko 	

2.4 Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Realizacja i przyjęcie planu ogólnego, wynika z generalnej zmiany podejścia planistycznego w Polsce, która dokonała się w ustawodawstwie w 3 kwartale 2023 r. Zastąpiono dotychczas obowiązujące dokumenty w postaci studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego planami ogólnymi. Wymóg realizacji POG dotyczy wszystkich gmin w kraju, a w przypadku jego braku po 1 stycznia 2026 r. gmina nie będzie mogła opracować nowego lub też zmieniać istniejącego mpzp. Sytuacja ta dotyczy także wydawania decyzji o warunkach zabudowy, które będą mogły być wydawane w oparciu o ustalenia obszaru uzupełnienia zabudowy wskazanego w POG. Gmina posiada na swoim terenie opracowania planistyczne i w przypadku braku obowiązującego POG jedynie w tych miejscach będzie mógł zaistnieć proces planistyczno-inwestycyjny (poza wyjątkami wskazanymi w ustawie). Przy braku realizacji ustaleń projektu POG zmiany w środowisku będą nieodczuwalne, gdyż pośrednio zablokowany zostanie potencjał inwestycyjno-rozwojowy. POG umożliwi racjonalne wykorzystanie przestrzeni zgodnie z wytycznymi ustawowymi.

Należy pamiętać, że założeniem projektowanego planu jest poprawa stanu środowiska, uporządkowanie sytuacji planistycznej, przemyślane i zaplanowane zagospodarowanie terenu a tym samym pozytywny wpływ jego ustaleń na zdrowie człowieka i jego otoczenie.

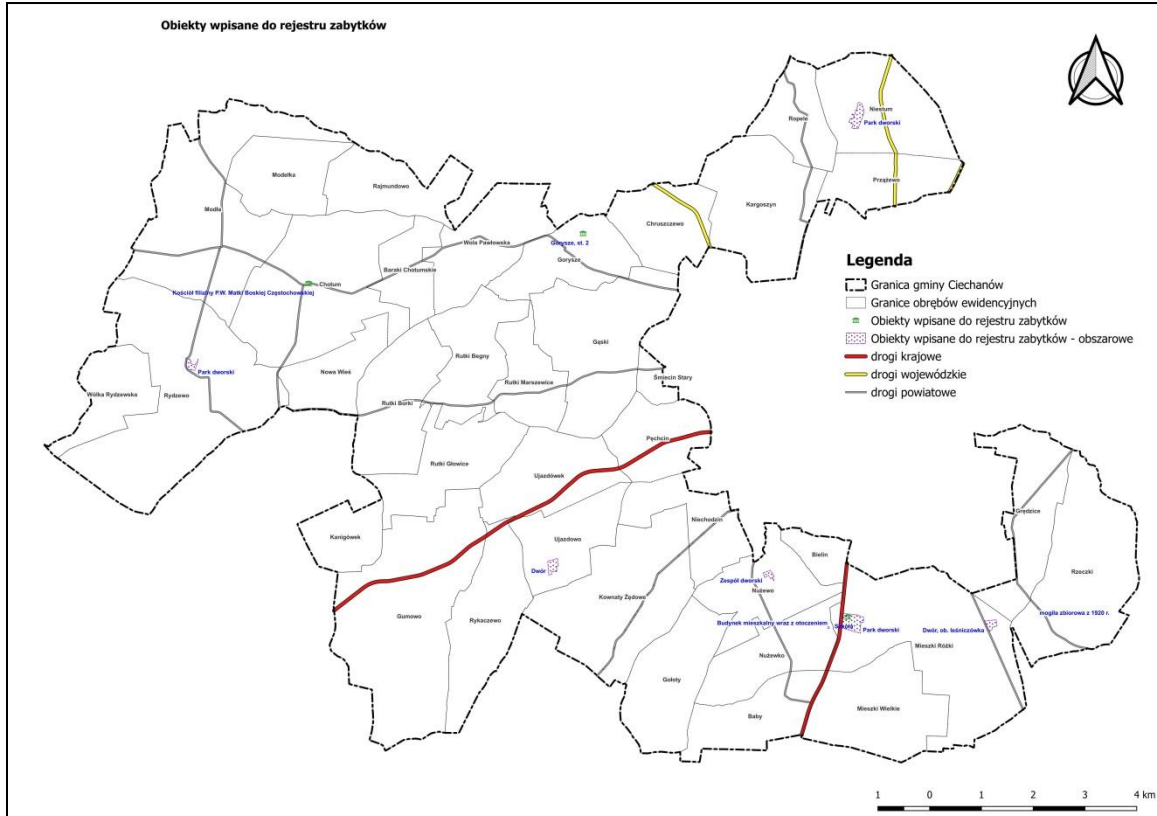
2.5 Ochrona dziedzictwa kulturowego

Formami ochrony prawnej zabytków, zgodnie z art. 7 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami są:

- wpis do rejestru zabytków;
- wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa;
- uznanie za pomnik historii;
- utworzenie parku kulturowego;
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu

lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Ryc. 18. Lokalizacja zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków na terenie gminy Ciechanów

Źródło: Opracowanie własne na podkładzie mapy topograficznej udostępnionej przez GUGiK.

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków w granicach gminy Ciechanów zamieszczono w tabeli poniżej.

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie - Delegatura w Ciechanowie

WYKAZ ZABYTKÓW NIERUCHOMYCH I ZABYTKÓW ARCHEOLOGICZNYCH WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTKÓW (stan na dzień: 4 stycznia 2023 r.)

MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT	NR REJESTRU ZAB. DATA WPISU	Uwagi
BARDONKI gm.Ciechanów	Zespół podworski: dwór, park	A - 227 z dn.30.08.1980	
CHOTUM gm. Ciechaów	Kościół filialny	A - 97 z dn.19.12.1961	
GORYSZE gm.Ciechanów	Osada wczesnośredniowieczna	339 z dn.06.03.1993	
NIESTUM gm.Ciechanów	Park podworski	A - 204 z dn. 01.06.1980	skreślono z rej. zab. część parku: - dec.GKZ l.dz.DN-BS-500-76/02 z d.15.03.2002 - dec.MKiDN nr DOZ-BS/AŁR-500-59/05/06[5495] z dn.7.08.2005 - dec.MKiDN nr DOZ-BS/ARR-600 z 07.08.2006
NUŻEWKO gm. Ciechanów	Budynek ob. dom mieszkalny z ok. 1930-35 otoczeniem w granicach działki nr 118	A - 1262 z dn.09.10.2014	
NUŻEWO gm.Ciechanów	Zespół dworski: dwór, park i warstwa kulturowa	A - 305 z dn. 09.12.1996	
RYDZEWO gm.Ciechanów	Park podworski	A - 226 z dn.30.08.1980	skreślono część działki nr 94. Dec.MKiDN DOZ-OAiK-6700/1560/14 [MT/ 150/14] z dnia 18.11.2015
RZECZKI WÓLKI gm.Ciechanów	Zbiorowa mogiła żołnierska z wojny 1920 r	A - 304 z dn.31.10.1996	
SOKOŁÓWEK gm.Ciechanów	Park podworski	A - 228 z dn.30.08.1980	północno-zachodnia część dz. nr 178/52 skreślona z rej. zab. dec. MKDniS nr DOZ- IAiK.650.1133.2020.UB z dnia 23.04.2021
SOKOŁÓWEK gm.Ciechanów	Ocalała część budynku szkolnego, ul.Parkowa 13	A - 1392 z dn.19.07.2017	
UJAZDOWO gm.Ciechanów	Zespół podworski: dwór i park	A - 205 z dn.01.06.1980	

Ryc. 19. Park dworski - przykład obiektu zabytkowego na terenie gminy

Źródło: zasób własnych.

Wykaz obiektów wpisanych do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków w granicach gminy Ciechanów zamieszczono w tabeli poniżej.

Tab. 8. Obiekty zabytkowe na terenie gminy Ciechanów

L.p.	Obiekt	Adres
1.	budka dróżnika	ul. Klonowa 11, Chruszczewo
2.	dom	ul. Rzeczna 2, Kargoszyn
3.	dom	ul. Wiejska 8, Kargoszyn
4.	dom	ul. Wiejska 24, Kargoszyn
5.	stodoła	Kargoszyn nr 5
6.	dom	Kargoszyn nr 17
7.	figurka przydrożna	Kownaty Wojnowe
8.	figurka przydrożna	Kownaty Żędowe
9.	dom	ul. Główna 4, Niechodzin
10.	dom	Ropele 15

11.	dom	Rutki Głowice 8
12.	dom	Rutki Głowice 15
13.	dom	Rutki Marszewice 1
14.	dom	Rutki Marszewice 2
15.	zespół dworski	Ujazdówek

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ciechanów.

Ponadto na terenie gminy występują stanowiska archeologiczne, które zgodnie z przepisami dotyczącymi zabytków podlegają odrębnej ochronie. Na terenie gminy nie występują pomniki zagłady oraz ich strefy ochronne.

Gmina Ciechanów jest w trakcie opracowywania Gminnej Ewidencji Zabytków.

3. Stan środowiska przyrodniczego na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

W obrębie analizowanego obszaru nie są prowadzone regularne badania jakości powietrza atmosferycznego, wód gruntowych i podziemnych oraz gleb. Jednak obserwacje z inwentaryzacji terenowej dotyczące stanu zagospodarowania terenu, stopnia antropopresji, a także stanu środowiska umożliwiają następujące wnioski:

- wszystkie komponenty środowiska są ze sobą powiązane – stan jednych oddziałuje na jakość drugich, np. stan sanitarny powietrza atmosferycznego ma wpływ na jakość gleb, a ten z kolei na stan jakości wód gruntowych. Jednakże bez konkretnych badań nie da się określić jak duże są te wpływy,
- przypuszcza się, że stan jakości wód podziemnych nie wpływa na stan szaty roślinnej,
- w przypadku znaczącego zanieczyszczenia gleby istnieje ryzyko zubożenia szaty roślinnej oraz obniżenia jakości wód gruntowych.

3.1 Zanieczyszczenie powietrza

Jakość powietrza uzależniona jest głównie od wielkości i przestrzennego rozkładu emisji ze źródeł stacjonarnych oraz mobilnych, ale także z przepływów transgranicznych i przemian fizyczno-chemicznych zachodzących w atmosferze.

Zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska w województwie mazowieckim strefy (w zakresie analizy stanu powietrza) stanowią: aglomeracja warszawska, dwa miasta o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy (niebędące aglomeracjami): Płock i Radom oraz strefa mazowiecka obejmująca pozostały obszar województwa.

Na podstawie wykonanych badań stwierdzono potrzebę realizacji działań naprawczych mających na celu poprawę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi w jednej strefie - aglomeracji warszawskiej. Strefa ta została zakwalifikowana do klasy C ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego dwutlenku azotu. Ponadto, w 2023 roku, na obszarze wszystkich stref województwa mazowieckiego przekroczony został poziom celu długoterminowego dla ozonu ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz w strefie mazowieckiej ze względu na ochronę roślin, w wyniku czego strefy otrzymały klasę D2. Poziom celu

długoterminowego, zgodnie z przepisami prawa, powinien być dotrzymany od 2020 roku. Dla pozostałych zanieczyszczeń tj. dwutlenku siarki, tlenku węgla, benzenu, tlenków azotu, ozonu, pyłu zawieszonego PM10, pyłu zawieszonego PM2,5, oraz benzo(a)pirenu, ołowiu, arsenu, kadmu i niklu w pyłe zawieszonym PM10 odpowiednio poziomy dopuszczalne lub docelowe na terenie wszystkich stref województwa mazowieckiego zostały dotrzymane. Strefy w ocenie uzyskały klasę A.

Tab. 9. Klasyfikacja stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, opracowana w roku 2024 w celu ochrony zdrowia ludzi.

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5 ²⁾
PL1401	aglomeracja warszawska	A	C	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1
PL1402	miasto Płock	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1
PL1403	miasto Radom	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1
PL1404	strefa mazowiecka	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1

Źródło: Opracowanie na podstawie Rocznej oceny, jakości powietrza w województwie mazowieckim za 2023 rok.

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2,

2) Dla pyłu zawieszonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, wszystkie strefy uzyskały klasę A.

Objaśnienia:

A – poziom stężeń zanieczyszczeń na terenie strefy nieprzekraczający odpowiednio poziomu dopuszczalnego,

C – poziom stężeń przekracza wartość dopuszczalną, poziom docelowy;

C1 - poziom stężeń nieprzekraczający poziomu celu długoterminowego;

D1- poziom stężeń ozonu nieprzekraczający poziomu celu długoterminowego;

D2- poziom stężeń ozonu powyżej poziomu celu długoterminowego;

Strefą, w której doszło do przekroczenia poziomu dopuszczalnego, jest tylko aglomeracja warszawska, w której przekroczony został średnioroczny poziom dopuszczalny dwutlenku azotu. Ponadto, we wszystkich strefach (aglomeracja warszawska, miasto Płock, miasto Radom, strefa mazowiecka) został przekroczony poziom celu długoterminowego dla ozonu ze względu na ochronę zdrowia ludzi, strefy uzyskały klasę D2.

Tab. 10. Klasyfikacja stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskana w roku 2023 w celu ochrony roślin

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
PL1404	strefa mazowiecka	A	A	A

Źródło: Opracowanie na podstawie Rocznej oceny jakości powietrza w województwie mazowieckim za 2023 rok

1) Dla ozonu - poziom celu długoterminowego - strefa mazowiecka uzyskała klasę D2

W odniesieniu do kryterium ochrony roślin ocenie podlegała strefa mazowiecka – dla wszystkich analizowanych zanieczyszczeń strefa ta została zaliczona do klasy A. W przypadku oceny pod kątem poziomu celu długoterminowego dla ozonu strefa mazowiecka uzyskała klasę D2.

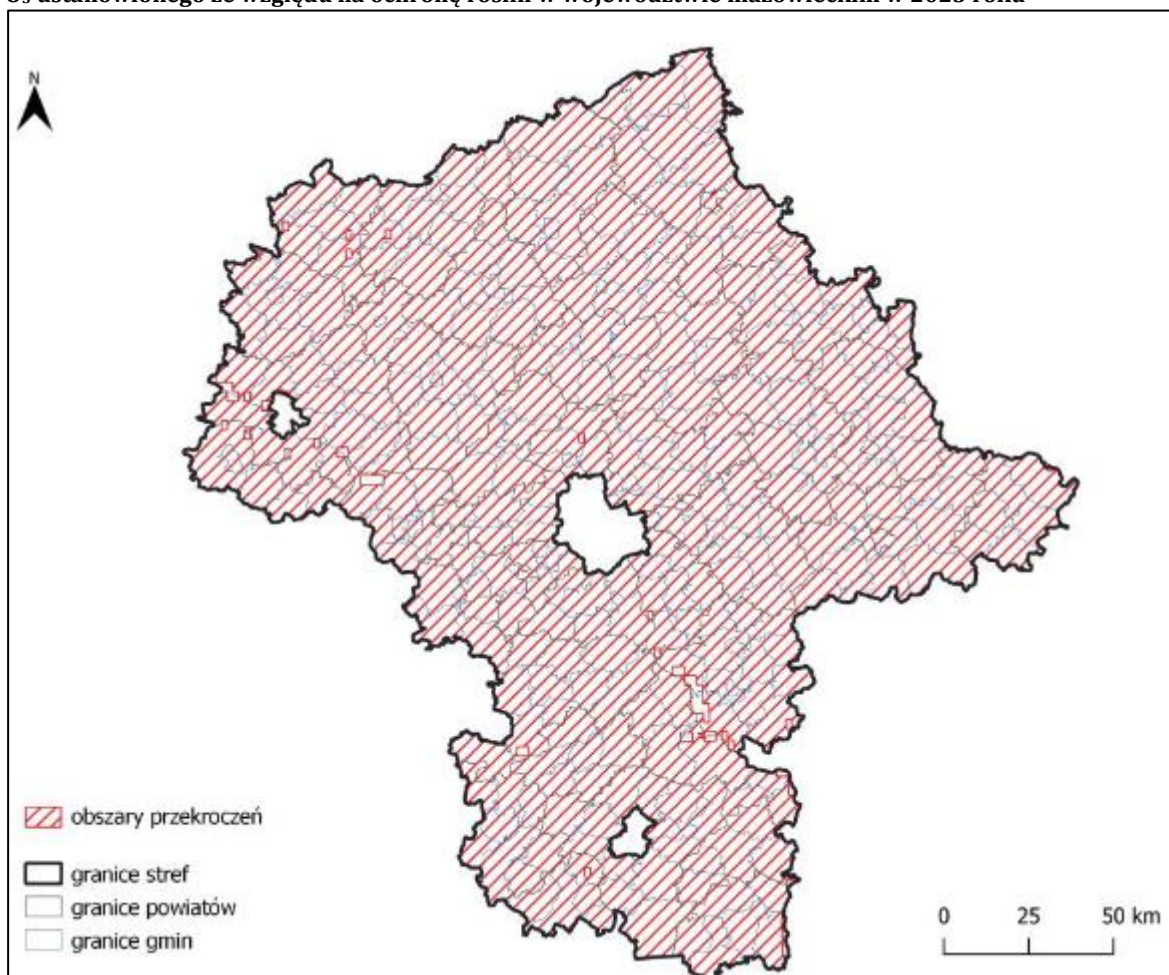
Rok 2023 był pierwszym rokiem, w którym dotrzymany został poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM₁₀. Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM₁₀ w roku 2021 został przekroczony na terenie dwóch stref – aglomeracji warszawskiej i strefy mazowieckiej; w roku 2022 już tylko na terenie aglomeracji warszawskiej. Ostatnim rokiem, w którym wystąpiło przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} fazy II był rok 2021. Wówczas na obszarze województwa mazowieckiego przekroczenie wystąpiło w trzech strefach - aglomeracji warszawskiej, miasta Radom i strefy mazowieckiej; w roku 2022 poziom ten nie był przekroczony w żadnej strefie. Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} fazy I nie jest przekraczany od roku 2019. Oznacza to poprawę jakości powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} w roku 2023 w porównaniu do roku 2022 i 2021 oraz wcześniejszych lat.

Poziom dopuszczalny dla dwutlenku siarki w roku 2023, podobnie jak w roku 2022, został dotrzymany. Na stacji w Białej występowały sporadycznie epizody podwyższonych stężeń tego zanieczyszczenia, co było związane najprawdopodobniej z emisjami ze strefy przemysłowej znajdującej się w północno-zachodniej części miasta Płock. W roku 2023 na obszarze całego województwa dotrzymany został poziom docelowy benzo(a)pirenu zawartego w pyle zawieszonym PM₁₀. Jest to pierwszy rok, w którym dotrzymany został poziom docelowy tego zanieczyszczenia. W latach poprzednich wysokie wartości stężeń benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM₁₀ rejestrowano w okresach grzewczych (styczeń-marzec, październik-grudzień). Również w roku 2023, w okresie zimowym, występowały podwyższone stężenia tego zanieczyszczenia, ale były one niższe niż w latach poprzednich. W 2021 roku

przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10 zarejestrowano w trzech strefach, przekroczenie nie wystąpiło jedynie w strefie miasta Płock; w roku 2022 r. w dwóch strefach (miasto Radom i strefa mazowiecka).

W roku 2023 przekroczenie średniorocznego poziomu dopuszczalnego dla dwutlenku azotu wystąpiło w centrum aglomeracji warszawskiej, podobnie jak w latach 2021-2022, jest ono efektem intensywnego ruchu samochodowego. Przekroczenie wystąpiło na stacji oddziaływania transportu zlokalizowanej w Warszawie przy al. Niepodległości. Strefa aglomeracja warszawska, jako jedyna strefa, na której obszarze wystąpiło przekroczenie poziomu dopuszczalnego, otrzymała klasę C, co wskazuje na potrzebę prowadzenia działań naprawczych.

Ryc. 20. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego (wskaźnika AOT40) dla O₃ ustanowionego ze względu na ochronę roślin w województwie mazowieckim w 2023 roku

Źródło: Opracowanie na podstawie Rocznnej oceny jakości powietrza w województwie mazowieckim za 2023 rok

Źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w województwie mazowieckim jest emisja antropogeniczna pochodząca z sektora bytowo-komunalnego (emisja powierzchniowa) z komunikacji (emisja liniowa) oraz z działalności przemysłowej (emisja punktowa). Znaczący udział w stężeniach substancji na obszarze województwa ma napływ zanieczyszczeń z pozostałego obszaru Polski oraz napływ transgraniczny.

Głównymi lokalnymi źródłami zanieczyszczeń są kominy domów ogrzewanych indywidualnie oraz komunikacja samochodowa na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu, a także przemysł petrochemiczny zlokalizowany w Płocku. Przemysł zlokalizowany na pozostałym obszarze województwa mazowieckiego, głównie energetyka zawodowa, ze względu na dużą wysokość emitorów, w znacznym stopniu transportuje zanieczyszczenia poza granice województwa. Sytuacja dot. emisji punktowych i liniowych ma miejsce także na terenie gminy Ciechanów, gdzie źródłem zanieczyszczeń są także paliwa stałe spalane w lokalnych kotłowniach.

3.2 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych

Na jakość wód powierzchniowych i podziemnych wpływa kilka czynników, wśród których dużym zagrożeniem jest działalność antropogeniczna.

Niekorzystny wpływ, na jakość wód powierzchniowych ma intensywne użytkowanie rolnicze i rekreacyjne rzek, sposób zagospodarowania i użytkowania gruntów rolnych oraz ścieki odprowadzone bezpośrednio do wód powierzchniowych.

Głównym z powodów zanieczyszczenia wód podziemnych są wody opadowe, które przenikając do warstw wodonośnych, pochłaniają zanieczyszczenia z atmosfery i powierzchni terenu. Niekorzystny wpływ wywierają także dzikie wysypiska śmieci, które z opadami deszczu przenoszą do warstw wodonośnych niebezpieczne substancje.

Z przeprowadzonych w 2022 r. badań przez zawartych w opracowaniu zbiorczym GIOŚ wynika, że stan jednolitych części wód podziemnych, w których znajduje się obszar opracowania planu charakteryzuje się dobrym stanem ilościowym i chemicznym.

Na dzień sporządzenia dokumentacji ekofizjograficznej, przeanalizowano badania jakości wód w gminie Ciechanów dostępne dla lat 2019-2023. Udostępnione przez

Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Ciechanowie dane wskazują na pozytywną ocenę stanu jakości dostępnej wody pod względem ryzyka zdrowotnego jak i składu mikrobiologicznego oraz fizykochemicznego.

3.3 Zagrożenie powodzią, wały przeciwpowodziowe w tym pasy 50 m od stopy wału oraz grunty zmeliorowane

Do obszarów szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne należą:

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne,
- d) pas techniczny.

Południowa i północna część gminy Ciechanów (okalające miasto Ciechanów), znajdująca się w dolinie rzecznej Łydyni, zawiera na swym terenie obszar szczególnego zagrożenia powodzią mogącej nastąpić w wyniku:

- długotrwałych opadów atmosferycznych
- krótkotrwałych opadów atmosferycznych o bardzo wysokiej intensywności;
- gwałtownego topnienia śniegu;
- awarii urządzeń i budowli hydrotechnicznych, stanowiących osłony przeciwpowodziowe – przyczyna antropogeniczna;
- nadmiernego spływu wód powierzchniowych do odbiorników nieprzystosowanych do odbioru większych ilości wód, wywołanego uszczelnieniem dużych obszarów zurbanizowanych z ograniczeniem lokalnej retencji – przyczyna antropogeniczna;
- regulacji rzek prowadzonej bez należytej oceny jej skutków – przyczyna antropogeniczna.

Powodzie mogą powodować duże straty w sferze materialnej (zniszczenia lub uszkodzenia budynków i infrastruktury, zniszczenia pól uprawnych i pastwisk,

uszkodzenia roślin). W przypadku terenów zabudowy mieszkaniowej usytuowanych/usługowej znajdującej się w zasięgu ponadnormatywnego stanu wód, zagrożone jest również bezpieczeństwo, mienie a nawet życie zamieszkałej tam ludności.

Teren opracowania nie posiada w swoich granicach ewidencjonowanych wałów przeciwpowodziowych oraz ich stref ochronnych.

Zagrożenie powodzią zostało tu określone, jako mogące potencjalnie wystąpić w wyniku wezbrania rzeki Łydynia. Większość stref zagrożonych powodzią stanowi dolinę rzeczną, przy czym zauważyć należy, że określono tu także wysokie ryzyko wystąpienia powodzi, czyli raz na 10 lat.

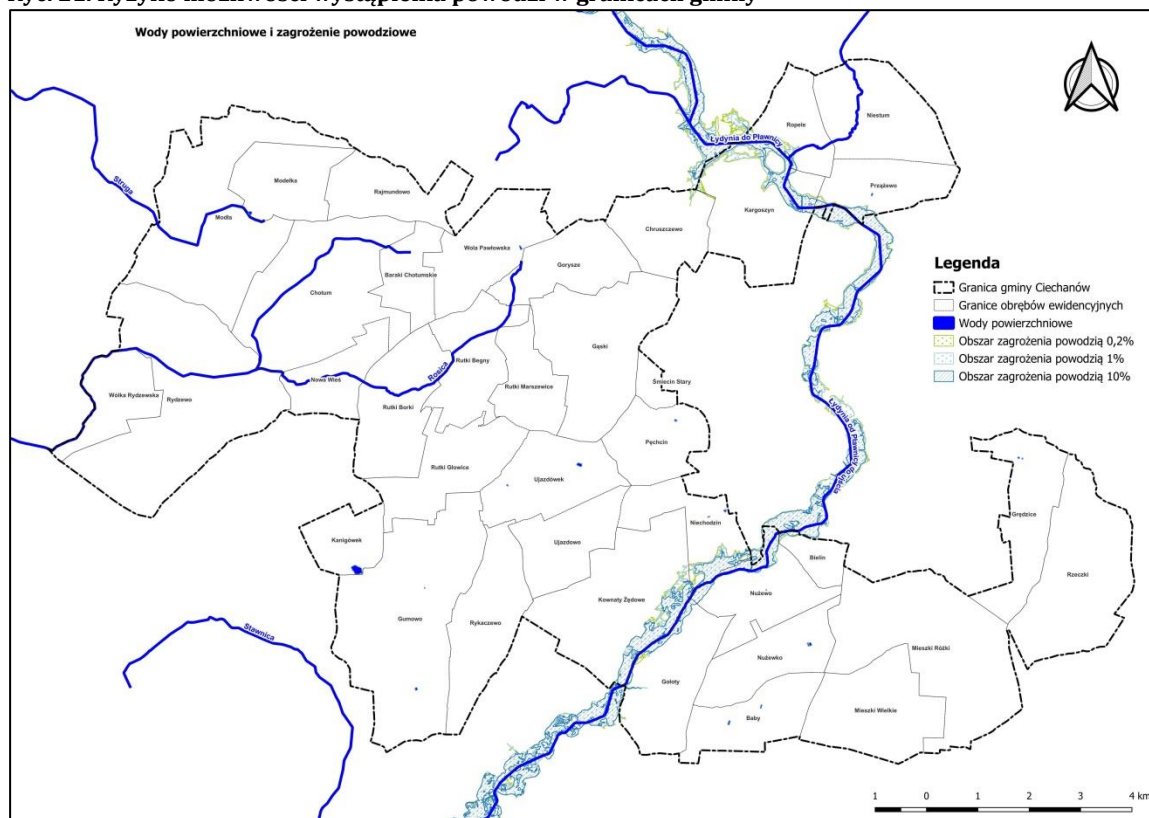
Zgodnie z odpowiedzią na zawiadomienie do Planu Ogólnego Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej poinformował, że Gmina Ciechanów znajduje się:

- a. na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie $p=10\%$ (tj. prawdopodobieństwo powodzi raz na 10 lat),
- b. na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie $p=1\%$ (tj. prawdopodobieństwo powodzi raz na 100 lat),
- c. na obszarze, dla którego prawdopodobieństwo powodzi jest niskie i wynosi $p=0,2\%$ (tj. prawdopodobieństwo powodzi raz na 500 lat).

Gmina nie znajduje się na obszarze:

- narażonym na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia wału przeciwpowodziowego,
- narażonym na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia budowli piętrzącej.

Ryc. 21. Ryzyko możliwości wystąpienia powodzi w granicach gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez GUGiK

W granicach gminy Ciechanów, poza opisanym wyżej zagrożeniem wystąpienia powodzi, mogą zaistnieć podtopienia terenu. Dochodzić do tego może głównie na terenach z płytko zalegającą wodą gruntową, zagłębieniach terenu oraz na obszarach ulokowanych w dnach dolin rzecznych. Bezpośrednim czynnikiem wprowadzającym takowy stan są zazwyczaj wzmożone opady lub topniejący śnieg, lecz mogą one zostać również wywołane na skutek wahań poziomu wody gruntowej.

W związku z powyższym nie zaleca się realizacji zabudowy na terenach zagrożonych powodzią.

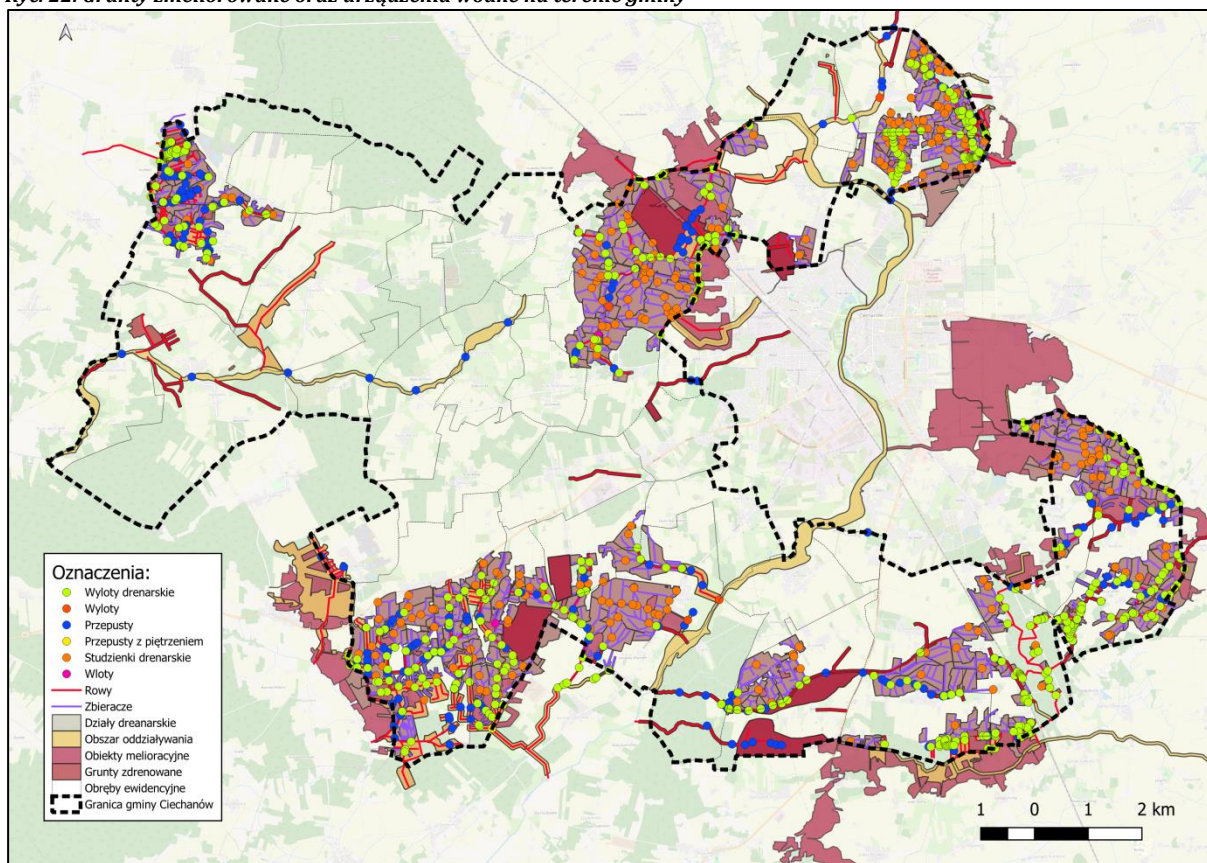
Na terenie gminy Ciechanów występują grunty zmeliorowane. Jest to spowodowane głównie istniejącymi wodami powierzchniowymi – rzeka Łydynia oraz jej dopływy. W przypadku sąsiedztwa inwestycji z urządzeniami wodnymi lub rowami melioracyjnymi należy stosować się do przepisów odrębnych regulujących sposób ich zagospodarowania. Zazwyczaj wiąże się to z utrzymaniem ww. we właściwym stanie technicznym oraz pozostawienie odpowiedniej rezerwy terenowej pod ich przyszłą konserwację.

Urządzenia melioracyjne występujące na terenie gminy Ciechanów (zewidencjonowane i udostępnione w portalach branżowych) to:

- RŁ-18, RŁ-19 – Dopływ z Gąsek;
- RR-6/1, RR-6 – Dopływ z Baraków Chotumskich;
- RŁ/8b – Dopływ spod Sokołówka;
- RT-1 – Struga;
- RS-11 – Dopływ z Ościsłowa.

Zgodnie z informacjami Zarządu Zlewni ewidencja urządzeń melioracyjnych jest w trakcie aktualizacji. Aktualnie zidentyfikowane tereny zmeliorowane oraz urządzenia wodne zawarto na rycinie poniżej.

Ryc. 22. Grunty zmeliorowane oraz urządzenia wodne na terenie gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGWWP.

3.4 Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami komunalnymi w województwie mazowieckim przed wprowadzeniem w życie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw prowadzona była

w strukturze 5 regionów gospodarki odpadami komunalnymi (Południowy, Wschodni, Zachodni oraz dwa współtworzone z województwami: podlaskim i łódzkim).

Nowelizacja ww. ustawy zniósła zasadę regionalizacji w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych. Jednocześnie zmieniono definicję instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych z tzw. RIPOK na instalacje komunalne, do których zaliczają się wyłącznie te zapewniające:

- mechaniczno-biologiczne przetwarzanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i wydzielenie z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku;
- składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych.

W 2022 r. na terenie województwa mazowieckiego znajdowały się następujące instalacje do zagospodarowania odpadów komunalnych:

- 276 punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK),
- 33 instalacje do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów komunalnych,
- 19 instalacji do przetwarzania odpadów ulegających biodegradacji,
- 71 instalacji do odzysku odpadów,
- 1 instalacja do termicznego przekształcania odpadów,
- 3 instalacje do przetwarzania odpadów wielkogabarytowych,
- 18 instalacji do produkcji RDF,
- 1 instalacja do przetwarzania odpadów różnego pochodzenia,
- 16 składowisk odpadów komunalnych.

Wszyscy właściciele nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, wytwarzający odpady komunalne na terenie województwa mazowieckiego są zobowiązani ponosić opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz danej gminy.

Z terenu Gminy Ciechanów w roku 2023 r. odebrano 1418,94 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01. Cała masa odebranych odpadów została przekazana do Sortowni MBP w Woli Pawłowskiej. Wszystkie odpady ulegające biodegradacji o kodzie 20 02 01 odebrane z terenu gminy Ciechanów w roku 2023 w ilości 361,740 Mg zostały przekazane do Kompostowni odpadów w Woli Pawłowskiej. Koszty systemu gospodarowania odpadami na terenie gminy Ciechanów

za 2023 r. wyniosły 1 622 513,80 zł. Wpływy były równe 1 590 868,27 zł. Do funkcjonowania systemu gmina dopłaciła kwotę 31 645,53 zł. – to jest o 115 526,14 zł mniej niż w roku ubiegłym. Podstawową przyczyną niebilansowania się wpływów do systemu i jego kosztów jest mała konkurencja między firmami odbierającymi odpady na terenie gminy. Zestawienie odpadów zebranych przedstawia poniższa rycina. Dodatkowo zawarto zestawienie zebranych odpadów komunalnych w trzech ostatnich latach.

Tab. 11. Odpady komunalne zebrane na terenie gminy Ciechanów w 2023 r.

Kod i rodzaj odpadu	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
15 01 07 Opakowania ze szkła	119,51
16 01 03 Zużyte opony	16,48
17 01 07 Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	0,00
20 01 01 Papier i tektura	71,24
20 01 23* Urządzenia zawierające freony	4,980
20 01 35* Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,92
20 01 36 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	3,44
20 01 39 Tworzywa sztuczne	91,98
20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	361,740
20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1532,88
20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	109,800
SUMA	2313,97
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych	2313,97

Źródło: Raport o stanie gminy Ciechanów za 2023 r.

Tab. 12. Odpady komunalne zebrane w ciągu roku

Nazwa	ogółem			z gospodarstw domowych			z innych źródeł		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
	[t]	[t]	[t]	[t]	[t]	[t]	[t]	[t]	[t]
Powiat ciechanowski	32 051,27	30 127,55	30 700,84	27 469,29	29 475,48	29 696,84	4 581,98	652,07	1 004,00
gmina Ciechanów	2 346,73	2 279,35	2 301,15	2 206,86	2 149,85	2 182,10	139,87	129,50	119,05

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zgodnie z art. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości, co najmniej

35% wagowo - za rok 2023. Gmina Ciechanów w roku 2023 osiągnęła poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości 35,20%.

Zgodnie z art. 2a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości 30% wagowo - za każdy rok w latach 2025-2029. Gmina Ciechanów w roku 2023 osiągnęła poziom składowania odpadów komunalnych w wysokości 23,62%.

Mieszkańcy Gminy Ciechanów mogą w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przekazywać odpady komunalne do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zlokalizowanego w m. Wola Pawłowska.

W PSZOK przyjmowane są nieodpłatnie od mieszkańców gminy Ciechanów odpady zbierane selektywnie, takie jak: papier, szkło, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale, odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów, odpady zielone, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, przeterminowane leki, odpady budowlane i rozbiórkowe pochodzące z remontów prowadzonych samodzielnie w ilości do 300 kg na rok od gospodarstwa domowego. Według bazy azbestowej prowadzonej przez Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii zinwentaryzowana ilość wyrobów azbestowych na terenie gminy Ciechanów (wg stanu na dzień 15.10.2024 r.) wynosi 4 173 955 kg, z czego usunięto i unieszkodliwiono 670 689 kg, co stanowi ok. 16% ogółu zinwentaryzowanych wyrobów.

W dalszym ciągu koszty utrzymania systemu gospodarki odpadami zarówno w gminie jak i na terenie całego kraju są bardzo wysokie. Większość gmin boryka się z brakiem prawidłowej selektywnej zbiórki odpadów przez niektórych mieszkańców.

3.5 Gospodarka komunalna oraz infrastruktura techniczna

3.5.1 Sieć kanalizacyjna

Na terenie gminy Ciechanów nie ma zbiorczej oczyszczalni ścieków. Ścieki odprowadzane są do oczyszczalni miejskiej na terenie Ciechanowa. Z terenów objętych miejską siecią kanalizacyjną (na obszarze gminy o długości 24,10 km) z 302 gospodarstw (18%) ścieki trafiają bezpośrednio do oczyszczalni, natomiast

z pozostałych terenów, gdzie dominuje zabudowa rozproszona, ścieki dostarczane są do oczyszczalni w specjalistycznych pojazdach. Na terenie gminy zarejestrowanych jest ponad 180 przydomowych oczyszczalni ścieków. Są to oczyszczalnie do 5 m³, najczęściej biologiczno-mechaniczne, o dwuetapowym sposobie działania. Najwięcej przydomowych oczyszczalni zlokalizowano na terenach nowo powstających osiedli domów jednorodzinnych między innymi w miejscowościach Gąski, Ujazdówek, Pęczcin, Niestum. Większość (około 60%) gospodarstw domowych w gminie korzysta nadal z przydomowych zbiorników bezodpływowych. W roku 2023 do budynków mieszkalnych i zamieszkania zbiorowego prowadziło łącznie 373 przyłączy do sieci kanalizacyjnej. Na terenie gminy istnieje oczyszczalnia przemysłowa, służąca obiektem rozbioru drobiu.

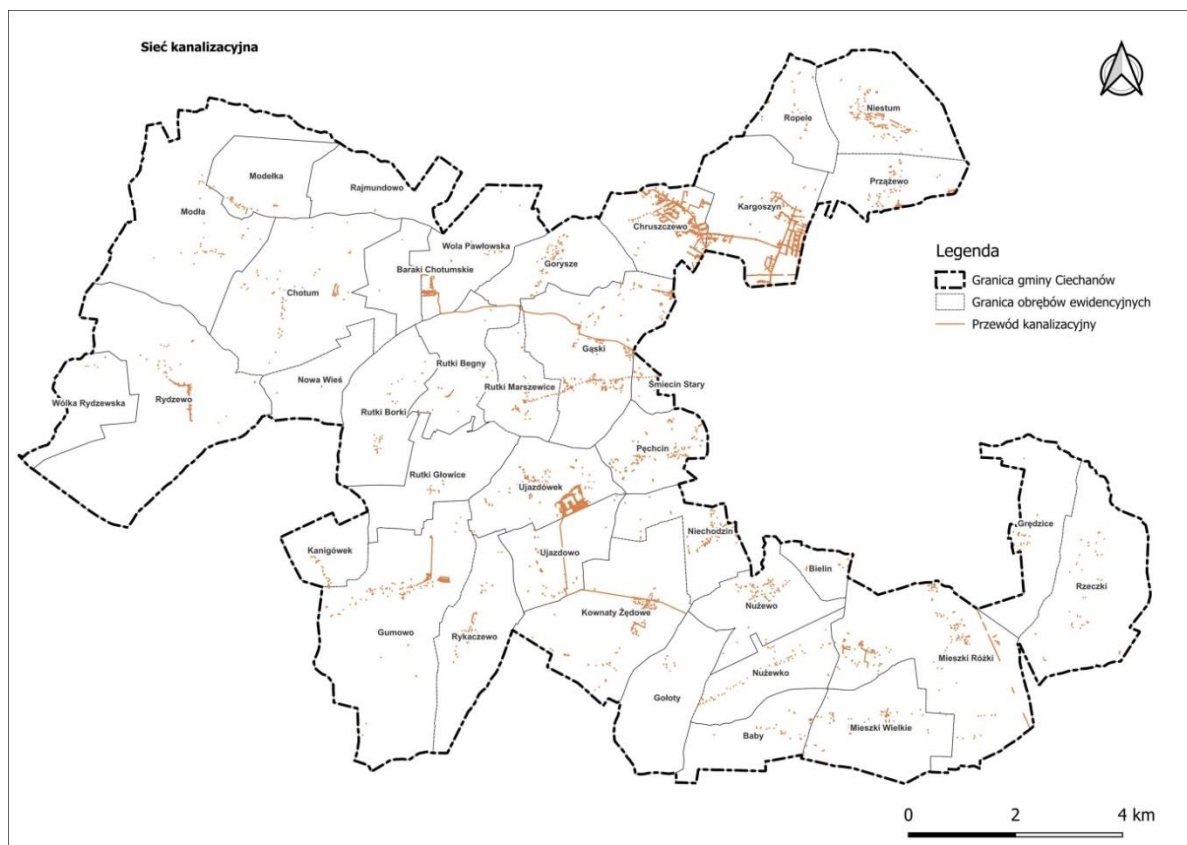
Tab. 13. Korzystający z sieci kanalizacyjnej w latach 2014-2023

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
powiat ciechanowski	50 484	50 882	51 685	51 693	51 668	51 956	50 514	50 220	50 396	50 251
gm. Ciechanów	586	603	640	671	690	744	786	821	1 355	1 444

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

W przypadku projektowanych przeznaczeń należy rozważyć przyszłe podłączenie nieruchomości do zbiorczej sieci kanalizacyjnej, jeżeli będzie to ekonomicznie uzasadnione.

Ryc. 23. Sieć kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Ciechanów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Ciechanowie.

3.5.2 System zaopatrzenia w wodę

Zaopatrzenie gminy w wodę odbywa się z będących własnością i zarządzanych przez gminę Ciechanów 3 ujęć wód podziemnych ulokowanych we wsiach: Chotum, Gumowo i Sokołówku. Dodatkowo wsie Chruszczewo, Gąski, Grędzice-Rzeczki, Kargoszyn, Niestum, Niechodzin, Kownaty Żędowe, Pęczcin, Prązewo zaopatrywane są z miejskich ujęć wód w Ciechanowie – Gostkowo oraz ujęcie przy ul. Tysiąclecia.

W 2023 roku długość sieci wodociągowej wynosiła 182,9 km, a liczba przyłączy 2115.

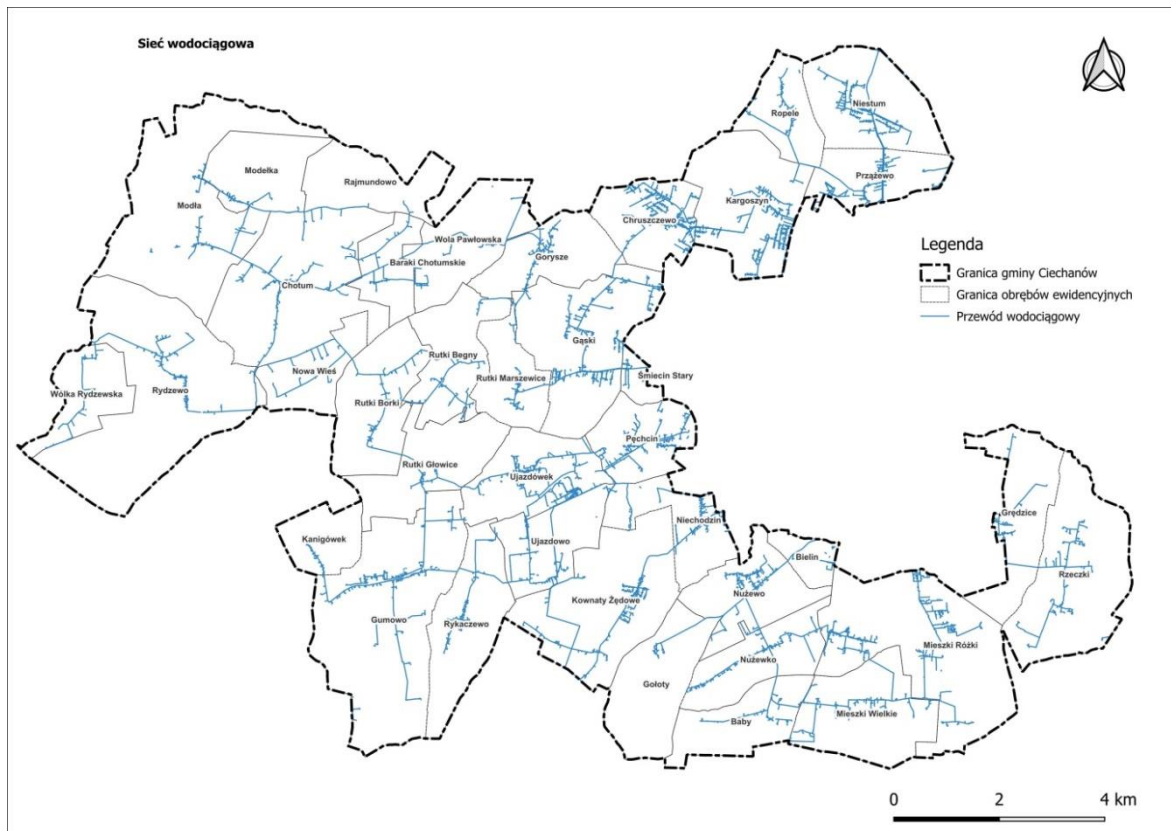
Tab. 14. Korzystający z sieci wodociągowej w latach 2014-2023

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
powiat ciechanowski	84 642	84 346	84 348	84 152	83 891	83 672	81 409	80 760	80 271	79 877
gm. Ciechanów	6 004	5 989	6 093	6 189	6 214	6 239	6 476	6 525	6 673	6 700

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Z danych przedstawionych w powyższej tabeli widać, że gmina Ciechanów jest niemalże w całości zaopatrzona w sieć wodociągową. Korzysta z niej 89% ogółu mieszkańców (dane GUS za 2023 r.). Trend wzrostu widoczny jest w dalszym ciągu, więc można spodziewać się poprawy ww. wskaźnika.

Ryc. 24. Sieć wodociągowa na terenie gminy Ciechanów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Ciechanowie.

3.5.3 Strefy ochronne ujęć wody

Według danych Urzędu Gminy z miejskiej sieci wodociągowej zaopatrywane są następujące wsie:

1) Z ujęcia Gostkowo i Kalisz – Przedwojowo- **SUW GOSTKOWO:**

- Chruszczewo,
- Gąski,
- Grędzice,
- Kargoszyn,
- Kownaty Żędowe,
- Niechodzin,
- Niestum,
- Przążewo,
- Ropele,
- Rutki-Marszewice,
- Rzeczeki;

2) Z ujęcia Tysiąclecia – **SUW TYSIĄCLECIA:**

- Pęczcin,
- Pieńki Niechodzkie.

Z gminnych ujęć, czyli SUW Gumowo, SUW Sokołówek i Hydrofornia Chotum, zasilane są miejscowości:

- 1) Z ujęcia Gumowo – **SUW Gumowo:** Gumowo, Kanigówek, Rykaczewo, Ujazdowo, Rutki-Begny, Rutki-Borki, Rutki-Głowice, Nowa Wieś;
- 2) Z ujęcia Sokołówek – **SUW Sokołówek:** Baby, Gołoty, Mieszki-Różki, Mieszki Wielkie, Mieszki-Atle, Nużewko, Nużewo, Sokołówek;
- 3) Z ujęcia Chotum – **HYDROFORNIA CHOTUM:** Baraki Chotumskie, Chotum, Gorysze, Modelka, Modła, Rydzewo, Wola Pawłowska, Wólka Rydzewska.

Ryc. 25. Ujęcie wody ze strefą ochronną na terenie gminy Ciechanów

Źródło: zasób własny.

Na terenie gminy znajdują się ujęcia wód podziemnych, które posiadają swoje strefy ochronne:

1. Strefa ochronna ujęcia wody Chotum (decyzja ROS.I.6221/1-1/04 z dnia 16.09.2004)
 - W skład ujęcia wody wchodzi dwie studnie głębinowe
 - Wskazuje się bezpośrednią strefę ochronną o wymiarach 43,5 x 30 m obejmującą obie studnie
 - Zlokalizowana na działce 64/3 w obrębie Chotum, gm. Ciechanów, pow. ciechanowski
2. Strefa ochronna ujęcia wody Gumowo (decyzja WA.ZUZ.1.4100.4.2023.MW z dnia 26.07.2023)
 - W skład ujęcia wody wchodzi trzy studnie głębinowe

- Wskazuje się bezpośrednią strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej dla ujęcia wody ograniczony współrzędnymi wskazanymi w Decyzji
 - Zlokalizowana na działkach 14/10, 14/17 w obrębie Gumowo, gm. Ciechanów, pow. ciechanowski
3. Strefa ochronna ujęcia wody Sokołówek (decyzja WA.ZUZ.1.4100.9.1.2018.MG z dnia 09.08.2018)
- W skład ujęcia wody wchodzi 2 studnie
 - Wskazuje się bezpośrednią strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej dla ujęcia wody ograniczony współrzędnymi wskazanymi w Decyzji
 - Zlokalizowana na działce o nr 179/4 w obrębie Mieszki Różki, gmina Ciechanów, pow. ciechanowski.

3.5.4 Sieć gazowa

Gmina Ciechanów posiada infrastrukturę przystosowaną do przesyłu gazu, a składa się na nią (dane GUS za rok 2023):

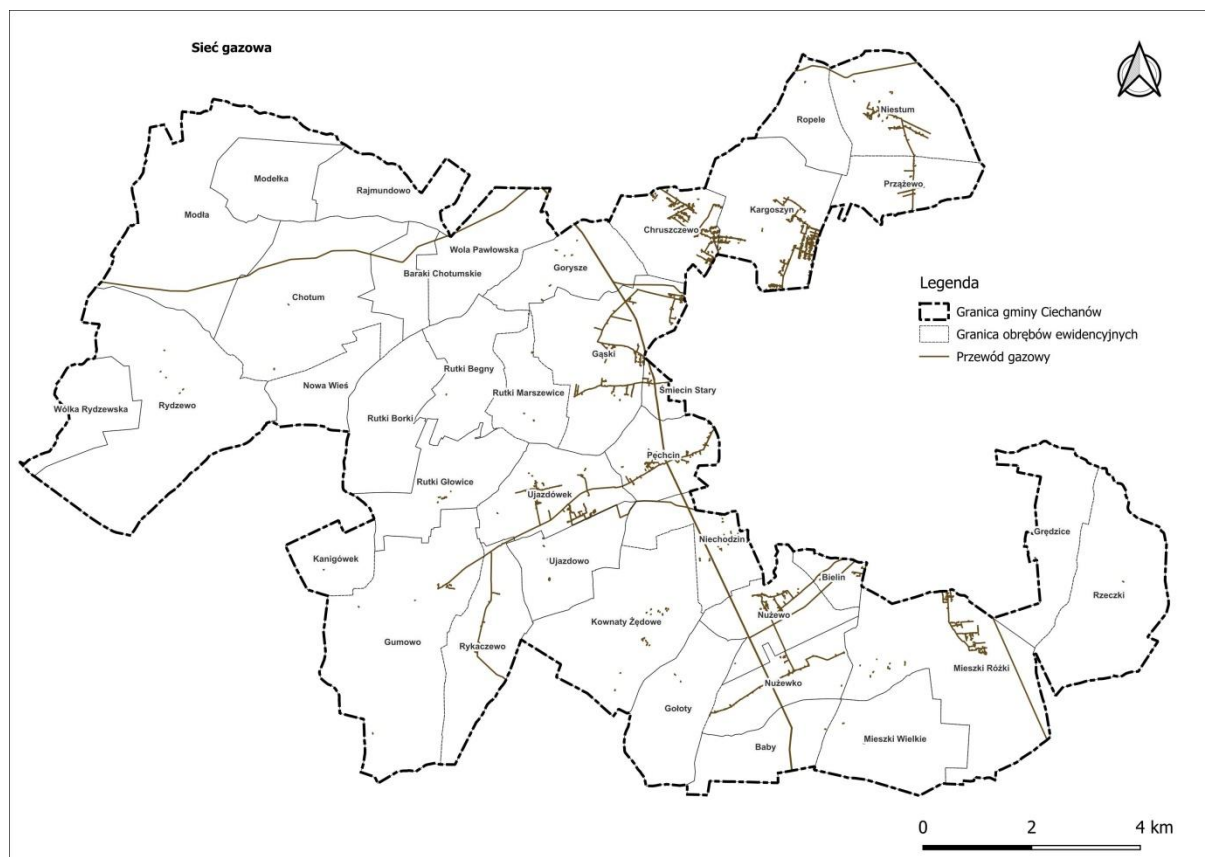
- gazociąg średniego ciśnienia o łącznej długości 87676 m;
- przyłącza gazowe do odbiorców indywidualnych w liczbie 592, z czego 555 doprowadzono do budynków mieszkalnych.

Według operatora sieci – Polska Spółka Gazownictwa gazyfikacja terenu gminy wynosi 66,63%.

Wszelkie prace w strefach kontrolowanych mogą być prowadzone tylko po wcześniejszym uzgodnieniu sposobu ich wykonania z Operatorem Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Rembelszczyźnie.

Przez teren gminy Ciechanów przebiegają trasy poniższych gazociągów wysokiego ciśnienia należących do GAZ-SYSTEM: — Gazociąg DN 400 MOP 5,5 MPa relacji Płońsk - Uniszki Zawadzkie; — Gazociąg DN 200 MOP 5,0 MPa relacji Płońsk - Uniszki Zawadzkie; — Gazociąg DN 100 MOP 5,0 MPa zasilający stację gazową Ciechanów ul. Kasprzaka; — Gazociąg DN 150 MOP 5,5 MPa zasilający stację gazową Ciechanów ul. Kwiatowa; — Gazociąg tranzytowy DNI 400 MOP 8,4 MPa Jamał - Europa wraz ze światłowodem.

Ryc. 26. Sieć gazowa na terenie gminy Ciechanów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Ciechanowie.

3.5.5 Oczyszczalnia ścieków

Na terenie gminy nie funkcjonuje oczyszczalnia ścieków, a ich odbiorcą jest oczyszczalnia ścieków w Ciechanowie. Poza zbiorczą kanalizacją sanitarną na terenie gminy stosowane są indywidualne metody oczyszczania ścieków komunalnych w postaci przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych.

3.5.6 Sieć elektroenergetyczna i telekomunikacyjna

Zaopatrzenie gminy w energię elektryczną z krajowego systemu elektroenergetycznego oraz źródeł odnawialnych odbywa się za pomocą zlokalizowanych na terenie gminy linii energetycznych 110 kV (WN), stacji WN/SN (GPZ), sieć linii napowietrznych i kablowych SN oraz stacji transformatorowych SN/nn i sieci linii napowietrznych i kablowych niskiego napięcia nn. przy uwzględnieniu:

1. Zasilanie odbiorców odbywa się z planowanej, budowanej, przebudowywanej, remontowanej lub istniejącej infrastruktury technicznej elektroenergetycznej WN, SN i nn na podstawie warunków przyłączenia określonych przez Energa-Operator S.A. oraz

Energa-Operator S.A. Oddział w Płocku, z istniejącej bądź projektowanej sieci elektroenergetycznej w oparciu o przepisy odrębne.

2. Wzdłuż przebiegu istniejących i planowanych linii elektroenergetycznych będących częścią sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej uwzględnić pasy technologiczne (pasy ochrony funkcyjnej) w obrębie tychże linii.

3. Wyznacza się pasy technologiczne wzdłuż istniejących i projektowanych linii elektroenergetycznych w poziomie nie mniejsze niż:

- dla istniejących linii napowietrznych WN - 15 m po każdej ze stron od osi linii;
- dla projektowanych linii napowietrznych WN - 11 m po każdej ze stron od osi linii;
- dla linii napowietrznych SN - 7 m po każdej ze stron od osi linii;
- dla linii napowietrznych nn-0,4 kV - 3,5 m po każdej ze stron od osi linii;
- dla linii kablowych SN i nn - 0,7 m po każdej ze stron od osi linii;
- dla linii kablowych WN - 1,5 m po każdej ze stron od osi linii

4. W pasach technologicznych obowiązuje w szczególności zakaz sytuowania instalacji fotowoltaicznych, hałd, nasypów, sadzenia roślinności wysokiej i o rozbudowanym systemie korzeniowym, w tym obowiązuje szerokość pasa wycinki podstawowej drzew i krzewów na trasie linii wg. przepisów odrębnych;

5. Ograniczenia w wysokości zabudowy (Maksymalna wysokość zabudowy [m]) nie dotyczą istniejących i planowanych obiektów infrastruktury technicznej elektroenergetycznej dystrybucyjnej: WN, SN, nn dopuszcza się inną (wyższą) wysokość zabudowy dostosowaną do potrzeb technicznych obiektów infrastruktury technicznej elektroenergetycznej dystrybucyjnej.

6. W każdej wyznaczonej strefie planistycznej na terenie Gminy Ciechanów należy zachować lokalizację istniejącej sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej WN, SN i nn z możliwością jej przebudowy, rozbudowy czy budowy nowej oraz uwzględnić wynikające z jej istnienia obostrzenia w zagospodarowaniu terenu.

7. Umożliwia się budowę nowej oraz rozbudowę, przebudowę i remont istniejącej infrastruktury technicznej elektroenergetycznej dystrybucyjnej z zastosowaniem:

- linii elektroenergetycznych WN, SN i nn wraz z przyłączami w wykonaniu napowietrznym i kablowym,
- stacji elektroenergetycznych 110 kV (w tym stacji WN/SN) i SN (w tym stacji SN/nn) w wykonaniu wewnętrznym i/lub napowietrznym.

8. Umożliwia się lokalizację infrastruktury technicznej elektroenergetycznej dystrybucyjnej liniowej i elementów energetycznych z nią związanych w pasach drogowych/układach komunikacyjnych tj. terenach ogólnie dostępnych dla prowadzenia sieci oraz poza nimi na terenach innego przeznaczenia bez konieczności zmiany dokumentu planistycznego ani załączników do tego dokumentu.

9. Zapewnia się swobodny dostęp i dojazd do infrastruktury technicznej elektroenergetycznej, w tym stacji elektroenergetycznych, linii elektroenergetycznych oraz konstrukcji wsporczych (słupów) w celu przeprowadzania prac eksploatacyjnych lub usuwania awarii.

10. Przy lokalizacji nowych jednostek (turbin) zespołów elektrowni wiatrowych należy zapewniać zachowanie odległości od skrajnych przewodów napowietrznych linii elektroenergetycznych, będących częścią sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej.

11. Wyznacza się odległości lokalizacji poszczególnych turbin wiatrowych od istniejących i projektowanych linii elektroenergetycznych dystrybucyjnych, w poziomie nie mniejsze niż:

- 10,0 m od osi linii nn-0,4 kV jednotorowej do średnicy koła wiatrakowego;
- 12,5 m od osi linii SN-15 kV jednotorowej do średnicy koła wiatrakowego;
- 12,5 m od osi linii nn-0,4 kV wielotorowej do średnicy koła wiatrakowego;
- 15,0 m od osi linii SN- 15 kV wielotorowej do średnicy koła wiatrakowego
- 3xśrednica koła wiatrakowego od skrajnego przewodu linii o napięciu 110 kV nieposiadającej specjalnych amortyzatorów do tłumienia drgań do średnicy koła wiatrakowego;
- średnica koła wiatrakowego od skrajnego przewodu linii o napięciu 110 kV posiadającej specjalne amortyzatory do tłumienia drgań do średnicy koła wiatrakowego”

12. Usunięcie ewentualnych kolizji wynikających z planowanych zmian zagospodarowania przestrzennego terenu z istniejącą siecią dystrybucyjną energii elektrycznej i/lub infrastrukturą techniczną lub infrastrukturą teletechniczną jest możliwe na zasadach określonych przez właściciela sieci kosztem i staraniem wnioskodawcy, któremu infrastruktura elektroenergetyczna koliduje;

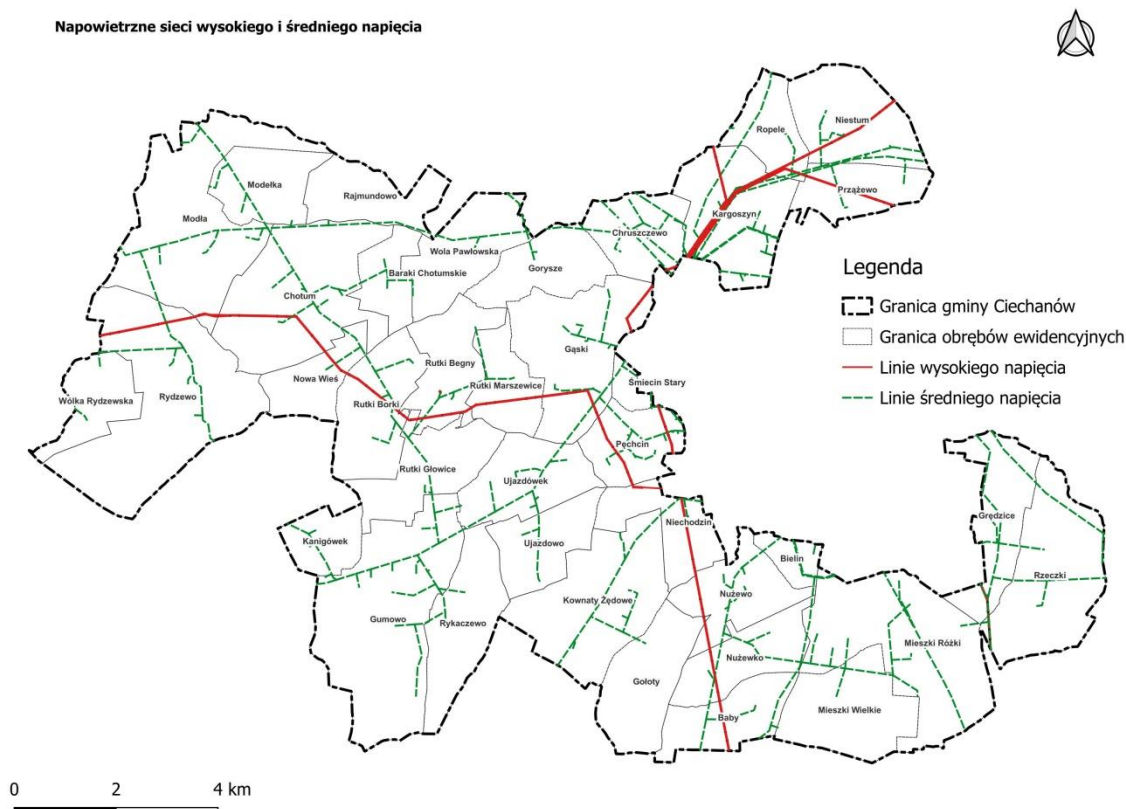
13. Przeznaczenie terenów dla lokalizacji źródeł energii nie jest jednoznaczne z możliwością przyłączenia do sieci elektroenergetycznej.

14. Rozpatrzenie możliwości przyłączenia źródła do sieci elektroenergetycznej odbywa się zgodnie z przepisami odrębnymi;

15. Lokalizacja OZE na obszarze gminy należy planować z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z obowiązujących przepisów prawa, w tym wymaganych odległości.

16. Wszystkie obiekty przewidywane do budowy, przebudowy lub remontu w zbliżeniu lub na skrzyżowaniu z infrastrukturą techniczną elektroenergetyczną podlegają przepisom odrębnym.

Ryc. 27. Sieć elektroenergetyczna i telekomunikacyjna na terenie gminy Ciechanów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Ciechanowie.

3.6 Zagrożenie erozją

Czynnikami sprzyjającymi erozji są:

- wycinanie i wypalanie lasów,
- źle prowadzone osuszanie terenów,
- likwidacja miedz w procesie łączenia małych gospodarstw w duże farmy,

- usuwanie murków, żywopłotów, zakrzewień i zadrzewień śródpolnych,
- zbyt intensywny wypas zwierząt,
- silna mechanizacja rolnictwa, częste ugorowanie gruntu, nieprawidłowy kierunek orki,
- zła lokalizacja dróg,
- uprawa stromych stoków i dolinek śródzboczowych,
- uprawa wzdłuż stoku,
- turystyka, sport i rekreacja.

Obszar objęty planem nie jest narażony na wzmożone procesy erozyjne.

3.7 Hałas

Klimat akustyczny gminy Ciechanów kreowany jest w zasadzie przez komunikację drogową, a w szczególności duży udział ruchu tranzytowego pojazdów ciężkich. Poziomy ciśnienia akustycznego notowanego w niewielkiej odległości od źródła dźwięku, czyli ciągów komunikacyjnych wynosi ok. 75-80 dB. Ciągami komunikacyjnymi mającymi wpływ na obszar gminy pod względem hałasu są głównie:

- droga krajowa nr 60 i 60,
- drogi wojewódzkie nr 615, 616, 617,
- linia kolejowa E65.

W przypadku hałasu wywołanego przez kolej, wielkość i zasięg oddziaływania zależy bezpośrednio od częstotliwości kursowania pociągów (dot. różnych typów taboru), prędkości trakcyjnej, składu taboru kolejowego, technicznego przygotowania torowiska oraz topografii terenu wraz z lokalną strukturą zabudowy. Hałas pochodzący od sieci trakcyjnej niewątpliwie wywołuje uciążliwości mogące oddziaływać na mieszkańców terenów sąsiadujących.

Mniejszy stopień uciążliwości pod względem emisji hałasu powoduje funkcja przemysłowa, rolnicza oraz usługowa, która to oddziałuje głównie lokalnie i zazwyczaj w granicach obszarów wyznaczonych do jej istnienia.

Za istotne źródło wzrastającej uciążliwości akustycznej z racji planowanej zabudowy można będzie uznać również przyszłe prace budowlane.

3.8 Promieniowanie elektromagnetyczne

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach PMŚ, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska. W rozumieniu ustawy pola elektromagnetyczne (PEM) są to pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach z zakresu od 0 Hz do 300 GHz.

Głównymi źródłami sztucznie wytwarzanych pól elektromagnetycznych są:

- Elektromagnetyczne linie wysokiego napięcia o częstotliwości 50 Hz,
- Instalacje radiokomunikacyjne tj. stacje bazowe telekomunikacji ruchomej (w tym telefonii komórkowej, internetowej) i stacje nadające programy radiowe i telewizyjne.

Na terenie gminy Ciechanów źródłami promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego są m.in.:

- linie energetyczne wysokiego napięcia 110kV relacji Raciąż–Niechodzin, Nasielsk–Ciechanów, Chrzanówek–Ciechanów, Ciechanów–Przasnysz, Ciechanów-Grudusk,
- stacje bazowe telefonii komórkowej (GSM).

W 2023 r. w województwie mazowieckim wykonano monitoringowe pomiary PEM w 158 punktach pomiarowych, z czego w 101 punktach stałej sieci monitoringu i w 57 punktach monitoringu badawczego. Średni poziom natężenia pól elektromagnetycznych na terenie województwa mazowieckiego to 0,71 V/m. Średnia natężenia PEM w stałej sieci monitoringu wynosi 0,91 V/m, w monitoringu badawczym 0,36 V/m. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości oraz przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

3.9 Zagrożenie poważną awarią

Na terenie objętym opracowaniem nie występują zakłady o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii (zgodnie z wykazem udostępnionym przez GIOŚ).

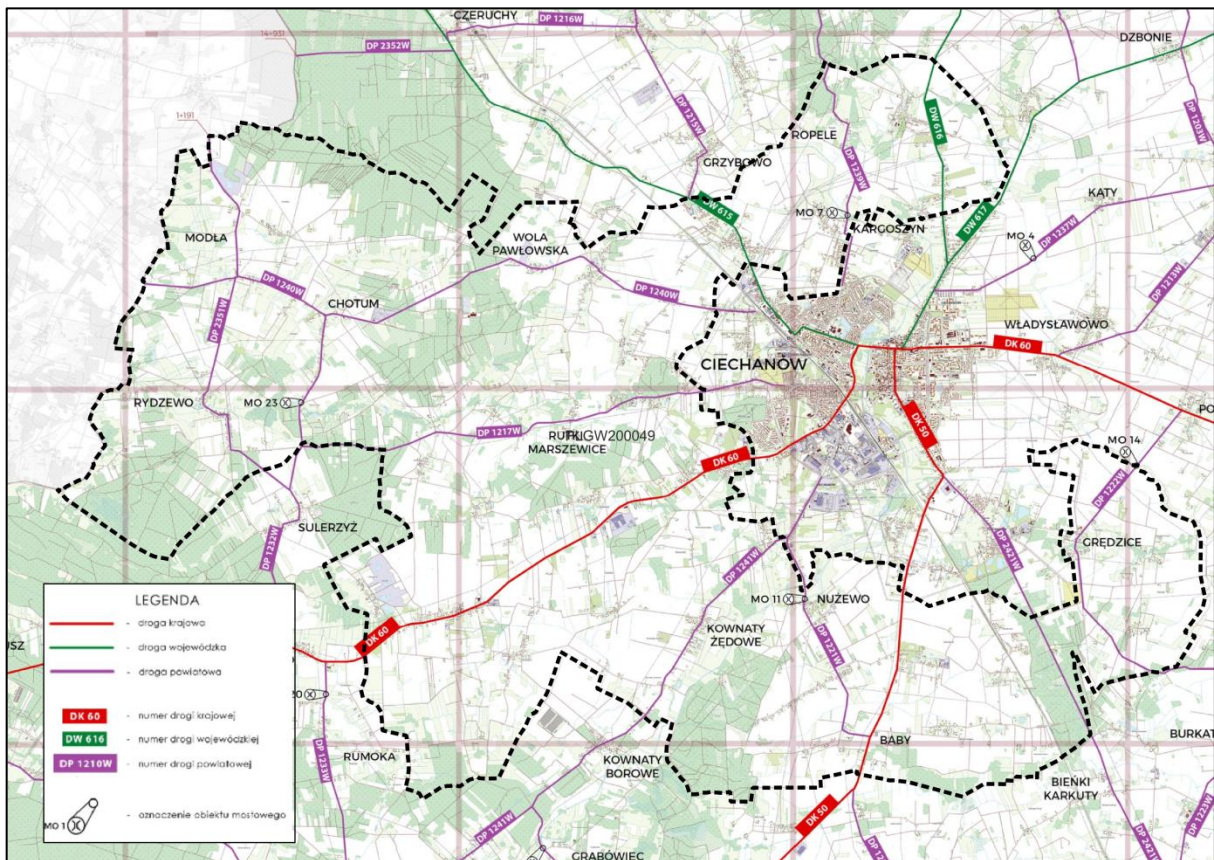
3.10 Transport drogowy i kolejowy

Na korzystną infrastrukturę transportu drogowego w gminie Ciechanów wpływają drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Przez teren gminy przebiegają drogi:

- krajowe: nr 50 i nr 60, o łącznej długości około 13,40 km,
- wojewódzkie: nr 615, 616, 617, o łącznej długości około 5,30 km,
- powiatowe o łącznej długości około 50,10 km,
- gminne o łącznej długości około 136,90 km.

Ryc. 28. Schemat sieci drogowej na terenie gminy Ciechanów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PZD w Ciechanowie.

Obszar gminy należy ogólnie do dobrze wyposażonych komunikacyjnie. Wskaźnik gęstości dróg publicznych o nawierzchni utwardzonej wynosi nieco ponad 1,20 km na km². Ogółem na terenie gminy znajduje się nieco ponad 176 km dróg publicznych. Najbardziej wykorzystywane odcinki dróg gminnych, stanowiące ważne elementy systemowych powiązań z drogami krajowymi, wojewódzkimi oraz powiatowymi, są sukcesywnie przebudowywane. Na sieci dróg gminnych znajdują się trzy obiekty mostowe, niektóre z nich muszą być remontowane lub przebudowane. Większość dróg

gminnych nie spełnia wymaganych wymogów technicznych. Stan ten jest poprawiany w miarę możliwości finansowych przy okazji remontów lub budowy odcinków dróg.

3.11 Tereny zamknięte i ich strefy ochronne

Na obszarze gminy Ciechanów występuje teren zamknięty zastrzeżony ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, na którym usytuowana jest zelektryfikowana linia kolejowa nr 9 relacji Warszawa Wschodnia Osobowa – Gdańsk Główny. Biegnie ona przez takie obręby ewidencyjne jak: Chruszczewo i obejmuje działki ewidencyjne o numerach 94/2 i 94/3 (o łącznej powierzchni 9,2108 ha) oraz Mieszki Różki i obejmuje działkę ewidencyjną o nr 51 o powierzchni 15,1203 ha.

Tab. 15. Zestawienie terenów zamkniętych na terenie gminy Ciechanów

Lp.	adres	Działka ewidencyjna	powierzchnia	identyfikator działki
1	5 Chruszczewo	94/2	8,9433	140202_2.0005.94/2
2	5 Chruszczewo	94/3	0,2675	140202_2.0005.94/3
3	17 Mieszki Różki	51	15,1203	140202_2.0017.51

Źródło: Ministerstwo Infrastruktury.

Strefy ochronne od linii kolejowych wskazane są w odpowiednich przepisach odrębnych, a w celu uniknięcia niedogodności w wyniku potencjalnych drgań lub hałasu zabudowę należy sytuować w odpowiedniej odległości od tych obszarów.

3.12 Obszary ograniczonego użytkowania

Na terenie gminy nie wskazuje się obszarów ograniczonego użytkowania w myśl ustawy z dn. 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Jeżeli odpowiednia dokumentacja wykaże konieczność wyznaczenia takich obszarów ze względu na możliwość niedotrzymania standardów środowiskowych w przypadku konkretnych inwestycji czy obiektów istniejących, należy rozważyć wyznaczenie takich stref, aby zminimalizować ryzyko konfliktów społecznych.

3.13 Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Na terenie gminy przekształceń i rehabilitacji wymagają pojedyncze obiekty zabudowy mieszkaniowej o dysharmonijnych formach architektury (gabaryty, bryły, kształty dachów, kolorystyka) poprzez stopniowe dostosowania ich do lokalnego krajobrazu.

Rekultywacja terenów wyrobisk winna być zasadą w gospodarce surowcami naturalnymi na obszarze gminy. Są to obszary, które będą wymagały lub wymagają rekultywacji.

3.14 Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji

Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji zostały wyznaczone na podstawie uchwały Rady Gminy Ciechanów Nr XVIII/86/16 z dnia 28 września 2016 r. Obszary, na których zdiagnozowana została wzmożona koncentracja negatywnych zjawisk to sołectwa: Baby, Chotum, Grędzice, Kanigówek, Ropele, Rydzewo, Rzeczeki, Sokołówek, Wola Pawłowska, Wólka Rydzewska. W związku z natężeniem występowania negatywnych zjawisk w wielu sołectwach na terenie Gminy, zdecydowano o objęciu obszarem zdegradowanym całej Gminy Ciechanów. Przedmiotowy obszar stanowi podstawę do wyznaczenia obszaru rewitalizacji.

Na podstawie diagnozy stanu obecnego Gminy Ciechanów, analizy czynników i zjawisk kryzysowych występujących na przedmiotowym obszarze oraz wyznaczonego obszaru zdegradowanego dokonano wyboru obszarów, które zostaną poddane rewitalizacji. Tereny, które zostaną poddane rewitalizacji na terenie Gminy Ciechanów to: sołectwo Rydzewo, sołectwo Wola Pawłowska, sołectwo Sokołówek.

Nadrzędnym celem Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Ciechanów jest wyprowadzenie obszarów zdegradowanych, objętych rewitalizacją ze stanu kryzysowego poprzez eliminację zjawisk wpływających na ich degradację. Rewitalizacja w sposób kompleksowy przyczyni się do naprawy sytuacji w Gminie Ciechanów w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej - szczególnie na obszarach objętych działaniami rewitalizacyjnymi.

3.15 Obszary ciche w aglomeracji i poza nią

Na terenie gminy nie wyznaczono obszarów cichych w aglomeracji i poza aglomeracją.

3.16 Obszary pasa nadbrzeżnego, w tym w szczególności pasa technicznego

Gmina położona jest poza strefami pasów technicznych oraz pasów nadbrzeżnych.

3.17 Podsumowanie

W opracowanej prognozie na potrzeby planu ogólnego zmiany zachodzące w środowisku na analizowanym terenie oceniono na poziomie średnio intensywnym. Uznano, że przekształceniu do tej pory uległy:

- ukształtowanie terenu – stopień przekształcenia rzeźby terenu uznano za znikomy ze względu na rolnicze użytkowanie terenu,
- gleby nawożone i poddawane zabiegom agrotechnicznym ulegają pogorszeniu i przekształceniom chemicznym, a także fizycznym,
- wody podziemne – użytkowanie rolnicze może powodować zanieczyszczenie łatwiej dostępnych warstw wodonośnych w wyniku przesiąkania,
- klimat akustyczny – związany jest przede wszystkim z ruchem pojazdów (droga powiatowa),
- szata roślinna i świat zwierzęcy – rolnicze użytkowanie terenu sprzyjało upraszczaniu składu gatunkowego szaty roślinnej oraz sukcesji gatunków o niskich tolerancjach środowiskowych,
- fizjonomia krajobrazu – krajobraz naturalny został nieznacznie przekształcony w wyniku zagospodarowania terenu. W celu zachowania jego walorów należy w ramach projektowanych funkcji wprowadzać powierzchnie biologicznie czynne i zieleni urządzoną.

4. Charakterystyka ustaleń projektu planu

W projekcie planu ogólnego wyznaczono następujące strefy planistyczne, które wynikają bezpośrednio z Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów:

Tab. 16. Tablica wzorcowa z charakterystyką stref planistycznych

Lp.	Symbol literowy	Nazwa strefy planistycznej	Profil funkcjonalny strefy planistycznej		Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]
			podstawowy ²⁾	dodatkowy ²⁾	
1	SW	strefa wielofunkcyjna z zabudową	teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren handlu	30

		mieszkańczą wielorodzinną	komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej3)	wielkopowierzchniowego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	
2	SJ	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej3)	teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
3	SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej3)	teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
4	SU	strefa usługowa	teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej3)	teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
5	SH	strefa handlu wielkopowierzchniowego	teren handlu wielkopowierzchniowego, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej3)	teren usług, teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
6	SP	strefa gospodarcza	teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej3)	teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	20
7	SR	strefa produkcji rolniczej	teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej3)	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni wodnej, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
8	SI	strefa infrastrukturalna	teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych	teren usług, teren produkcji, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	20
9	SN	strefa zieleni i rekreacji	teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej3)	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług	50

				nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu	
10	SC	strefa cmentarzy	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
11	SG	strefa górnictwa	teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren produkcji, teren usług handlu, teren usług rzemieślniczych, teren usług gastronomii, teren usług biurowych i administracji, teren usług nauki, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	-
12	SO	strefa otwarta	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren biogazowni, teren zieleni urządzonej	-
13	SK	strefa komunikacyjna ⁴⁾	teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren drogi zbiorczej, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni urządzonej, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód	-

¹⁾ Określony dla strefy planistycznej minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej nie dotyczy terenów komunikacji, dla których wskaźnik ten wynosi 0 %.

²⁾ Profil podstawowy i dodatkowy obejmuje tereny wskazane w tabeli oraz odpowiadające im tereny klas niższego poziomu, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 t.j.).

³⁾ Dotyczy:

1) terenów telekomunikacji;

2) innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m².

⁴⁾ Strefę komunikacyjną można wyznaczyć dla obiektów istniejących oraz planowanych, których lokalizacja jest potwierdzona ustaleniem linii rozgraniczających teren.

Źródło: Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów oraz jego zmiana z 22 listopada 2024 r.

Należy zauważyć, że katalog przeznaczeń został dostosowany do potrzeb i uwarunkowań gminy, czyli nie wszystkie przeznaczenia z profilu podstawowego musiały zostać wybrane, aby określić uwarunkowania gminy. To samo dotyczy profilu dodatkowego, z którego nie wszystkie opcje wymagają sankcjonowania w planie. W przypadku form chronionych, gdzie nie odnotowano ingerencji inwestycyjnej stosuje

się zazwyczaj oznaczenia SR, SO, SN, które pomagają zachować naturalny charakter terenów.

Przeznaczenia zawierające w swoim katalogu opcje budowlane nie decydują bezpośrednio o przeznaczeniu takiego terenu i jego zabudowie – realizacja powyższego nastąpi na podstawie sporządzonych w przyszłości planów miejscowych, w których gmina zdecyduje, jakie opcje wybrać z dostępnego katalogu przeznaczeń. Stąd określenie potencjalnego przyszłego wpływu na środowisko jest utrudnione, gdyż określone będzie w procedurach szczegółowych (poza terenami OUZ, gdzie będzie można uzyskać decyzję o warunkach zabudowy, lecz co do swojego założenia, obszary te są tworzone w niewielkim buforze od istniejących obiektów).

Pełen katalog urbanistyczny określają ustalenia planu ogólnego (mające postać wyłącznie cyfrowych danych przestrzennych).

4.1 Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustalenia projektu planu ogólnego winny uwzględniać politykę przestrzenną określoną w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego oraz ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Gmina posiada projekt strategii rozwoju do roku 2030, lecz została ona sporządzona przed nowelizacją przepisów (przed 2022 r.).

Warunkuje ona całokształt rozwoju lokalnego i wpływa pośrednio na elementy polityki ponadlokalnej. W przypadku dokumentu planistycznego sentencją diagnozy uwarunkowań rozwoju przestrzennego jest rozdział dotyczący struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy. Wskazano tu wpływ składowych na sytuację przestrzenną oraz potencjalny rozwój jednostki administracyjnej. Całość uwarunkowań została ujęta w kierunkach i celach rozwoju gminy, a w tym zawiera skonkretyzowane działania w zakresie polityki przestrzennej. Efektem powyższego było sformułowanie kierunków w brzmieniu: „Zrównoważony rozwój gminy i zapewnianie odczuwalnej poprawy jakości życia i pracy jej mieszkańców a także osiągnięcie coraz lepszej jej pozycji konkurencyjnej w subregionie ciechanowskim i na Mazowszu.”. Uznano to za naczelną ideę dokumentu.

Cele jakie ustanowiono w ramach strategii to:

- Rozwój i doskonalenie kapitału społecznego. Efekt: tworzenie warunków do rozwoju cywilizacyjnego i postępu społecznego, a także osiągnięcia i utrzymania rozwoju gospodarczego gminy, wymaga przede wszystkim zdrowych i sprawnych kadr o wysokich kwalifikacjach, umiejętnościach i kompetencjach społecznych. Dlatego konieczny jest rozwój infrastruktury społecznej, która umożliwi propagowanie zdrowego stylu życia, zapewnianie efektywnej opieki zdrowotnej oraz stały wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców gminy.

- Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej. Efekt: uzyskanie poprawy jakości i funkcjonalności infrastruktury technicznej, obejmującej systemy komunikacyjne (drogowe), pewność ciągłego zaopatrzenia w wodę i energię, racjonalną gospodarkę wodną i wodno-ściekową, stanowić może istotny zespół czynników rozwoju gminy, zarówno gospodarczego jak i społecznego. W wymiarze gospodarczym taki stan infrastruktury może sprzyjać zainteresowaniu inwestorów oraz procesom innowacyjnym. W szerszym wymiarze społecznym może stać się istotnym źródłem rozwoju cywilizacyjnego umożliwiając poprawę warunków życia ludności a także sprzyjać skutecznej walce z bezrobociem i wykluczeniem społecznym.

- Rozwój obszarów wiejskich przy zachowaniu i pielęgnowaniu walorów środowiska przyrodniczego. Efekt: rozwój obszarów wiejskich oznacza takie tworzenie warunków życia i pracy na wsi, aby możliwe było stopniowe przechodzenie do stanu, gdy specjalizujące się gospodarstwa rodzinne osiągać będą wysoką wydajność i poziom dochodów. Chodzi również o wspieranie organizowania na wsi wielokierunkowej przedsiębiorczości w zakresie pozarolniczej działalności produkcyjnej i usługowej, również dla rozwoju turystyki oraz rekreacji przy zachowaniu i wykorzystywaniu walorów środowiska przyrodniczego.

- Racjonalne wykorzystywanie zasobów przyrodniczych i kulturowych dla rozwoju gminy. Efekt: Gmina wiejska Ciechanów, oprócz swoich dobrych gleb, może i powinna efektywnie wykorzystywać dla rozwoju swoje bogate zasoby przyrodnicze i kulturowe. Miejscowości z terenu gminy, charakteryzujące się najcenniejszymi walorami przyrodniczymi i ruralistycznymi, wartościami krajobrazowymi, tradycją historyczną, kulturową i zabytkowymi obiektami, mogą kształtować swój rozwój wykorzystując te walory. Mogą one stanowić wartościowy produkt turystyczny i źródło rozwoju specjalistycznych usług.

- Tworzenie warunków do selektywnego rozwoju osadnictwa z preferencją dla budownictwa jednorodzinne. Na terenie gminy wiejskiej Ciechanów, stanowiącej część obszaru funkcjonalnego miasta Ciechanów, od kilku lat rozwija się osadnictwo jednorodzinne. Samorząd gminy powinien wyznaczać tereny preferowane do tego osadnictwa oraz tworzyć warunki do rozbudowy niezbędnej infrastruktury zaspokajającej potrzeby inwestorów.

- Tworzenie warunków do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców, turystów oraz innych osób przebywających na terenie gminy. Efekt: Zapewnienie bezpieczeństwa obywatelom jest podstawowym zadaniem władz publicznych. Polega ono na skutecznym zapobieganiu zagrożeniom. Polega również na efektywnym usuwaniu skutków różnorodnych zagrożeń. Ważnym działaniem w tym zakresie jest sprawne zarządzanie kryzysowe.

- Doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej oraz innych instytucji świadczących w gminie usługi publiczne. Efekt: Jednym z istotnych warunków efektywnego zarządzania gminą, organizowania życia mieszkańców oraz inicjowania i wdrażania procesów rozwojowych jest kompetentna i sprawna, dysponująca środkami materialnymi, kadra lokalnej administracji samorządowej oraz działających w gminie instytucji publicznych. Jest to szczególnie ważne dla programowania i realizacji konkretnych działań oraz pozyskiwania dla nich zewnętrznego wsparcia organizacyjnego i rzeczowo-finansowego.

- Kształtowanie pozytywnego wizerunku i wysokiej pozycji konkurencyjnej gminy. Efekt: Na możliwości rozwoju gminy, oprócz korzystnych uwarunkowań społeczno-gospodarczych i działań stymulujących ten rozwój, ogromny wpływ będzie miało również kształtowanie jej pozytywnego wizerunku wśród mieszkańców oraz w otoczeniu zewnętrznym. Będzie to sprzyjać tworzeniu dobrego klimatu zarówno dla inwestycji jak i dla rozwoju przedsiębiorczości w sferze produkcyjnej i w usługach. W efekcie umożliwi to tworzenie wysokiej pozycji konkurencyjnej gminy w powiecie i regionie.

Dla wszystkich tych działań, krytycznie ważny będzie, planowany w Strategii, organizacyjno-kompetencyjny rozwój lokalnego samorządu. Zgodnie z art. 13b ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustalenia planu ogólnego określa się, uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, w szczególności politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju

ponadlokalnego(...). Natomiast zgodnie z § 3 ust. 10 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów, dopuszcza się określenie wyższego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową, niż wynika to ze wzoru, o którym mowa w ust. 2 ww. rozporządzenia, jeżeli jest to uzasadnione szczególnymi potrzebami w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej określonymi w strategii rozwoju gminy, strategii rozwoju ponadlokalnego lub strategii rozwoju obszaru otoczenia Centralnego Portu Komunikacyjnego(...). Strategia nie zawiera bezpośredniego wskazania miejsc do lokalizowania nowej zabudowy w postaci modelu funkcjonalno-przestrzennego. W związku z tym zastosowano zapisy art. 51 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw i sporządzono projekt planu ogólnego bez ww. Przy czym należy zauważyć, że kierunki obrane w strategii nie kolidują z POG.

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku

Dokumenty strategiczne i operacyjne samorządu województwa mazowieckiego stanowią ważny, zewnętrzny układ odniesienia dla polityki rozwoju samorządu gminy. Spośród tych dokumentów najważniejszymi są: Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ oraz Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego. Głównym strategicznym celem rozwoju samorządu województwa jest „Zapewnienie wysokiej jakości życia poprzez trwałe i zrównoważony przestrzennie rozwój województwa, służący wzrostowi znaczenia regionu w Europie i na świecie, przy poszanowaniu zasobów środowiska”. Teren gminy Ciechanów, podobnie jak cały powiat ciechanowski, znajduje się w obszarze wpływów aglomeracji warszawskiej. Główne cechy tego obszaru obejmują:

- pozytywne oddziaływanie Warszawy, poprzez dostępność do chłonnego rynku pracy i usług wyższego rzędu;
- koncentracja korytarzy transportowych o znaczeniu europejskim oraz krajowym, tworzących pasma aktywności gospodarczej (powiat ciechanowski obejmuje korytarz transportowy K VI, którego wypełnienie stanowi linia kolejowa E65 oraz droga krajowa nr 7 na odcinku Warszawa-Gdańsk);

- określenie pasm aktywności społecznej i gospodarczej, opartych na Wielkiej Obwodnicy Mazowska oraz Dużej Obwodnicy Warszawy, jako istotnych elementów uzupełniających główne osie rozwojowe regionu (dotyczy to dróg krajowych nr 60 i nr 50, w pobliskim Ciechanowie znajduje się węzeł komunikacyjny obejmujący te drogi krajowe, magistralę kolejową E65 oraz trzy drogi wojewódzkie 615, 616 i 617);
- duży i stabilny potencjał demograficzny tworzący zasoby pracy o zróżnicowanych kwalifikacjach;
- dobra dostępność infrastruktury społecznej o znaczeniu regionalnym.

Województwo mazowieckie, jako główny cel prowadzenia polityki rozwoju, przyjmuje dążenie do osiągnięcia ładu przestrzennego, rozumianego jako ukształtowanie przestrzeni tworzącej harmonijną całość oraz uwzględniającej w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Cel ten będzie realizowany poprzez system ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie.

Strategia partnerstwa Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ciechanowa

W związku z tym, że gmina posiada własną strategię rozwoju, zgodnie z zapisami art. 13b ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w planie ogólnym uwzględniono jej założenia. W związku z tym, że gmina należy do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ciechanowa (dalej: MOF) przeanalizowano również ponadlokalną strategię partnerstwa MOF z 2022 roku w zakresie zadań mogących zostać zrealizowanych na terenie gminy. W strategii położono nacisk na infrastrukturę, w związku z czym wskazuje się tu utrzymanie ciągów komunikacyjnych w zadowalającym stanie jak związanych z nimi węzłów komunikacyjnych, rozwój komunikacji zbiorowej, poprawa charakterystyki energetycznej budynków mieszkalnych i usługowych na terenie MOF. Strategia partnerstwa skupia się na ośrodku centralnym – mieście Ciechanów. Nie wyznacza kluczowych inwestycji na terenie gminy.

Zgodnie z nowelizacją ustawy plan ogólny gminy w swoim założeniu ma zastąpić studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W związku z tym nie wskazuje się na konieczność zgodności ówczasie wyznaczonych

założeń w studium, które zostanie zastąpione tymi określonymi w planie ogólnym. Ponadto sporządzany dokument stanowić będzie akt prawa miejscowego, czyli jego moc prawna będzie znacząco różnić się od Studium, wpływając tym samym na kształtowanie przestrzeni. Jednocześnie Plan ogólny jako dokument wyrażający politykę przestrzenną na szczeblu lokalnym musi być zgodny z polityką przestrzenną prowadzoną na szczeblu wojewódzkim, a ta z krajową polityką przestrzenną. Wzajemne powiązanie tych dokumentów zapewnia spójne i całościowe kształtowanie przestrzeni oraz umożliwia przeprowadzanie inwestycji strategicznych w skali krajowej. Uchwalenie planu ogólnego ureguluje rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i zasady zagospodarowania, z uwzględnieniem walorów krajobrazowych, wymogów ładu przestrzennego i ochrony środowiska.

Audyt krajobrazowy

Powiązania i założenia audytu przedstawiono w rozdziale 2 niniejszej prognozy.

5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Na obszarze będącym przedmiotem opracowania planistycznego występują formy ochrony przyrody podlegające ochronie, z tego względu mogą pojawiać się potencjalne konflikty na tle inwestycyjnym w pobliżu ww. form.

Wśród istniejących i potencjalnych problemów ochrony środowiska w gminie, które dotyczą także terenu objętego opracowaniem, wymienić należy m. in.:

- zanieczyszczenie pochodzenia antropogenicznego wód podziemnych i powierzchniowych,
- zanieczyszczenie pochodzenia rolniczego wód podziemnych i powierzchniowych,
- występowanie charakterystycznych dla terenów zabudowanych gleb antropogenicznych – przekształconych w wyniku działalności człowieka powiązanej ze zmianą flory lokalnej,

- zanieczyszczenia powietrza i wód oraz zagrożenia związane z generowaniem hałasu z terenów komunikacyjnych i zabudowanych,
- emisja zanieczyszczeń ze źródeł punktowych: głównie ośrodków osadniczych i rolniczych – głównie w sezonie zimowym.

Opracowywany dokument odnosi się do obszaru położonego w jednostce administracyjnej miejscowo zurbanizowanej, gdzie dokonano już przekształcenia środowiska. Znaczne niezagospodarowane na chwilę obecną tereny zielone i rolne, w tym lasy oraz tereny łąk przebiegające wzdłuż głównych cieków wodnych plan zakłada zachować. Dla jednostek osadniczych – gdzie plan zakłada strefy związane z zabudową i zainwestowaniem najistotniejsze jest ograniczenie zanieczyszczeń przenikających do gleby oraz powietrza, oraz zapewnienie maksymalnej możliwej różnorodności biologicznej. Projekt planu dla terenów wprowadza wymogi i ograniczenia, które wpłyną na zachowanie harmonii terenów z otoczeniem oraz pozostają w ścisłym związku z obecnie obowiązującymi przepisami oraz standardami ochrony środowiska.

Sporządzając prognozę pochyłono się nad problemami, które mogłyby utrudnić lub uniemożliwić realizację projektowanego dokumentu w kontekście potencjalnych zagrożeń dla środowiska. Plan ogólny obejmuje obszary o ustalonych formach ochrony przyrody na mocy obowiązujących przepisów. Ponadto cały obszar gminy Ciechanów obejmują dwa główne zbiorniki wód podziemnych: GZWP 215 – „Subniecka Warszawska” (nieudokumentowany zbiornik) i GZWP 219 – „Górna Łydynia” (udokumentowany zbiornik). Wobec powyższego, ograniczenia w sposobie użytkowania omawianego terenu wynikają również z konieczności ochrony zasobów wód podziemnych zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 Prawo wodne.

W przypadku nowego i istniejącego zainwestowania należy respektować w pełni zasady ochrony zawarte w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz aktach prawnych ustanawiających poszczególne formy ochrony. Projektowany plan pozostaje w zgodności z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony przyrody. Realizacja planu związana jest z wystąpieniem takich zagrożeń jak: zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych w związku z przeznaczeniem części terenu pod lokalizację nowych zabudowań oraz zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów stałych i ścieków.

Planowane działania inwestycyjne nie wpłyną negatywnie na obszary Natura 2000 (nie znajdują się one na terenie oraz w najbliższym sąsiedztwie gminy), obszary

chronionego krajobrazu i nie naruszają obowiązujących planów zadań ochronnych. Sytuacja ta będzie miała miejsce przy założeniu przestrzegania takich przepisów przez wszystkie strony procesów inwestycyjnych.

Kwestie z zakresu ochrony środowiska i możliwości użytkowania jego zasobów, znaczące także dla przedmiotowego projektu planu, określa i reguluje Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Według art. 72 ust. 1 niniejszej ustawy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w planie ogólnym należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska przez:

- *„ustalenie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, w tym na terenach eksploatacji złóż kopalin, i racjonalnego gospodarowania gruntami;*
- *uwzględnianie obszarów występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż;*
- *zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni;*
- *uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej;*
- *zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych;*
- *uwzględnianie potrzeb w zakresie zapobiegania ruchom masowym ziemi i ich skutkom;*
- *uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.”*

Plan ogólny może w swoich zapisach wskazywać zmianę zagospodarowania na terenach rolnych i leśnych, jednakże faktyczne przeznaczenie ich na cele nierolnicze i nieleśne musi odbyć się w procedurze sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stanowiącego akt prawa miejscowego (zgodnie z zapisami ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, która zawiera również wyjątki od ww.).

Zaproponowane w planie zagospodarowanie terenu uwzględnia stan istniejący oraz określa zasady dalszego kierunku rozwoju obszaru w granicach gminy.

6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020 m.in.: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych.

Celem głównym SPA jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych i wskazanych w ramach tych celów kierunków działań w odniesieniu do analizowanego projektu zmiany studium poprzez m.in.:

Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska

- Kierunek działań 1.1- Dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu, które ma na celu usprawnienie funkcjonowania sektora w warunkach nadmiaru, jak i niedoboru wody. Zaproponowane działania zapewnią usprawnienie systemu gospodarowania wodami, ułatwią dostęp do wody dobrej jakości, ograniczą negatywne skutki susz i powodzi, pozwolą na poprawę i utrzymanie dobrego stanu wód i ekosystemów od wód zależnych (w tym prowadzenie działań polegających na ochronie wód śródładowych przed eutrofizacją) oraz poprawią bezpieczeństwo i efektywność ekonomiczną gospodarki wodnej.
- Kierunek działań 1.3 – Dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do wahań

zapotrzebowania zarówno na energię elektryczną, jak i ciepłą, m.in. poprzez wdrożenie stabilnych niskoemisyjnych źródeł energii. Istotne będzie także wykorzystanie odnawialnych źródeł energii: energii słonecznej, wiatrowej, biomasy i energii wodnej.

- Kierunek działań 1.4 – Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu. Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu jest niezmiernie ważnym zagadnieniem, ponieważ problem utraty bioróżnorodności narasta wraz z postępującymi zmianami klimatu. Z punktu widzenia ochrony siedlisk najistotniejsze są działania związane z utrzymaniem obszarów wodno-błotnych i ich odtwarzaniem wszędzie tam, gdzie jest to możliwe. Jednocześnie istotne będą działania sprzyjające prowadzeniu zrównoważonej gospodarki leśnej w warunkach zmian klimatu, jak również przygotowaniu ekosystemów leśnych na zwiększoną presję wynikającą nasilenia ekstremalnych zjawisk pogodowych, m.in. okresów suszy, fal upałów, gwałtownych opadów deszczu, porywistych wiatrów.
- Kierunek działań 1.5 – Adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie. Działania w tym zakresie powinny zmierzać do objęcia całego terytorium kraju skutecznym systemem planowania przestrzennego zapewniającego właściwe i zrównoważone wykorzystanie terenów, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych takich jak Geoportal. Jednocześnie, w sektorze budownictwa konieczne będzie uwzględnienie potencjalnego oddziaływania zjawisk ekstremalnych spowodowanych zmianami klimatu.

Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu

- Kierunek działań 4.2 – Miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu Działania dotyczące polityki przestrzennej uwzględniają konsekwencje zmian klimatycznych dla miast. Ich wynikiem powinna być m.in. adaptacja instalacji sanitarnych i sieci kanalizacyjnych do zwiększonych opadów nawalnych, mała retencja miejska oraz zwiększenie obszarów terenów zieleni i wodnych w mieście, wymiana szczelnych powierzchni gruntu na przepuszczalne.

**Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2000/60/WE z dnia
23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnego działania w dziedzinie
polityki wodnej**

Celem niniejszej dyrektywy jest ustalenie ram dla ochrony śródlądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych oraz wód podziemnych, które:

- zapobiegają dalszemu pogarszaniu oraz chronią i poprawiają stan ekosystemów wodnych oraz, w odniesieniu do ich potrzeb wodnych, ekosystemów lądowych i terenów podmokłych bezpośrednio uzależnionych od ekosystemów wodnych;
- promują zrównoważone korzystanie z wód oparte na długoterminowej ochronie dostępnych zasobów wodnych;
- dążą do zwiększonej ochrony i poprawy środowiska wodnego między innymi poprzez szczególne środki dla stopniowej redukcji zrzutów, emisji i strat substancji priorytetowych oraz zaprzestania lub stopniowego wyeliminowania zrzutów, emisji i strat priorytetowych substancji niebezpiecznych;
- zapewniają stopniową redukcję zanieczyszczenia wód podziemnych i zapobiegają ich dalszemu zanieczyszczeniu, oraz przyczyniają się do zmniejszenia skutków powodzi i susz, a przez to przyczyniają się do:
 - zapewnienia odpowiedniego zaopatrzenia w dobrej jakości wodę powierzchniową i podziemną, które jest niezbędne dla zrównoważonego, i sprawiedliwego korzystania z wód,
 - znacznej redukcji zanieczyszczenia wód podziemnych,
 - ochrony wód terytorialnych i morskich, oraz osiągnięcia celów odpowiednich umów międzynarodowych, w tym mających za zadanie ochronę i zapobieganie zanieczyszczeniu środowiska morskiego, poprzez wspólnotowe działanie na mocy art. 16 ust. 3, celem zaprzestania lub stopniowego wyeliminowania zrzutów, emisji i strat priorytetowych substancji niebezpiecznych, z ostatecznym celem osiągnięcia w środowisku morskim stężeń bliskich wartościom tła dla substancji występujących naturalnie i bliskich zeru dla syntetycznych substancji wytworzonych przez człowieka.

Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024

Cele i zadania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz kształtowaniu systemu programowych oraz ustawy o odpadach. Dotyczą one lat 2018–2024, a także perspektywicznie 2025–2030. W obowiązującym Planie gospodarki odpadami województwa mazowieckiego wskazano do osiągnięcia do 2030 następujące cele główne w stosunku do gospodarki odpadami komunalnymi:

1. Wzrost liczby instalacji RIPOK,
2. Redukcja małych nieefektywnych lokalnych składowisk odpadów na rzecz funkcjonowania regionalnych składowisk ponadgminnych,
3. Utrzymanie się poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z gospodarstw domowych powyżej wymaganego poziomu,
4. Zamknięcie wszystkich składowisk odpadów niespełniających wymagań Dyrektywy Rady 99/31/WE w sprawie składowania odpadów,
5. Wzrost masy zbieranych selektywnie odpadów komunalnych, co znacząco przyczyniło się do zmniejszenia masy odpadów przeznaczonych do składowania,
6. Zrealizowanie inwestycji w zakresie gospodarowania odpadami, niezbędnych z punktu widzenia obowiązujących przepisów oraz zwiększające wydajność i poziom recyklingu odpadów, tj. przetworzenia ich w celu ponownego użycia,
7. Osiąganie poziomów recyklingu, odzysku i przygotowania do ponownego użycia niektórych frakcji odpadów oraz poziomu ograniczenia składowania odpadów ulegających biodegradacji.

Plan gospodarki odpadami województwa mazowieckiego 2030 - projekt

W projektowanym planie gospodarki odpadami województwa mazowieckiego wskazano do osiągnięcia do 2030 następujące cele główne w stosunku do gospodarki odpadami komunalnymi:

Do priorytetowych celów przyjętych w gospodarce odpadami należą:

- Zapobieganie powstawaniu odpadów, uwzględniające ograniczenia co do marnotrawstwa żywności.

- Poprawa selektywnego zbierania odpadów oraz recyklingu i przygotowania do ponownego użycia.
- Zwiększenie recyklingu oraz ograniczenie w powstawaniu odpadów opakowaniowych, w szczególności odpadów z tworzyw sztucznych.
- Stworzenie warunków do realnego wdrażania zapisów wojewódzkiego planu gospodarki odpadami.

Do priorytetów szczegółowych w gospodarce odpadami należą:

- Utworzenie „społeczeństwa recyklingu”, dążącego do eliminacji wytwarzania odpadów i do wykorzystywania odpadów jako zasobu. Zapewnienie segregacji u źródła, zbieranie oraz recykling priorytetowych strumieni odpadów. Jeżeli jest to wykonalne technicznie, ekonomicznie i z punktu widzenia środowiska, odpady powinny być zbierane selektywnie, zanim zostaną poddane czynnościom odzysku prowadzonymi do najlepszego dla środowiska wyniku całkowitego oddzielenia związków niebezpiecznych od strumieni odpadów i stworzenia racjonalnej ekologicznie gospodarki odpadami.
- Osiągnięcie samowystarczalności w zakresie przetwarzania odpadów poprzez utworzenie sieci instalacji do przetwarzania odpadów, w tym instalacji do odzysku odpadów komunalnych zebranych z gospodarstw domowych, przy uwzględnieniu warunków geograficznych oraz potrzeby specjalistycznych instalacji dla niektórych rodzajów odpadów.
- Stwarzanie korzystnych warunków dla zbierania selektywnego i właściwego przetwarzania bioodpadów na potrzeby produkcji bezpiecznego dla środowiska kompostu i innych materiałów opartych na bioodpadach, szczególnie poprzez redukcję odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska.

Wyznaczone cele mają służyć skróceniu czasu niezbędnego do osiągnięcia efektów zakładanych w Planie gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego i Programie zapobiegania powstawaniu odpadów. Przyspieszenie realizacji zaplanowanych działań będzie możliwe dzięki zapewnieniu warunków do pełnego i szybkiego wdrożenia PGO WM. Cel będzie realizowany poprzez wdrożenie systemu zarządzania gospodarką odpadami wspierającego przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym na poziomie regionalnym i lokalnym oraz zwiększeniu świadomości

społecznej, wdrożenie efektywnych modeli gospodarki odpadami komunalnymi w gminie, w tym modeli selektywnego zbierania odpadów, zapobieganie powstawaniu odpadów oraz zwiększenie zasięgu i jakości ich selektywnego zbierania.

Cele zawarte w dokumencie służą wdrażaniu zasad gospodarki o obiegu zamkniętym.

Osiągnięcie celów pozwoli na:

- Zrównoważony rozwój gospodarki województwa opartej na efektywniejszym wykorzystywaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności.
- Prowadzenie gospodarki odpadami w sposób minimalizujący zagrożenia dla wód, powietrza, gleb, roślin i zwierząt, a także w zakresie hałasu i odorów oraz wywoływania niekorzystnych skutków dla terenów wiejskich lub miejsc o szczególnym znaczeniu, w tym kulturowym i przyrodniczym.

**Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego przyjęty
Uchwałą Nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018
roku**

Według Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego gmina Ciechanów położona jest w granicach wiejskich obszarów funkcjonalnych uczestniczących w procesach rozwojowych, do których są skierowane konkretne zasady zagospodarowania.

Samorząd województwa mazowieckiego wyznaczył obszary strategicznej interwencji (OSI - problemowe), wśród nich ciechanowski obszar strategicznej interwencji obejmujący również gminę wiejską Ciechanów. Działania w OSI ciechanowskim skoncentrowane będą na wskazanych poniżej obszarach:

1. Wsparcie rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru poprzez:

- wsparcie wykształconych specjalizacji: sektora rolnego, przemysłu rolno-spożywczego, elektronicznego, poligraficznego;
- poprawę dostępności do infrastruktury społecznej;
- zapewnienie atrakcyjnej oferty edukacyjnej i wzbogacenie bazy dydaktycznej;
- wspieranie współpracy przedsiębiorstw z podmiotami badawczymi i wdrożeniowymi.

2. Poprawa stanu środowiska poprzez:

- zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych;
- rozbudowę i modernizację systemów kanalizacyjnych, gazowych i ciepłowniczych;
- wymianę nieefektywnych źródeł ciepła i termomodernizację budynków;
- rozwój zintegrowanego, niskoemisyjnego transportu zbiorowego poprawiającego dostępność przystanków kolejowych i centrów lokalnych;
- rozwój sieci tras rowerowych i infrastruktury dla pieszych.

Jednocześnie samorząd województwa w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego (przyjętym 19 grudnia 2018 r.) wniósł o uwzględnienie zadań o charakterze inwestycyjnym – inwestycji celu publicznego o charakterze ponadlokalnym obejmujących:

- zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Łydyni od km 23+755 do km 28+900;

- zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Rosicy od km 0+000 do km 19+563;

- modernizacja linii kolejowej E-65/C-E na odcinku Warszawa-Gdynia w zakresie warstwy nadrzędnej LCS, ERTMS/ETCS/GSMR, DSAT oraz zasilania układu trakcyjnego – Faza II;

- budowa gazociągu Płońsk – Olsztyn (rozbudowa istniejącego gazociągu);

Rekomendował też uwzględnienie budowy obwodnicy Ciechanowa na drodze krajowej nr 60”.

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030

Dokumenty strategiczne i operacyjne samorządu województwa mazowieckiego stanowią ważny, zewnętrzny układ odniesienia dla polityki rozwoju samorządu gminy. Spośród tych dokumentów najważniejszymi są: Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ oraz Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego. Głównym strategicznym celem rozwoju samorządu województwa jest „Zapewnienie wysokiej jakości życia poprzez trwałe i zrównoważone przestrzennie rozwój województwa, służący wzrostowi znaczenia regionu w Europie i na świecie, przy poszanowaniu zasobów środowiska”. Teren gminy Ciechanów, podobnie jak cały powiat ciechanowski, znajduje się w obszarze wpływów aglomeracji warszawskiej. Główne cechy tego obszaru obejmują:

- pozytywne oddziaływanie Warszawy, poprzez dostępność do chłonnego rynku pracy i usług wyższego rzędu;
- koncentracja korytarzy transportowych o znaczeniu europejskim oraz krajowym, tworzących pasma aktywności gospodarczej (powiat ciechanowski obejmuje korytarz transportowy K VI, którego wypełnienie stanowi linia kolejowa E65 oraz droga krajowa nr 7 na odcinku Warszawa-Gdańsk);
- określenie pasm aktywności społecznej i gospodarczej, opartych na Wielkiej Obwodnicy Mazowska oraz Dużej Obwodnicy Warszawy, jako istotnych elementów uzupełniających główne osie rozwojowe regionu (dotyczy to dróg krajowych nr 60 i nr 50, w pobliskim Ciechanowie znajduje się węzeł komunikacyjny obejmujący te drogi krajowe, magistralę kolejową E65 oraz trzy drogi wojewódzkie 615, 616 i 617);
- duży i stabilny potencjał demograficzny tworzący zasoby pracy o zróżnicowanych kwalifikacjach;
- dobra dostępność infrastruktury społecznej o znaczeniu regionalnym.

Województwo mazowieckie, jako główny cel prowadzenia polityki rozwoju, przyjmuje dążenie do osiągnięcia ładu przestrzennego, rozumianego jako ukształtowanie przestrzeni tworzącej harmonijną całość oraz uwzględniającej w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Cel ten będzie realizowany poprzez system ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie.

6.1 Uwzględnienie założeń ochrony środowiska w planie ogólnym gminy

Realizacja powyższych założeń pośrednio znajduje odzwierciedlenie w zadaniach przewidzianych do realizacji w planie ogólnym gminy Ciechanów. Dokument ten, mimo że w pierwszej kolejności nie zakłada rezultatów z zakresu ochrony środowiska, to spełnia wymagania i zasady wpisane w dokumentach wyższego rzędu w tym zakresie (POG w znacznej mierze dotyczy przekształceń w przestrzeni, które pośrednio wpłyną na poprawę stanu środowiska w gminie).

Działania ujęte w POG, wpływające pozytywnie na poszczególne komponenty środowiska oraz mieszkańców zostały opisane w rozdziale 4 i 7.

7. Przewidywane znaczące oddziaływania ustaleń planu na środowisko przyrodnicze

7.1 Oddziaływanie na klimat

Zaplanowane w planie ogólnym zmiany w przestrzeni nie dają podstaw do przewidywania niekorzystnych zmian w klimacie, czy mikroklimacie obszaru. POG zakłada w większości uwzględnienie istniejącego zagospodarowania z ograniczeniem rozlewania się zabudowy.

7.2 Oddziaływanie na powietrze

Przewidywany, niekorzystny wpływ realizacji planu na stan jakości powietrza wiąże się przede wszystkim ze wzrostem natężenia ruchu samochodowego (możliwe zwiększenie liczby zabudowań), dlatego też potencjalnym źródłem zanieczyszczeń powietrza mogą być tereny komunikacji. Należy jednak podkreślić, iż ruch odbywający się tu będzie miał głównie charakter lokalny. Przed ewentualnymi uciążliwościami związanymi z emisją zanieczyszczeń powietrza, tj. spalinami lub pyleniem wywołanym ruchem pojazdów chronić może odpowiednia szerokość pasa drogowego, jego właściwe zagospodarowanie oraz stosowanie m.in. nasadzenia zieleni wysokiej. W stanie istniejącym na terenie gminy znajdują się lasy, więc oddziaływanie na powietrze winno być stopniowo neutralizowane.

Do lokalnych źródeł zanieczyszczeń powietrza można zaliczyć także emisje w okresie grzewczym na terenach przeznaczonych w planie pod zabudowę. Pod warunkiem zastosowania odpowiednich technik, nie prognozuje się w perspektywie długoterminowej zauważalnego wpływu inwestycji na jakość powietrza.

Oddziaływanie skutków realizacji projektu POG na powietrze atmosferyczne, w perspektywie krótko i średnioterminowej, wiązało się będzie również z pracą maszyn budowlanych oraz transportem materiałów na place budowy (w możliwych do powiększenia strefach inwestycyjnych). Będzie to jednak oddziaływanie chwilowe, trwające tylko przez okres realizacji zabudowy.

W związku z powyższym wprowadzenie w życie ustaleń zawartych w projekcie generalnie nie będzie miało istotnego znaczenia na jakość powietrza. W miarę możliwości gmina może ograniczać dowolność stosowania źródła ogrzewania poprzez

stosowanie odpowiednich zapisów w planach miejscowych, ograniczając je do źródeł ekologicznych.

Aktualny program ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej został przyjęty Uchwałą Nr 204/23 z dnia 21 listopada 2023 r. Sejmiku Województwa Mazowieckiego. Głównym problemem związanym z jakością powietrza na obszarze województwa jest nadmierne zanieczyszczenie pyłem zawieszonym PM₁₀¹ i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenem. W celu obniżenia stężeń zanieczyszczeń tymi substancjami należy ograniczyć emisję pyłów pochodzących z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych, usługowych i użyteczności publicznej. Należy dążyć do likwidacji ogrzewania indywidualnego wykorzystującego paliwo stałe i zastąpienia go ogrzewaniem bezemisyjnym lub niskoemisyjnym.

7.3 Oddziaływanie na jednolite części wód podziemnych i powierzchniowych

Zgodnie z podziałem kraju na jednolite części wód podziemnych (w skrócie: JCWPd), analizowany teren zlokalizowany jest w całości w obrębie JCWPd nr PLGW200049, w dorzeczu Wisły. Na terenie gminy Ciechanów występuje 5 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek: RW200019268699, RW200017268892, RW200017268672, RW20001726866, RW200017268569, RW200017268549. Stany ekologiczne tych JCWP zaklasyfikowano jako poniżej dobrego i umiarkowane. Stan dobry określono jedynie przy JCWP 6866 (Łydynia od źródeł do Pławnicy). Nie wskazuje się bezpośrednich zagrożeń spowodowanych wprowadzeniem POG na ww. JCWP i JCWPd.

Cele środowiskowe dla wód podziemnych i powierzchniowych ustalone na mocy art. 4 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r., zwanej Ramową Dyrektywą Wodną, określone w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r., poz. 300) to:

¹ PM₁₀ – składowa aerozoli atmosferycznych, symbolem oznacza się cząstki o wielkości 10 mikrometrów lub mniejszej, w skład których wchodzi zwykle stosunkowo obojętne chemicznie związki takie jak krzemionka i tlenki metali (Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, 2012)

- dla JCWPd - zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń, zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu, ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan;
- dla JCWP - nie pogarszanie się stanu wód powierzchniowych oraz ochrona i przywrócenie dobrego stanu JCW, osiągnięcie, co najmniej dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód powierzchniowych, stopniowe eliminowanie, a w rezultacie zaprzestanie zrzutów do wód powierzchniowych substancji priorytetowych i niebezpiecznych, a także zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych, odwrócenie każdej znaczącej i ciągłej tendencji wzrostu stężenia każdego zanieczyszczenia wynikającego z wpływu działalności człowieka w celu stopniowej redukcji zanieczyszczenia wód podziemnych oraz osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami określonymi w ustawodawstwie wspólnotowym dla obszarów chronionych.

Jeżeli planowane przedsięwzięcie realizowane będzie zgodnie z obowiązującym prawem i normami środowiskowymi oraz zastosowane zostaną środki i zalecenia ochronne przedstawione w niniejszym opracowaniu, to nie pogorszy ono stanu wód podziemnych i powierzchniowych. Realizacja przedsięwzięcia zgodnie z zasadami ochrony środowiska oraz zgodnie z założeniami projektowymi, nie spowoduje wystąpienia negatywnych oddziaływań na jednolitą część wód podziemnych (JCWPd) nr 52. Nie przyczyni się bezpośrednio do pogorszenia stanu chemicznego wód występujących w jej obrębie. Nie będzie także stanowić bezpośredniego zagrożenia dla osiągnięcia wyznaczonych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły celów, w tym środowiskowych.

7.4 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną i krajobraz, rzeźbę terenu i świat roślin i zwierząt

Realizacja ustaleń planu może oznaczać zmiany w krajobrazie. Istniejąca przestrzeń terenów niezagospodarowanych, użytkowanych do tej pory rolniczo, może ulec przekształceniu w krajobraz o charakterze zabudowanym. Plan ogólny wyznacza takie tereny w pobliżu wykształconych już obszarów zurbanizowanych ograniczając możliwość rozlewania się zabudowy (zgodnie z zamysłem ustawodawcy). W związku

z tym ingerencja w krajobraz, faunę i florę będzie utrzymana w granicach wyznaczonych przeznaczeń – nie wskazuje się ponadnormatywnych zmian w tych strukturach.

W zakresie kształtowania krajobrazu oraz zachowania ładu przestrzennego istotne znaczenie mają ustalenia planu dotyczące kształtowania zabudowy, wskaźników i ogólnego sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni. Z punktu kształtowania estetyki omawianego terenu, planowane zagospodarowanie należy ocenić pozytywnie.

Obszar objęty planem należy do terenów o typowej dla regionu bioróżnorodności. Mimo to realizacja ustaleń planu może miejscami spowodować zubożenie różnorodności biologicznej, co wiąże się z zajęciem dodatkowych obszarów pod zabudowę, kosztem terenów obecnie zajmowanych przez grunty orne.

Ocenia się, że realizacja założeń planu wraz z uwzględnieniem nakazów, zakazów i ograniczeń dotyczących obszarów chronionych, nie będzie wywierać negatywnego oddziaływania o charakterze znaczącym na cele ochrony obszaru Natura 2000 (poza teren gminy) oraz obszaru chronionego krajobrazu. Teren gminy znajduje się w granicach form ochrony przyrody i uwzględnia ich założenia.

Gmina charakteryzuje się średnio zróżnicowaną rzeźbą terenu, wobec czego przekształcenia powierzchni ziemi mogą występować, ale w niewielkim zakresie – zazwyczaj służyć one będą dopasowaniu rzędnych posadowienia budynków. Zabudowa stwarza zazwyczaj niekorzystne warunki do życia zwierząt, lecz ograniczenia powierzchni zabudowy zawarte w planie nie pozwalają na nieprzemysłane „rozlewanie się” terenów zurbanizowanych. W celu ograniczenia kubatury na terenie gminy wskazuje się zachowanie odpowiedniej powierzchni biologicznie czynnej, która zawarta jest w odpowiednich parametrach przypisanych do każdej ze stref planistycznych. Uściślenie powyższego nastąpi w planach miejscowych, lub w miejscach wyznaczonego OUZ – na podstawie decyzji o warunkach zabudowy.

7.5 Oddziaływanie na walory przyrodnicze

Nie stwierdza się istotnych problemów ochrony przyrody w zakresie obszarów chronionego krajobrazu z punktu realizacji projektowanego dokumentu. Projekt planu wskazuje ww. obszary oraz określa zasady gospodarowania zgodnie z przepisami o ochronie przyrody i ochronie środowiska.

7.6 Oddziaływanie na gospodarkę odpadową

Plan ogólny wyznacza tereny istniejącego zagospodarowania oraz dopuszcza powiększenie obszarów inwestycyjnych oparciu o restrykcyjne wytyczne. W efekcie na terenie gminy będzie mogła powstać nowa zabudowa, która potencjalnie wpłynie na zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów. Jednak ze względu na obowiązek każdego właściciela nieruchomości do uregulowania gospodarki odpadami, wynikający z przepisów Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania ustaleń planu na środowisko.

7.7 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Plan ogólny uwzględnia obszary przeznaczone do eksploatacji kruszywa naturalnego. Są one ujawnione w rejestrach PIG. Ich wydobywanie, przetwarzanie oraz późniejsza rekultywacja terenu określone są w przepisach odrębnych. W obecnym kształcie nie przewiduje się zwiększenia bazy wydobywczej, a jedynie usankcjonowanie istniejącej. W związku z tym nie prognozuje się znacząco negatywnego oddziaływania zapisów planu na zasoby naturalne.

7.8 Oddziaływanie na klimat akustyczny

W okresie budowy i realizacji inwestycji będzie miała miejsce emisja hałasu. Związane to będzie z pracą maszyn budowlanych i samochodów ciężarowych. Przy prawidłowo i sprawnie prowadzonych robotach oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i nie będzie miało większego znaczenia dla środowiska.

W celu zminimalizowania oddziaływania hałasu komunikacyjnego podczas budowy lub remontu dróg, można uwzględnić rozwiązania łagodzące te oddziaływanie w postaci zastosowania nasadzeń zieleni izolacyjnej.

Podsumowując, planowane przeznaczenia i zagospodarowanie obszaru opracowania nie spowoduje znaczącego długotrwałego oddziaływania na klimat akustyczny w granicach opracowania, ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Opracowanie uwzględnia istniejące uwarunkowania i jeżeli te są generatorem hałasu,

to muszą odpowiadać warunkom określonym w przepisach odrębnych. Należy mieć na uwadze istniejący teren kolejowy oraz obwodnicę i unikać lokalizowania w jego sąsiedztwie zabudowy akustycznie chronionej.

7.9 Oddziaływanie na tereny bezpośrednio sąsiadujące z obszarem objętym planem ogólnym

Realizacja ustaleń planu przyczyni się do wprowadzenia zasad porządkujących zabudowę oraz racjonalne zagospodarowanie terenu. Nie prognozuje się wystąpienia nowego negatywnego oddziaływania na tereny sąsiednie w tym znajdujące się poza granicą gminy.

7.10 Oddziaływanie na zdrowie ludzi

Określone w planie rozwiązania wykluczają w swym założeniu możliwość realizacji inwestycji i obiektów mogących w sposób negatywny wpłynąć na środowisko i zdrowie mieszkańców gminy. Ustalenia planu przewidują stworzenie głównie zabudowy o funkcji podobnej oraz uzupełniającej do już występującej, co pozwoli na stworzenie otoczenia charakterystycznego dla gminy. Realizując nową zabudowę należy mieć na uwadze konieczność spełnienia wymagań szeregu przepisów odrębnych. Dotyczy to także sytuacji przybliżania zabudowy do obiektów potencjalnie mogących zaszkodzić zdrowiu ludzkiemu.

7.11 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Plan ogólny zakłada zachowanie obiektów objętych rejestrem oraz gminną ewidencją zabytków. Natomiast jest dokumentem wyznaczającym katalog przeznaczeń oraz wskaźników. Uwzględnienie elementów zabytkowych i ich zabezpieczenie w przestrzeni sędowane zostało na miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. W ustaleniach planu nie przewiduje się ingerencji w strukturę zabytków, a jedynie ujęcie ich w strefach o konkretnym profilu. W związku z tym nie przewiduje się występowania negatywnego oddziaływania na zabytki i dobra materialne.

7.12 Ocena przewidywanego oddziaływania

Poniższa tabela przedstawia ocenę przewidywanego znaczącego oddziaływania w zależności od typów oddziaływań w kontekście potencjalnego nowego zainwestowania.

Tab. 17. Ocena przewidywanego oddziaływania

Lp.	Typ oddziaływań	Etap realizacji inwestycji	Etap funkcjonowania
1.	Bezpośrednie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zanieczyszczenie powietrza spalinami pochodzącymi z maszyn pracujących na budowie, zapylenie, ➤ Wzrost poziomu hałasu oraz lokalne uciążliwości związane z pracami budowlanymi, ➤ Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej oraz powierzchni obszarów niezainwestowanych. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wytwarzanie odpadów, ➤ Wzrost ilości odprowadzanych ścieków opadowych z powierzchni szczelnych, ➤ Rozszerzenie strefy oddziaływania hałasu „komunalno-bytowego”, ➤ Pogorszenie jakości powietrza spowodowanego sezonowym dogrzewaniem, ➤ Zmiana dotychczasowego krajobrazu.
2.	Pośrednie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nie występują lub brak znaczących oddziaływań. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poprawa jakości infrastruktury, ➤ Zmniejszenie hałasu komunikacyjnego, ➤ Generowanie ruchu pojazdów na terenach nowo zainwestowanych, ➤ Poprawienie jakości wód powierzchniowych i gruntowych oraz gleb po wprowadzeniu systemu kanalizacji.
3.	Wtórne	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nie występują lub brak znaczących oddziaływań. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nie występują lub brak znaczących oddziaływań.
4.	Skumulowane	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nie występują lub brak znaczących oddziaływań. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nie występują lub brak znaczących oddziaływań.
5.	Krótkoterminowe	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hałas budowlany, ➤ Zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi, ➤ Odpady budowlane, ➤ Pylenie z sypkich materiałów budowlanych. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nie występują lub brak znaczących oddziaływań w stosunku do stanu aktualnego zagospodarowania.
6.	Długoterminowe	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lokalne zmiany jakości krajobrazu, ➤ Zmniejszenie powierzchni obszarów niezainwestowanych, ➤ Zmiany fizykochemiczne gleb w obszarze inwestycji infrastrukturalnych i nowej zabudowy.
7.	Stale	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zmiana ukształtowania powierzchni terenów. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Powiększenie się obszarów przekształconych antropogenicznie, ➤ Lokalne zmiany jakości krajobrazu, ➤ Zmniejszenie powierzchni obszarów niezainwestowanych,

Lp.	Typ oddziaływań	Etap realizacji inwestycji	Etap funkcjonowania
			➤ Zmiany fizykochemiczne gleb w obszarze inwestycji infrastrukturalnych, nowej zabudowy oraz terenu cmentarnego.
8.	Chwilowe	➤ Powstawanie odpadów „budowlanych” oraz gruntu z wykopów.	➤ Możliwe zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego.

Źródło: Opracowanie własne

Analizując zanotowane w tabeli wyniki z przeprowadzonej oceny wpływu realizacji planu i nowej zabudowy na poszczególne komponenty środowiska należy stwierdzić, że planowane zmiany funkcji i zagospodarowania terenu na całym obszarze objętym opracowaniem spowodują w niewielkim stopniu ingerencję w środowisko przyrodnicze, głównie ze względu na zastosowane wskaźniki ograniczające kubaturę i powierzchnię obiektów, ograniczone tereny inwestycyjne oraz ukształtowane istniejące zagospodarowanie. Wprowadzenie jakiegokolwiek zabudowy na terenie dotychczas niezagospodarowanym zawsze wiąże się minimalną zmianą systemu przyrody i ich potencjalne zagrożenie.

Powyższe zmiany nie będą miały bezpośredniego wpływu na zasoby przyrodnicze i walory krajobrazowe chronione w ramach Nadwkrzańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Krośnicko-Kosmowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz innych terenów prawnie chronionych, gdyż plan nie wskazuje realizacji inwestycji potencjalnie oddziałujących na środowisko w ich granicach.

Na etapie realizacji inwestycji należy eliminować ich ujemny wpływ na środowisko poprzez dobór i zastosowanie nowoczesnych, przyjaznych środowisku technologii i materiałów budowlanych. W trakcie budowy należy przestrzegać następujących zasad:

- Teren budowy ograniczyć do niezbędnego minimum,
- Roboty ziemne prowadzić w sposób nienaruszający stosunków gruntowo-wodnych,
- Z powstałymi odpadami postępować zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami,
- Stosować materiały budowlane nieszkodliwe dla środowiska.

Oddziaływanie środowiskowe realizacji planu ogólnego w warunkach normalnej jej eksploatacji wynikać będzie z faktu funkcjonowania istniejącej zabudowy oraz ewentualnej nowej, w stopniu ograniczonym przez ustawę. Wiązało się to będzie z:

- Wytwarzaniem odpadów komunalnych,
- Odprowadzeniem ścieków bytowych i przemysłowych,
- Emisją hałasu.

W wyniku realizacji planu fragmenty terenów dotychczas użytkowanych rolniczo mogą zostać przekształcone. Zmiana lub dodanie nowych funkcji w planie w niewielkim stopniu przyczyni się do powstrzymania na danym obszarze degradacji chemicznej i fizycznej gleby wynikającej z ciągłych zabiegów agrotechnicznych i nawożenia. Dodatkowo ograniczona zostanie emisja substancji (zanieczyszczeń) do środowiska, które bezpośrednio lub poprzez glebę mogą trafiać do wód powierzchniowych i podziemnych.

Podsumowując, w przypadku przestrzegania zapisów planu, nie powinny nastąpić znaczące zmiany w funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego obszaru, a występowanie kolizji z celami ochrony powinno być minimalizowane. Projekt planu zakłada restrykcyjne ustalenia w sposobie zagospodarowania terenu oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, mające na celu kształtowanie zamierzonego zagospodarowania w sposób planowy i racjonalny z punktu widzenia zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego. Teren gminy posiada optymalny charakter względem zagospodarowania z koncentracją zabudowy w miejscach niezagrożonych osuwiskami czy powodziami.

8. Wpływ przewidzianych oddziaływań na Obszar Chronionego Krajobrazu

Część gminy znajduje się w granicach Nadwkrzańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Krośnicko-Kosmowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Ustalenia projektu planu nie naruszają zapisów określających warunki ochrony wyżej wymienionych, cennych przyrodniczo obszarów – plan nie ingeruje w strukturę i cele ochrony zasobów OChK. Wyznaczone w planie przeznaczenia odpowiadają istniejącemu użytkowaniu, a rozwój zabudowy i infrastruktury winien opierać się w zgodzie z założeniami i celami ochrony Obszaru.

9. Wpływ przewidzianych oddziaływań na obszar Natura 2000

Teren gminy znajduje się poza granicami obszarów Natura 2000.

Projekt planu uwzględnia konieczność ich ochrony ale ze względu na brak ww. w granicach gminy nie przewiduje bezpośrednich negatywnych oddziaływań na te elementy środowiska. POG nie powoduje naruszeń art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Zgodnie z przytoczonym artykułem ustawy „1. Zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.”

10. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska pod pojęciem kompensacji przyrodniczej *rozumie się zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych.*

Mając na uwadze art. 75 ust. 3 tej ustawy naprawienie wyrządzonych szkód, a tym samym kompensacji przyrodniczej dokonuje się wówczas, gdy ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa. Projekt planu nie zawiera rozwiązań stanowiących kompensację przyrodniczą, gdyż jego realizacja nie spowoduje utraty zasobów przyrodniczych, może jedynie wpłynąć na te elementy, w określony sposób modyfikując je.

W celu zapobiegania lub ograniczenia niekorzystnego wpływu na środowisko będącego efektem realizacji planu należy uwzględnić:

- Ustalenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej o wartości określonej według ustaleń szczegółowych dla poszczególnych terenów,
- Określenie maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy,
- Określenie katalogu stref dostosowanego do istniejącego użytkowania terenu,
- Określenie sposobu zaopatrzenia w wodę (przyłączenie do gminnej sieci wodociągowej).

W planach miejscowych sporządzonych w oparciu o ustalenia planu ogólnego można ponadto uszczegółowić zapisy w zakresie m.in. stosowanego źródła ogrzewania, utrzymania obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów

środowiska, w szczególności w zakresie klimatu akustycznego, w celu ograniczenia szkodliwej emisji hałasu - zasadzenie zieleni izolacyjnej na styku terenów przeznaczonych do zainwestowania, przestrzegania przepisów sanitarnych, ustalenia obowiązku przyłączenia się do sieci kanalizacji zbiorczej.

Plan ogólny w swoim założeniu nie ma wpływu na przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz na integralność tych obszarów.

11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu podyktowany jest potrzebą ochrony obszaru Natura 2000 i jego integralności.

Analiza dokumentów i materiałów planistycznych pozwala stwierdzić, iż realizacja projektu planu obejmującego teren gminy, która *de facto* wyznacza sposoby obecnego użytkowania terenu, nie będzie znacząco oddziaływać na środowisko i tym samym nie wpłynie na najbliższe obszary Natura 2000 (poza granicą gminy).

Ze względu na brak negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska, nie zachodzi konieczność przedstawienia rozwiązań alternatywnych.

12. Spis rycin:

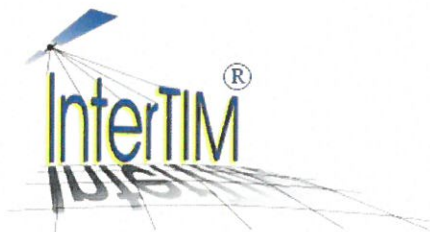
Ryc.1. Położenie gminy Ciechanów na tle woj. mazowieckiego oraz powiatu ciechanowskiego.....	15
Ryc. 2. Rzeźba terenu w gminie Ciechanów	17
Ryc. 3. Utwory powierzchniowe na terenie planowanym do objęcia planem ogólnym ...	19
Ryc. 4. Grunty rolne stanowiące użytki rolne klas II-IIIb terenie gminy Ciechanów	21
Ryc. 5. Mapa glebowo-rolnicza obszaru planu	22
Ryc. 6. Istniejący stan zagospodarowania i użytkowania terenu opracowania	22
Ryc. 7. Jednolite części wód powierzchniowych na obszarze objętym planem ogólnym	25
Ryc. 8. Główne zbiorniki wód podziemnych w granicy gminy Ciechanów	29
Ryc. 9. Przykładowe zadrzewienia na terenie gminy	31
Ryc. 10. Nadleśnictwa zlokalizowane na terenie gminy Ciechanów	33
Ryc. 11. Lasy w granicach obszaru objętego planem ogólnym.....	34
Ryc. 12. Złoże i obszary górnicze na terenie gminy	36
Ryc. 13. Widok na złoże piasków i żwirów Modła.....	36
Ryc. 14. Pomnik przyrody wraz z otoczeniem na terenie wsi Gołoty	39
Ryc.15. Położenie obszaru opracowania w stosunku do obszarów cennych przyrodniczo.....	40
Ryc. 16. Krajobrazy zidentyfikowane na terenie gminy Ciechanów	43
Ryc. 17. Krajobrazy priorytetowe na terenie gminy Ciechanów	43
Ryc. 18. Lokalizacja zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków na terenie gminy Ciechanów	48
Ryc. 19. Park dworski - przykład obiektu zabytkowego na terenie gminy.....	50
Ryc. 20. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego (wskaźnika AOT40) dla O ₃ ustanowionego ze względu na ochronę roślin w województwie mazowieckim w 2023 roku	55
Ryc. 21. Ryzyko możliwości wystąpienia powodzi w granicach gminy	59
Ryc. 22. Grunty zmeliorowane oraz urządzenia wodne na terenie gminy	60
Ryc. 23. Sieć kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Ciechanów.....	65
Ryc. 24. Sieć wodociągowa na terenie gminy Ciechanów.....	67
Ryc. 25. Ujęcie wody ze strefą ochronną na terenie gminy Ciechanów	69
Ryc. 26. Sieć gazowa na terenie gminy Ciechanów	71
Ryc. 27. Sieć elektroenergetyczna i telekomunikacyjna na terenie gminy Ciechanów	74
Ryc. 30. Schemat sieci drogowej na terenie gminy Ciechanów	77

13. Spis tabel:

Tab. 1. Zestawienie gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas II-IIIb terenie gminy Ciechanów	20
Tab. 2. Udokumentowane złoża kopalin na terenie gminy Ciechanów.....	35
Tab. 3. Pomniki przyrody na terenie gminy Ciechanów.....	39
Tab. 4. Zestawienie zidentyfikowanych krajobrazów na terenie gminy Ciechanów	41
Tab. 5. Rekomendacje i wnioski w zakresie stref krajobrazów wiejskich	44
Tab. 6. Rekomendacje i wnioski w zakresie stref krajobrazu leśnego	45
Tab. 7. Rekomendacje i wnioski w zakresie stref krajobrazu górniczego.....	46
Tab. 8. Obiekty zabytkowe na terenie gminy Ciechanów	50
Tab. 9. Klasyfikacja stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, opracowana w roku 2024 w celu ochrony zdrowia ludzi.....	53
Tab. 10. Klasyfikacja stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskana w roku 2023 w celu ochrony roślin.....	54
Tab. 11. Odpady komunalne zebrane na terenie gminy Ciechanów w 2023 r.	62
Tab. 12. Odpady komunalne zebrane w ciągu roku	62
Tab. 13. Korzystający z sieci kanalizacyjnej w latach 2014-2023	64
Tab. 14. Korzystający z sieci wodociągowej w latach 2014-2023.....	66
Tab. 15. Zestawienie terenów zamkniętych na terenie gminy Ciechanów	78
Tab. 16. Tablica wzorcowa z charakterystyką stref planistycznych	80
Tab. 17. Ocena przewidywanego oddziaływania	105

14. Załączniki:

Załącznik nr 1 Oświadczenie Głównego Projektanta	114
Załącznik nr 2 Informacje o składzie zespołu autorskiego	115
Załącznik nr 3 do Prognozy oddziaływania na środowisko planu ogólnego gminy Ciechanów – mapa zbiorcza.....	116

ul. Noniewicza 85B/IV, 16-400 Suwałki, tel. 603-312-222, fax. 87 565 7675,

OŚWIADCZENIE

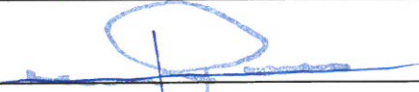
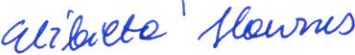

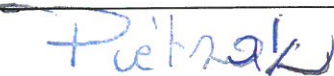
Oświadczam, że jako kierująca zespołem autorów opracowujących „Prognozę oddziaływania na środowisko” do „Planu ogólnego gminy Ciechanów” spełniam wymogi zawarte art. 74a Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U z 2024 r. poz. 1112 ze zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Główny Projektant
specjalista
ds. urbanistyki i planowania przestrzennego
Ludmiła Pietrzak
dr inż. Ludmiła Pietrzak

Informacja o składzie zespołu autorskiego
Prognozy oddziaływania na środowisko do
„Planu ogólnego gminy Ciechanów”

Opracowanie wykonał zespół w składzie:

Lp	Imię i nazwisko	Podpis
1	dr inż. Ludmiła Pietrzak - główny projektant	
2	mgr inż. Olga Chmielewska	
3	mgr Dominik Derda	
4	mgr inż. Justyna Dębowska	
5	mgr inż. arch. Paweł Fiann	
6	mgr inż. Elżbieta Hawrus	
7	mgr inż. Tadeusz Kościuk	
8	mgr inż. Bartosz Patkowski	
9	Justyna Perkowska	
10	mgr inż. Joanna Pietrzak	

Załącznik nr 3 do Prognozy oddziaływania na środowisko
Planu ogólnego gminy Ciechanów
Mapa zbiorcza

Legenda

- Granica opracowania
- Granica obrębów ewidencyjnych
- Grunty rolne klas I-III
- Lasy

Formy ochrony przyrody

- Pomniki przyrody
- Obszary Chronionego Krajobrazu

Obszary zagrożone powodzią

- Rzeki
- Wody stojące
- Obszar na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 10%
- Obszar na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%

Zabytki

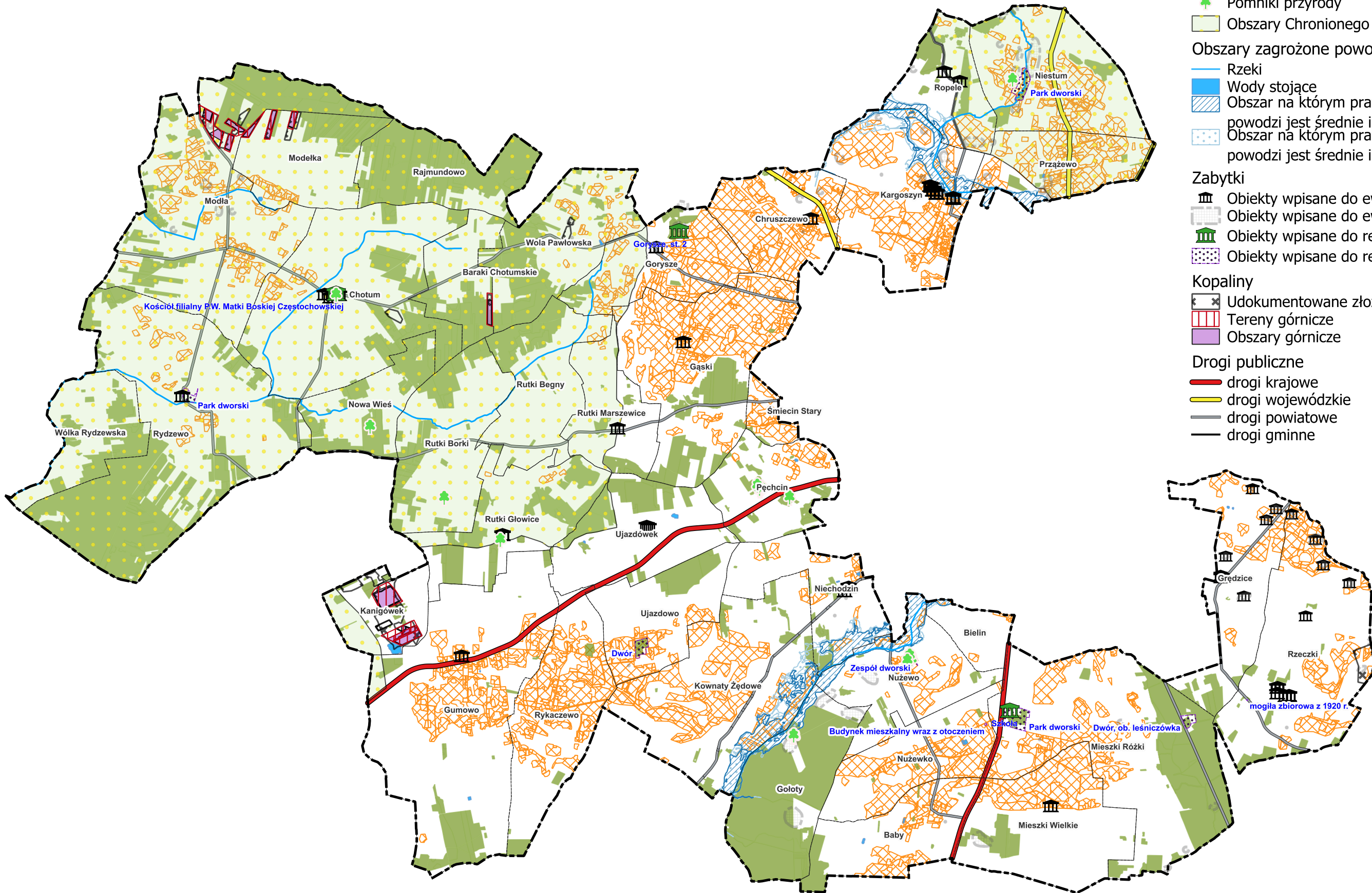
- Obiekty wpisane do ewidencji zabytków
- Obiekty wpisane do ewidencji zabytków - obszarowe
- Obiekty wpisane do rejestru zabytków
- Obiekty wpisane do rejestru zabytków - obszarowe

Kopaliny

- Udokumentowane złoża kopalin
- Tereny górnicze
- Obszary górnicze

Drogi publiczne

- drogi krajowe
- drogi wojewódzkie
- drogi powiatowe
- drogi gminne

1 0 1 2 km

